CONSILIORVM,

SIVE

RESPONSORVM IVRIS,

Viri Clarisimi

DN. FRIDERICI PRVCKMANNI, V. I. D.

& Consiliarij Principis Electoris Brandeburgici, &c.

VOLVMEN PRIMVM.

IN QVO COMPLVRIMÆ MATERIÆ, PARTIM AD IVdicia & contractus: partim ad vltimas voluntates & delicta pertinentes, assiduitate studioque singulari, idque non solùm secundum Iuris communis: verum etiam Saxonici, nec non eius Iuris, quod per Constitutiones Nouellas Imperij, noue sancitum est, præscriptum: examinantur, enucleantur, deciduntur.

LIBER OMNIBVS, IVS PROFITENTIBVS AVT in foro versantibus, aut de Iure respondentibus, vtilissimus.

CVM QVADRVPLICI MATERIARVM, RERVM, VERBORVM ET AVtorum, quorum in hoc volumine vel mentio fiebat, vel tractatio suscipiebatur, Indice.

Sed & præterea communem inter Interpretes opinionem, hoc asteriſco, magis receptam verò, hoc**, passim per totum volumen annotatam offendes.*

M. DC. III.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO.

Lipsiæ, Sumtibus HENRICI GROSII Bibliopolæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

AD

ILLVSTRISSIMVM,

POTENTISSIMVMQVE

PRINCIPEM AC DOMINVM,

DOMINVM

IOACHIMVM FRIDERICVM,

MARCHIONEM BRANDEBVRGENSEM, SACRI ROMANI IMPERII, ARCHICAMERARIVM, ET ELECTOREM, BORVSSIAE, SEDINORVM, POMERANORVM, Caſſubiorum, VVandalorum, nec non Sileſiæ Croſnenſium DVCEM, BVRGGRAVIVM Norinbergenſem, & RVGIAE Principem, Dominum ſuum clementiſsimum

EPISTOLA DEDICATORIA.

COnſtituenti mihi apud animum, PRINCEPS ELECTOR Illuſtriſſime atq; potentiſsime, Domine Clementiſsime, hunc PRIMVM Reſponſorum meorum LIBRVM, quæ varijs variorum ordinum hominibus, de iure me interrogantibus, dederam, certas ob cauſas in id impulſo, (quas nunc recenſere, ère fortè non erit) publici iuris facere: cogitandum, pro more ſcribentium, erat de patrono, ſub cuius nomine atq; tutela, hanc qualemcunq; operam, publicam aſpicere lucem ſinerem.

Verùm rem altius penſitanti, neutiquam faciendum eſſe, videbatur, vt V. Ill. Celſ.ᵉ poſthabita, hunc Librum, principibus alijs, lucri aliquid captans, inſcriberem atq; dedicarem.

Erat enim, & quod publico, & quod priuato nomine, maximas, qua par erat, deuotione atq; ſubmiſsione, Ill. V. Celſ.ᵗ agerem gratias.

Nam cum in plæriſq; aulis nunc ſtudia literatiq;, etiam à patronis ſuis deſerti, iaceant: V. attamen Ill. Celſ.ᵉ ſemper

rem ita moderata est, vt suus esset locus laureæ, suus item locus in aula ipsius togæ. Quippè rectè persuasa, Rempub. simul & armis decoratam & legibus instructam, ni simul confusio & ἀναρχία, rerum omnium teterrima sequi debeat, esse debere.

Memini ego, paucis retrò annis, quendam magnum Principem secretius consilium habuisse, aq; Comitibus nobilibusq;, quos secum habebat, percontatum fuisse: an non censerent, literatis omnibus remotis, electis atque repulsis, ex æquitate non scripta & imaginaria, (alij beluam vocant) Rempublicam rectè administrari posse? memini item, ex his vnum fuisse, etsi dignitate & ætate reliquos hic anteibat, qui censeret: salutiferum hoc occeptum Reipub. fore, si modò ita, vt cepisset, Princeps pergeret: & peruicisset omninò hæc sententia, ni exempla aularum summorum principum, beneq; constitutarum Rerumpub. ab alijs adducta, principem istum Consilium mutare, coegissent.

Maximas itaque, Ill. V. Celsi (vt pro alijs loquar, quod de meipso sentio) gratias agendas, maiores etiam habendas esse, censeo, quod istiusmodi exitiosa Reipub. Consilia, nunquam apud se radices agere, quamuis non deessent, qui eadem Eidem sæpius suppeditarint, fuerit: sed partes Reipub. ad armatam militiam pertinentes, militibus: inermis verò militiæ partes, togatis, exemplo laudabili maiorum, concrediderit: optoque, vt nunquam Marchia nostra hunc ordinem commutatum, posthac experiatur.

Perstat enim adhuc sententia, tum maximè florere Respublicas, cùm vel ipsi Principes Philosophi fuerint, vel philosophiæ sectatores adamarint, adiunctosque sibi habuerint.

Quare fieri nequit, quin Reipublicæ calamitosum atq; exitio futurum sit, sin è diuerso literati suo deturbentur ordine, imoq;, ab accessu ad principem suum, pœnitus arceantur excludanturq;. Nec istiusmodi Centaurorum Consilijs, numine suo, adesse vult DEVS.

Atque hæc erant, ob quæ, pro ratione præsentis instituti, publico nomine, Ill. Celsi V. meritò gratulamur, gratiasque condecentes agimus.

Sin verò deinceps expendissem mecum, quanta beneuolentia

lentia atq; fauore, tum Ipsa Ill. V. Celſ.° tum maiores Eiusdem, me familiamq; meam sint prosecuti, quantis honoribus itidem, ijdem eandem adauxerint, essem mehercle ingratissimus, si vnquam benè, de Illustriss. Domo Brandeburgica, merendi studium deponerem, exq; animo elabi paterer.

Primus enim auus meus in Electoratum Brandeburgicum, anno 1500. vel circiter, ex Pomerania habitatum iuit: & statim à proauo Ill. V. Celſ.ⁱ Ioachimo I. laudabili principe, vt stipendia eius mereret, anno 1512. euocatus fuit. Sic à Ioachimo II. Auo Ill. V. Celſ.ʰ principe præstantissimo, parens meus in numerum Consiliariorũ, & quidem secretiorum, allegebatur.

Ego verò, duodecimus iam agitur annus, itidem à parente, Ill. V. Celſ. Electore Iohanne Georgio, felicissimæ recordationis principe, primùm in Collegium Consiliariorum, Cameræq; eiusdem Electoralis Assessorem, cooptabar: atq; Ipsius Ill. Celſ.ᵉ in fata concedente, V. Ill. Celſ.ⁱ DEO ita prouidente, rem verò, viris Illustribus atq; Magnificis, Domino Adamo, Nobili Baroni in Putlitz & VVolfshagen &c. Marchiæ totius Marescallo hæreditario &c. & Domino Iohanne à Löben, in Bollensdorff, Blumberg, & Falckenburg &c. Cancellario &c. patronis meis obseruantissimis (quorum honoris causa memini) administrantibus, me secum retinere, & eo loco, quo apud Dominum parentem eram, rursus esse voluit.

Non immeritò itaque Illustrissimos Principes Electores Brandeburgicos, autores salutemq;, fortunæ, vitæ, nominisq; mei, parentumq; meorum, rectè dixerim atq; duxerim.

Quapropter, cum ingenuum sit, eius, cui plurimùm debeas, causa, plurimùm quoq;, idipsumq; vehementer velle: ex contrario verò, incredibilis hominum peruersitas atq; prauitas sit, ne cogitasse quidem semel, vt pro viribus illi, à quo beneficijs honoribusq; ornatus es, gratias referas: Committendum mihi esse, nunquã putaui, vt hac, quę sese nunc offert, occasione neglecta, non saltem signum aliquod gratitudinis meæ deuotissimæ, erga Ill. V. Celſ.ᵐ quam possem subiectissimè, ederem atq; extollerem. Id quod fiet, si efficiam, vt hic, quem antea dixi, Responsorũ meorum Liber, sub Augustissimi, Ill. V. Celſ.ⁿ nominis titulo, passim legatur inq; manibus sit omnium. V Ill. Celſ.° faciet vicissim, vt omnes sentiant, suum adhuc apud

Digitized by Google

Ipsam literis constare honorem. Id quod fiet, si Ill. V. Celsᵒ hunc nostrum Librum ad se allatum, fronte serena atq; tranquilla exceperit.

Fateor equidem, tenuius hoc munus esse, quàm vt dignum sit, quod Principi, in sacro Romano Imperio potentissimo, offeratur: concedo item lubens, quod satis excultus omnis ornatus genere, aut astrictus numeris oratorijs (vt cum Iulio Scaligero loquar) hic Liber non sit.

At V. Ill. Celsᵒ non ad muneris dignitatem, sed ad subiectissimè offerentis animum respiciet: indeq; de muneris magnitudine benignissimam dijudicationem faciet. Eccur enim à Galliarum Rege, Ludouico XII. Ill. V. Celsᵒ vinci se perferret, qui rapam etiam, donum exiguum satis, à subdito oblatam, eò, quod hoc ex deuotione pia & simplici proficisci animaduerteret, non aspernabatur aut respuebat?

Sed & ipsa me, si tersus politusq; minùs Liber noster fuerit, excusat aula. In hac enim degentibus, non vacat plurimum temporis, in Vallæ Elegantijs, aut Prisciani, Linacri, vel aliorum Grammatellorum præceptis, consumere: maior etiam longè maternæ linguæ in hac vsus est. Cui dum aliqui, qui toti Latini sibi esse videbantur, neglectiùs studebant, memini ego illos, in varios Vuandalismos, dum eloquendum scribendumq; illis Germanicè aliquid esset, incurrisse, & risui omnium sese exposuisse.

Veniam itaq;, etiam hac in parte, me tùm ab Ill. V. Celsᵉ tùm à bonis omnibus impetrare posse, non diffido.

Quod restat, vt diutissimè, optimè item & felicissimè, Ill. V. Celsᵒ viuat, adq; Reipub. gubernacula sedeat, etiam atq; etiam precor, exopto, votaq; facio. Coloniæ ad Spream, ex Musco nostro, VI. Kalendarum Februarij, (quo die Ill. V. Celsᵒ anno 1546. in hanc lucem edebatur) anni à Christo nato, 1603.

Ill. V. Celsᵒ

Obsequentissimus & addictissimus

Fridericus Pruckman.
V. I. D.

Digitized by Google

Lectori S.

AMantiſsime Lector, fecit Autor noſter ſpem aliquam, Secundum & Tertium quoque volumen Reſponſorum eius, inſequentibus temporibus, in publicum proditura. Id ſi fiet, curabimus ea ita inprimi, vt vnumquodque volumen ſeparatim haberi poſsit. Tu itaque hoc interim Primum volumen emere, ſine vlla pecuniæ tuæ (ſi placet) iactura, eóque vti fruíque poteris. Id quod tibi indicandum eſſe, arbitrabamur. *vale.*

AD AM-

Digitized by Google

AD AMPLISSIMOS DVVMVIROS

DN. FRIDERICVM PRVCMANVM V. I. D. & Consiliarium Electoralem Brandeburgicum: Et Dominum HENNINGVM GROSIVM, ciuem & Bibliopolam Lipsiensem, fautores meos apprimè colendos.

PRVCMANE magne, magne GROSI, vterq; clarioris
Propago nominis, propago item beatioris, aui
Veteris, nouiq; bini ocelli & bina corcula, ambo
Illustre Teutoni poli sidus. Renata PHOEBI
Proles sub vbere inclyta SVADÆ nutricis almo
PRVCMANE, te videmus edulcare puriore
Fidelitate, quas THEMIS DICEq; dictitare
Solent amantq; regulas, paragraphosq; legum,
Non quas loquutuleia inuidentia popelli
Tetro maligna bucca spiritu impudenter efflat,
Quorùmue fulgor auri imagines furore lambit
Famesq; sacra. Teq; GROSI splendidum librorum
Pectus, Licéa vt est tibi cura altiora Musis
Locare, quicquid ingeni capit saputq; sensus
Manusq; clanculum, diemq; sperat imminentem,
Ab imminentis ambitu fati die remittis.
ILLVSTRE PARVIRVM, Lycéa quicquid vlla, quicquid
Camœna gratijs valere possit, omne solium
Vostræ valebit indolis. ausu hoc macte, macte honore hoc,
Alter latentis explicando-ritè vorticosos
Juris nodos, & alter euulgando: sic abundè
Florebit expedita veritas; amorq; purus;
Vigebit arctior fides; florebit alma virtus.
Optatiúsne vel salubrius quid esse credam?

MAGNE PRVCMANE

Angustus THEMIDOS datur ad sacraria cursus,
Sed per te lata nunc datur ire via.
Pons destructus ad hæc iacuit, quem numine dextro
Iam reparas. Sic re nomen & omen habes.

Jan. Lauterbeccius Culm.
Fr. ll. stud.

ELEN-

ELENCHVS

Materiarum omnium, quæ in hiſce Iuris Reſponſis, præcipuè, in quæſtionem venerunt.

I.

Deciditur in eo, an eo caſu, cum nouè deſponſatis, in pactis dotalibus permittitur: donationes, aliasq. ſimiles his diſpoſitiones, conficere: hæc diſpoſitio, ad teſtamenti vſq. factionem, extendatur.

Et alia eius generis, ad teſtamentorum, inter virum & vxorem, & fideicommiſſorum materiam pertinentia, habentur.

II.

I. Nonnulla continet, ad tranſactionum, & inſinuationum materiam ſpectantia.

II. De iure repræſentationis in eo agitur, quatenus filius, in locum parentis mortui, ſuccedit.

III. Varia item tractantur, ad ſucceſſionem ab inteſtato, pertinentia.

IV. Plurima item habentur, quæ iuramenti in litem, materiam illuſtrant.

V. Varia remedia recenſentur, quibus aduerſa pars, ad edendum inſtrumenta, compelli poteſt.

III.

I. Pertinet ad materiam adminiſtratorum publicorum, & quomodo de neglectis, & ad rationes reddendas teneantur.

II. Deq. ſolutione his, nomine Reipub. facta.

IV.

I. Plurima de reuocatione & redemtione feudi complectitur.

II. Plurima item, de conſtituendo rei valore iuſto.

III. Plurima rurſus, de fructibus feudi reuocati, vel redempti, an q. & q. vna cum re reſtituantur.

IV. Aliqua habet, ad melioratorum materiam, pertinentia.

V.

I. Pertinet ad materiam euictionum, & præſertim euictionis feudi.

VI.

Referri debet primò: ad diuiſionem rerum pupillarium, vel minorennium.

Secundò tractat, hanc præcipuè quæſtionem: an tutor petens diuiſionem rei pupillaris, cauere teneatur, de conſeruando ſocium rei communis indemnem, eo caſu, ſi pupillus maior factus, diuiſionem ratam non habuiſſet.

VII.

Tractatur in eo, materia l. ſi creditores. C. de pact.

Habentur item nonnulla, de renunciatione exceptionum fideiuſſoriarum.

VIII.

Eiuſdem, cum precedente, argumenti eſt. Et in vtroq., de eodem caſu tractatur.

IX.

Complectitur materiam exceptionis non numeratæ pecuniæ.

X.

Pertinet, ad materiam probationum, & cumprimis, ad materiam iuramenti ſuppletorij.

Deindè incidenter nonnulla attinguntur, quæ iuri accreſcendi, in contractibus ſunt affinia.

XI.

Pertinet ad materiam fractæ pacis.

XII.

I. Tractat, de voluntate vltima captatoria, & de ea, quæ perſuaſionibus, blanditijs, machinationibus alicuius conficiebatur.

Digitized by Google

ii. De solennitatibus, & requisitis testamentorum.

iii. Quomodo probetur sanitas mentis testatoris.

iv. Agitur in eo, de renocatione testamenti.

v. An æs alienum defuncti, absorbeat legata.

vi. Heres, qui est ex descendentibus, an duas à legatis detrahat quartas, legitimam iure naturæ sibi debitam, & quartam Falcidiam.

vii. Legatarius penes quem, depositæ erant debiti instrumenta, quæ ei legabantur: an lite de viribus testamenti exorta, possit secum retinere, ea instrumenta, donec lis finiatur: an verò heredi ea, interea temporis, restituere sit obligatus.

XIII.

i. Annuorum redituum assignatio ex feudo, an, & quatenus valeat, præsertim si id feudum olim, inter bona Ecclesiastica, numerabatur.

ii. De donatione, inter maritum, & uxorem illustres.

iii. De donatione causa mortis, ea, quæ fit inter maritum, & uxorem.

XIV.

i. Agitur de seruitute pascendi.

ii. Nonnulla habet, ad transactionum materiam pertinentia.

iii. Alia rursus materia Declaratoris affinis.

XV.

i. Disputatur in eo, an valeat consensus Domini feudi, quo consentit, vt feudum sit oppigneratum, pro omni eo, quod quis pro vasallo soluturus est, vel fideiussorio nomine, vel tutorio, dum tutelam liberorum vasalli, administrat.

ii. An feudum possit à tutore, qui & creditor pupilli est, & solus consensum domini feudi habet, diuendi: lite, de prioritate creditorum instituta, nondum finita.

XVI.

In causis spolij, in re feudali, quod præsumserat princeps Imperij, contra alium Imperij principem, quis Iudex prima instantia sit.

XVII.

i. Statutum vti liget non subditos, qui attamen, in territorio statuentium, bona habent: item statutum laicorum, an, & quatenus liget clericos.

ii. Nonnulla habentur in eo, de repressaliis.

iii. De conductore, ob pensionem non solutam, expellendo.

iv. De causis amissionis rei Emphyteuticæ.

v. De iure protectionis.

XVIII.

i. Agitur in eo, de inimicitia, quoscq; illa producat effectus.

ii. De separatione, quo ad thorum, pluribus in eo agitur.

XIX.

Agitur in eo, de variis exceptionum, litis ingressum impedientium, generibus.

XX.

i. Decidit: an & quatenus prælatus, repetere possit sumtus, quos impenderat, meliorando, res Ecclesiæ suæ.

ii. Ius retentionis, an, & quatenus, ratione meliorationum competat.

iii. Iudex competens quis sit capituli, sede vacante.

iv. Fructus quandiu, ad prælatum resignantem pertineant.

XXI.

De probanda proximitate est.

XXII.

i. Agitur in eo, de actione iniuriarum ciuili, & qua ad damna, & interesse agitur, rectè instituenda, & efformanda.

ii. Complurima ibi habentur, de vulnerante, & vulnerato, deq; apoplexia, vel febri, quæ vulnus sequebatur: item de damnis, expensis & interesse, quæ ob vulnus vulnerato, sunt exoluenda.

iii. De probandis iniurijs, multis quoq; ibi tractatur.

XXIII.

Processum docet, in iudicio possessorio summarissimo.

XXIV.

i. Agitur in eo de defensore.

ii. Examinatur hoc thema: an solutio iusta sit, si fiat creditori, qui verus creditor, & quidem anterior est: obligationum literis, quæ de debito, cuius nomine, post deinde solutio fiebat, conficiebantur, penes alium creditorem, sed posteriorem existentibus.

iii. Multa ibi habentur, ad creditorum prioritatem pertinentia.

XXV.

Pertinet ad materiam nominationum Assessorum, in Camera Imperiali.

Digitized by Google

XXVI

illud decidit: an potior liberorum prioris matrimonij: an verò nouercarum sit conditio si vtrig. immobilia bona defuncti parentis, vel mariti, sibi retinere voluerint.

XXVII.

I. Agitur in eo, vt probetur superioritas & iurisdictio

II. Aliqua habentur, tutores personarum illustrium concernentia

XXVIII.

I. Agit de feudo, ob inuestituram non petitam amittendo

II. De pacto, quo conuenerat, vt pecunia ex feudo redacta, feudalis esset.

XXIX.

Pertinet ad materiam l. 2. C. de resc. vend.

XXX.

I. Id decidit: an, & quatenus, de dolo, lata, leui, vel leuissima culpa, teneatur officialis publicus.

II. Ad expensarum materiam pertinentia, plurima habet.

XXXI.

I. Plurimus in eo agitur, de successione cognata in gradum, aniq. in ea, ius representationis locum inueniat

II. Habet aliqua, de probatione negatiua.

III. Item nonnulla, de iure retortionis.

IV. Et denig. de domicilio, varia, in eo tractantur.

XXXII.

I. Clausula: qua in pactis dotalibus, conseruabantur de omnes casus successionis alle angnatos, aut ei secundum tum praeceptum, obuenire possent, an extendatur, ad pecuniam, quam parens eius, ex liberalitate principis, ab initio consequebatur, licet ex pecunia post mortem parentis demum, realiter fratribus huius filia, soluceretur.

II. An filia hoc casu, partem huius pecuniae, à principe donatae capiat, ante etiam, quam patris creditoribus datisfactum esset.

XXXIII.

Pertinet ad interrationem materiam.

XXXV.

I. Agit de testamento inter liberos, & alios ultimarum voluntatum generibus.

II. Dispositio, qua iubet testator, vt anima[illegible] omnia, quae tum tota, ex hereditate [illegible] agitur, an, [illegible] hereditate communi sumtus ferantur, an sit annua, an verò eam primo anno, adimplere sufficiat.

III. Per testamentum, quando censeatur, a pactis dotalibus, discessum

IV. Mundum, ornatumq. muliebrem, item lanam, & linum, an lucretur vxor, an pertineant ea, ad mariti heredes.

V. Habet nonnulla pertinentia, ad materiam collationum.

VI. Decidit ur illa quaestio: an res vni heredum destinata per defunctum, sed nondum tradita eoni debeat, inuentario includi.

VII. Curator, ad adeundam hereditatem, dari an possit, absenti.

XXXV.

Examinantur, & decidunturvaria, ad alimentorum materiam pertinentia.

XXXVI.

I. Decidit an quomodo fideiussio ante omnia restitutio, impedri quandoq. possit.

II. Plura habet, ad alienationem rei emphyteuticae spectantia.

III. Alia item, Canonis reditus quando [illegible] in eo fit mentio.

XXXVII.

Agit de eo, qua forma princeps primum Imperio, vt iuniorem [illegible] & forma instantia nominet, requiri debeat

XXXVIII.

An & quando, ob petitum, sed non praestitum iuramentum calumniae, sententia nulla efficiatur, & licet, sicuti & quando causa fuerit in sententia expressa est.

XXXIX.

I. Pertinet ad materiam l. quoties. C. de rei vindicat.

II. Plura habet, de clausula: salua iure tertii.

III. Nonnulla item, inuestitionum materiam spectantia.

XL.

Pertinet ad materiam emtionis redituum annuorum cum pacto de retrouendendo.

XLI.

I. Agit de culpa tutoris.

II. Pertinet item, ad materiam depositi.

XLII.

I. Tractatur in eo an & quatenus etiam inuiti cedant [illegible] iudicati, aut transigant.

II. Referendum est, ad materiam edicti praetorii, de rem non vocando.

III. De indemnitate liberationem delinquentis.

.II. De solennitatibus, & requisitis testamentorum

III. Agenda probatur sanitas mentis testatoris.

IV. Agitur in eo, de revocatione testamenti.

V. An & quorum de multis disponat Iesuita.

VI. Heres, qui est ex descendentibus, an duas a legatis detrahat quartas, legitimam iure naturæ sibi debitam, & quartam Falcidiam.

VII. Legatarius pœnes quem, depositæ erant [illegible] an testis retinere, ea instrumenta, donec lis finiatur: an verò heredi ea, interea temporis, restituere, si obligatus.

XII.

I. Annorum [illegible] donatio ex feudo, an, & quatenus valeat, præsertim si id feudum olim, inter bona Ecclesiastica, numerabatur.

II. De donatione inter maritum, & uxorem illustres.

III. De donatione causa mortis, ea, quæ fit inter maritum [illegible]

XIV

I. Agitur [illegible] feudali.

II. Nonnulla habet, ad transactionum materiam [illegible]

III. [illegible] materia de Declinatoris affinia.

XV.

I. Disputatur in eo, an valeat consensus Domini feudi, quo consentit, ut feudum sit oppignoratum [illegible] quo pro vasallo soluturus est, vel fideiussorio nomine, vel tutorio, dum tutelam liberorum vasalli, administrat.

II. An feudum possit à tutore, qui & creditor [illegible] contendi hæreditatem [illegible] de præstitate creditorum in præjudicium [illegible]

XVI.

In causis spolij, in re feudali, quod præsumserat princeps Imperij, contra alium Imperij [illegible]

XVII

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] item statutum Latorum, an, & quatenus [illegible]

II. Nonnulla habentur in eo, de repressaliis.

III. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

XXVI.

Illud decidit: an potior liberorum prioris matrimonij: an verò nouercarum sit conditio, si vtrig. immobilia bona defuncti parentis, vel mariti, sibi retinere voluerint.

XXVII.

I. Agitur in eo, vt probetur superioritas & iurisdictio.

II. Aliqua habentur, tutores personarum illustrium concernentia.

XXVIII.

I. Agit de feudo, ob inuestituram non petitam amittendo.

II. De pacto, quo conueniebat, vt pecunia ex feudo redacta, feudalis esset.

XXIX.

Pertinet ad materiam l. 2. C. de resc. vend.

XXX.

I. Id decidit: an, & quatenus, de dolo, lata, leui, vel leuissima culpa, teneatur officialis publicus.

II. Ad expensarum materiam pertinentia, plurima habet.

XXXI.

I. Pluribus in eo agitur, de successione cognata in geradam, anq. in ea, ius representationis locum habeat.

II. Habet aliqua, de probatione negatiua.

III. Item nonnulla, de iure retortionis.

IV. Et denig. de domicilio, varia, in eo tractantur.

XXXII.

I. Clausula: qua in pactis dotalibus, conseruabantur filiæ, omnes casus successionis (alle ang. felli) aui et secundum iura scripturn, obuenire possent, an extendatur, ad pecuniam, quæ parens eius, ex liberalitate principis, ab auitio consequeretur, licet ea pecunia post mortem parentis demum, realiter fratribus huius filiæ, solueretur.

II. An filia hoc casu, partem huius pecuniæ, à principe donatæ capiat, ante etiam, quam patris creditoribus, satisfactum esset.

XXXIII.

Pertinet ad interpretationem materiam.

XXXIV.

I. Agit de testamento inter liberos, & eius vltimarum voluntatum generibus.

II. Dispositio, qua iubet testator, vt animalia omnia, familia item tota, ex hereditate communi dentur: agri item, satus ex hereditate communi iunctis seruentur, an sit annua, an verò eam primo anno, adimplere sufficiat.

III. Per testamentum quando cemeatur, a pacto de retrocedendo discessum.

IV. Mundum, ornatumq. muliebrem, item lunam, & iumentum an hæredum vxor, an pertineant ea ad mariti hæredes.

V. Habet nonnulla pertinentia, ad materiam collationum.

VI. Decidit illa quæstio: an res vni hæredum destinata per defunctum, sed nondum tradita poni debeat, in inuentario hæredis.

VII. Curator, ad adeundam hæreditatem, dari an possit, absenti.

XXXV.

Examinantur, & decidunt varia, ad alimentorum materiam pertinentia.

XXXVI.

I. Decidit: quomodo spoliati ante omnia restitutio, impediri quandoq. possit.

II. Plura habet, ad alienationem rei emphyteuticæ spectantia.

III. Aliqua item, Canonis redintegrandi, quam consuetudo.

XXXVII.

Agit de eo, qua forma princeps primum Imperij, vt iuramentum fidelitatis, et primæ instantiæ nomine, requirere debeat.

XXXVIII.

An & quando ob petitum, sed non præstitum, iramentum calumniæ, sententia nulla efficiatur, et licet, sicuti & quando causa falsa in sententia expressa sit.

XXXIX

I. Pertinet ad materiam l. quoties. C. de rei vind. lat.

II. Plura habet, de clausula: salvo iure tertij.

III. Nonnulla item, inuestitionum materiam respicientia.

XL.

Pertinet ad materiam emptionis redituum annuorum, cum pacto de retrouendendo.

XLI.

I. Agit de culpa tutoris.

II. Pertinet item ad materiam a. posits.

XLII.

I. Tractatur in eo an & quatenus etiam inuiti ad transigendum, adigi possint.

II. Referendum sit, ad materiam edicti prætorij, de rem vocando.

III. De inducendo interruptione, a delicto ann.

iv. Pertinet ad materiam, editionis instrumentorum.

XLIII.

i. Habet nonnulla, ad materiam exceptionum, litis ingressum impedientium, pertinentia.

ii. Quatenus, qui ab accusatione arceatur [illegible]

iii. Quatenus [illegible] rectè habeat, qui peccata, non confessus est: aut qui in [illegible]

iv. Tractatur nonnulla, in libello accusatorio, rectè efformando, obseruanda.

v. De editione rei, ante litem contestatam faciendâ, nonnulla complectitur.

vi. [illegible] editionibus accusatorum, & quomodo præcedant.

XLIV.

i. Agit de communione bonorum, inter virum, & uxorem, ex traditionum lecrum, commentatione.

ii. Item de communione [illegible] in feudo, quando in investitura, femina, & mares, [illegible]

XLV.

i. [illegible]

ii. Pertinet item, ad materiam editionis, quam [illegible]

XLVI.

i. Pertinet ad materiam euictionum.

ii. [illegible] habet [illegible] cautiones, conditiones, [illegible] ad instrumenta.

iii. Sicuti & nonnulla tibi leguntur, quæ [illegible]

XLVII.

i. Plurimis tractatur in eo, de inuentary [illegible]

ii. [illegible], de libell. patens, & his, quæ in relatorum fundum facta sunt.

iii. Docetur rei, de [illegible] inuentario & nouercis, eadem incipiat.

iv. Quæritur quomodo proceda hereditatis [illegible]

v. Decidit ur, quid agendum, si ab alterutra partium asseratur, res plures in hereditate [illegible]

vi. De solutione in eo agitur, quam heres, qui Inuentarium conscripserat, primò venienti creditori fecerat.

vii. De Inuentario item tutelæ, docet, [illegible]

XLVIII.

i. Agit de publicatione testamenti [illegible]

ii. Quatenus Inventarium [illegible] testator prohibere potuit.

iii. Est [illegible] onere quod [illegible] legitima liberorum.

iv. Docetur in eo, an valeat dispositio, qua [illegible] ex pœnna conficiatur [illegible] [illegible], donec [illegible] [illegible] [illegible] esse incipiat.

v. Quæritur, quid iuris, ratione euictionis [illegible]

vi. De pacto de non succedendo, quod pater cum filia, quæ nupsit elocatur facit, quo iure utamur, aperit.

vii. [illegible] contra æstimationem rerum [illegible] facta, attentari quid possit, decidit.

XLIX.

i. Referri debet, ad materiam l. 2. C. de rese. vend.

ii. Commentur [illegible] pertinentia, ad materiam exceptionum, litis ingressum impedientium.

L.

i. Plura habet, ad transactionum materiam spectantia.

ii. Latè, imò item explicatur, in eo materia l. 2. C. de rese. vend.

iii. Sed & alia planè materiæ, in eo attinguntur, quas omnes recensere, longum nimis foret.

RECENSIO
AVTORVM EORVM,
qui passim in hoc libro Responsorum, occurrunt.

IVRECONSVLTI
ET AVTORES GERMANI.

ACademia Francofurtana.
Academia Vitebergensis.
Academia Lipsiensis.
Academia Heidelbergensis.
Academia Altorfiana.
Academia Lovaniensis.
Academia Ingolstadiensis.
Hector Academicus.
Autor differentiarum Iuris Civilis & Saxonici.
Autor incertus, Resolutionũ Cameræ Imperialis.
Iacobus Acker.
Bartholomæus Amantius.
Bartholomæus Biarcus.
Bella aurea.
Henricus Breulæus.
Henricus Boeerus.
Iohannes Borcholten.
Iohannes Thilmannus de Bemigius.
Ioachimus a Beust.
Ludouicus Bender.
Martinus Benckendorff.
P. Cornelius Brederod.
Raynerus Brelius.
Albertus Crantzius. I. C.
Constitutiones Saxonicæ.
Consultationes habitæ, super Constitutionibus Saxonicis, Moguntiæ excusæ.
Ernestus Cothman.
Iohannes Baptista Caiar.
Iohannes Copus.
Ioachimus Cuiacius.
Matthias Cantzius.
Matthias Colerus.
Marcinus Colerus.
Philippus Camerarius.
Lodouicus Damhouder.
Iohannes Dauth.
Petrus Denaynus.
Nicolaus Everardi.
Lemnius ab Embden.
Iohannes V Volffgangus Freimonius.
Ludouicus Fachsius.
Marquardus Freher.
Petrus Friderus.
Raymundus Pius Fichardus.
Valentinus Franeus.
Valentinus Forsterus.
Andreas Gail.
Christianus Goldstein.
Hadrianus Gilman.
Hemmingus Goden.
Petrus Gudenus.
Rudolphus Gualterus.
Christophorus Herdesianus.
Iustinianus Hunnetonius.
Petrus Hugius.
Rudolphus Hospinianus.
Hadrianus Iunius.
Andreas Knichen.
Andreas Kohl.
Chilianus Köning.
Laurentius Kirchmaff.
Lauterbeck.
Bernardinus Manzinus.
Daniel Mollerus.
Gabriel Madæus.
Ioannes Myntinger.
Iohannes Mogenhofft.
Otto Melander.
Iohannes Ferrarius Montanus.
Paulus Montanus.
Philippus Melanchton.
Sebastianus Munsterus.
Iacobus Omphalius.
Iohannes Oesten.
Iohannes Oldendorpius.
Ordinatio Cameræ Imperialis.
Ordinatio Cameræ Electoris Brandeburgici.
Ordinatio Consistorialis Brandeburgica.
Ordinatio Curiæ, Ducum Pomeraniæ.
Franciscus Pieil.
Hartmannus Pistoris.
Hieronymus Pantzschman.
Modestinus Pistoris.
Petrus Peccius.
Arnoldus de Reyer.
Andreas Rauchbarus.
Emericus à Rosbach.
Iulius Reuber.
Nicolaus Rucker.
Henricus a Rosenthal.
Recessus Comitiorum Imperij.
Rutgerus Rulandi.
Adam Sebenarus.
Andreas Stockel.
Christophorus Schurmannus.
Caspar Vitelius Scipio.
Lucas de Speculum.
Franciscus a Sonsbeck.
Hieronymus Schurff.
Iacobus Sendlius.
Iohannes Schneidewinus.
Iohannes Sichardus.
Ludolphus Schrader.
Ludouicus Schwartzmeier.
Rudolphus Stumphius.
Fridericus Schenck a Tautenberg.
Iacobus Thomingius.
Hermannus Vulteius.
Matthias Vranius.
Petrus Vanderanus.
Matthæus V Vesenbeccius.
Christophorus Zobel.
Iohannes Zanger.
Virgilius Zuichemus.
Vdalricus Zasius.

IVRECONSVLTI ET Autores Galli

Iohannes Arelatenus
Petrus Anglebermæus
Iohannes Robertus Aurelius
Stephanus Autertus.
Barnabas Brissonius
Egumarus Bart.
Franciscus Balduinus.
Cornelius Benedicti.
Nicolaus Bertius
Theodorus Beza
Iohannes Bochius.
Petrus de Bellapertica.
Stephanus Bertrandus
Antonius Contius.
Aymo Crametta
Bartholomæus Chasſanæus
Claudius Cantiuncula.
Claudius Chiffletius.
Franciscus de Caperis.
Franciscus Connanus
Iohannes Copus
Iohannes Chirodotus.
Iohannes Corasius
Iacobus Cuiacius
Octauianus Cacheranus.
Petrus Cottalus
Renatus Choppinus
Franciscus Douarenus.
Hugo Donellus
Andreas ab Exea
Antonius Faber.
Iohannes Faber.
Petrus Faber.
Stephanus Forcatulus
Petrus Gregorius Tholosanus.
Iacobus Gourreus.
Matthæus Gribaldus.
Cellius Hugo.
Iohannes Igneus
Iacobus Lauerius.
Nicolaus Lofæus.
Iohannes Lonceuallius.
Petrus Lizetius
Carolus Molinæus.
Franciscus Marcus.
Gothofredus Mascardus.
Petrus Gregorius Mascardus
Iohannes Matthæus
Philippus Matthæus
Nicolaus Nauarchius
Guido Pancirolus
Antonius Perezius.
Petrus Rebuffus.
Ioannes Ramus.
Stephanus Pasquierius.
Petrus Stella
Iohannes Saliton.
Claudius de Seyſſellis
Antoninus Thesaurus.
Andreas Tiraquellus.
Capella Tholosana.

IVRECONSVLTI ET Autores Itali.

Abbas Panormitanus.
Academia Patauina.
Alexander ab Alexandris.
Andreas Alciatus.
Angelus Aretinus.
Archidiaconus
Augustinus Arminensis.
Auctor Incertus obseruationū. post Marianum.
Azo
Franciscus Arretinus.
Franciscus Accursius
Franciscus Aluarottus.
Lucas Acorombonus.
Iacobus Aluarottus
Iohannes de Aguteilis
Iohannes Baptista Asinius.
Iohannes de Anania.
Iohannes de Arnono.
Iacobus de Aretio
Marcus Antonius de Amatis.
Marius Anguisola.
Matthæus de Afflictis.
Leander Albertus.
Nicolaus de Agatijs.
Petrus de Ancharano.
Sylueſter Aldobrandinus.
Aegidius Bellamera.
Aegidius Bossius.
Andreas Barbatius.
Andreas de Barulo.
Andreas de Belletis.
Albertus Brunus.
Antonius de Butrio.
Antonius Boydius.
Augustinus Berous.
Bartolus de Saxoferrato.
Baldus de Vbaldis
Bartholomæus de Belleuzinis.
Baptista de S. Blasio.
Bulgarus de Bulgarinis.
Bartholomæus Bertazzolus.
Benedictus de Barzis
Cornelius Benincasius.
Camillus Borellius.
Franciscus Burlatus.
Franciscus Beccius.
Franciscus Brunus
Hieronymus Bursgella.
Humbertus de Bonenco.
Hippolytus Bonacolla.
Iacobus de Belusio.
Iacobus Borrigarius
Iacobus Benius.
Iohannes Bertachinus.
Iohannes Baptista Burrettus
Iohannes Franciscus Balbus.
Iohannes Bassa.
Iohannes Bursetus.
M. Antonius Blancus.
M. Antonius Bardula.
Matthæus Brunus.
Ludouicus Bonacinus.
Ludouicus Bologninus.
Lanfrancus Bibius
Nicolaus Bellonus.
Nicolaus Balbus
Petrus Beuintendi
Virginius de Boccatijs.
Antonius Maria Coratius.
Antonius Capycius.
Antonius Corsetus.
Antonius Columbanus.
Amanellus de Claris Aquis
Ateanus Clementinus.
Aurelius Corbulus.
Borgninus Canaleanus.
Barthlomæus Capella.
Bartholomæus Camerarius.
Benedictus Capra.
Bonus de Curte.
Cynus Pistoriensis.
Catellianus Cotta.
Caesar Contardus
Cornelius Celsus
Cataldinus.
Flaminius Cartarius.
Franciscus Curtius.
Franciscus Caballinus.
Franciscus Casoni.
Franciscus Cremensis.
Hieronymus Cagnolus
Iohannes Calderinus.
Iohannes Campegius.
Iohannes Crottus.
Iohannes Cephalus.
Iohannes Baptista Caccialupus
Iohannes Crispus de Montib
Iohannes de Cocconato.
Iulius Clarus.
Ludouicus Carrerius
Laurentius Calcaneus.
Ludouicus Crinus.
Lancelotus Conradus.
Marcus Antonius Cucchus.
Marcellus Cata.
M. Tullius Cicero.
Nicolaus Carbo
Prosper Caramella.
Petrus Philippus Corneus.
Paulus Cabronius
Petrus Dominicus Magdalenus Capitereus

Pantha-

Panthaleon Cremensis.
Raphael Cumanus.
Rochus de Curte.
Rainaldus Corsus.
Vincentius Carocius.
Adamantius Dionysius.
Dynus Magellanus.
Johannes Dilectus.
Hermannus Detus.
Lancelotus Decius.
Philippus Decius.
Tiberius Decianus.
Thomas Diplomates.
Franciscus de Ecclesia.
Aemilius Ferretus.
Andreas Fachinæus.
Antonius Frigus.
Felinus Sandæus.
Johannes Antonius de Ferrarijs.
Marinus Freccia.
Philippus Francus.
Prosper Farinaceus.
Raynerius de Forlivio.
Raphael Folgosius.
Thomas Ferratus.
Vincentius de Franchis.
Achilles de Grassis.
Albericus Gentilis.
Albertus de Gandinis.
Carolus de Grassis.
Dominicus de S. Geminiano.
Fabianus de Gruchetis.
Hieronymus Gratus.
Hieronymus Gabriel.
Hieronymus Gigas.
Johannes Garsias.
Jacobinus de S. Georgio.
Johannes de Gradibus.
Johannes Gemmatus.
Lancelotus Grassia.
Ludovicus Gozadinus.
Martinus Gallerius.
Nellus de S. Geminiano.
Nicolaus Antonius Granatus.
Petrus Gerhardi de Petrasancta.
Paulus Grillandus.
Scipio Gentilis.
Thomas Grammaticus.
Virgilius de Grandonis.
Baptista de Hieronymis.
Franciscus Herculanus.
Johannes Hannibal.
Johannes Vincentius Hondedeus.
Hotbertus.
Segnorolus de Homodeis.
Andreas de Hesma.
Jason Mayni.
Johannes de Imola.
Johannes de Semeca.
Innocentius.
Innocentius.
Nicolaus Intriglioli.
Bernhardus Lavellanus.
Cæsar Lambertinus.
Franciscus Lucanus.
Johannes Jacobus de Leonardis.
Lelius Ludovici.
Johannes Lapus.
Johannes Baptista Landerchius.
Martinus Laudensis.
Robertus Lancelotus.
Aemilius Maria Mandellus.
Antonius Galeatius Malatesta.
Angelus Matthæacus.
Claudius Mermerius.
Franciscus Mantica.
Franciscus Marzarius.
Fabianus de Monte.
Franciscus Monaldus.
Franciscus Melanensis.
Gerardus Mazzolus.
Hippolytus de Marsilijs.
Hieronymus Morenus.
Horatius Mandosius.
Hieronymus Marilianus.
Hieronymus de Martino.
Jacobus Menochius.
Jacobus Mandellus.
Josephus Modeardus.
Johannes Thomas de Marinis.
Johannes de Monte Speretio.
Johannes Monachus.
Johannes Bernardinus Muscatellus.
Marcus Mantua.
Nepos a Monte.
Nicolaus de Milis.
Nicolaus Morenus.
Petrus Nicolaus Mozzius.
Prosperus Mediolanensis.
Petrus Martyr.
Quirichanus Mandellus.
Robertus Maranta.
Sebastianus Monticulus.
Sebastianus Medices.
Alexander de Nevo.
Antonius Neguzantius.
Baleus Novellus.
Barbon de Nobilibus.
Franciscus Nicolitius.
Georgius Natta.
Jacobus de Nigris.
Jacobus Novellus.
Johannes Neuizanus.
Johannes Antonius de Nigris
Marcus Antonius Natta.
Nicolaus de Neapoli.
Socinus Nepos.
Tolus Nonius.
Antonius de Osasco.
Laurentius de Oriano.
Odofredus.
Oldradus de Ponte.
Storta Oldas.
Vincentius Saluerius ab Oria.
Angelus Perusinus.
Antonius de Petrella.
Antonius Parisius.
Antonius de Prato.
Antonius Petrus.
Benedictus de Plumbino.
Cardinalis Paludius.
Casparus Pileus.
Christophorus Porcius.
Horatius de S. Petro.
Hieronymus Peregrinus.
Fabianus de Pepis.
Franciscus Personalis.
Gabrielis Petro.
Gabriel Peregrinus.
Guidus Pancirolus.
Hieronymus Paponius
Johannes Baptista Plotus.
Johannes de Platea
Johannes Franciscus Parpuratus.
Lucas de Penna de Ptolomeis.
Lucas de Penna.
Ludovicus Pontanus.
Ludovicus de Pena
Johannes de Prato Veteri.
Johannes Nicolaus Palmerius.
Lancelotus Decius
Lucas de Penna
Marcus Antonius Peregrinus.
Nicolaus Superantius.
Præpositus Papiensis
Paris de Puteo.
Paulus de Monte Pico.
Philippus Peretus.
Placentinus.
Pileus.
Plinius.
Phanutius de Phanutiis.
Rolandus Passageris.
Simon de Proeris.
Thomas Parpalius.
Antonius Quetta.
Antonius Riccius
Antonius Gabrielius Romanus
Albericus de Rosate.
Albertus Rodericus.
Bartholomæus Romulenus.
Carolus Ioannes.
Cornelius Regerius.
Flaminius de Rubeis.

Guil-

IVRECONSVLTI ET *Autores Galli*

Iohannes Arelatensis.
Perrhus Angliberninus
Iohannes Robertus Aurelius.
Stephanus Aufrerius.
Barnabas Brissonius
Ioannes Bero.
Franciscus Balduinus.
Guilielmus Benedicti.
Nicolaus Bertrus
Theodorus Beza
Iohannes Bodinus.
Petrus de Bellapertica.
Stephanus Berrandus.
Antonius Contius.
Aymo Cramera.
Bartholomæus Chasianæus
Claudius Cantiuncula.
Claudius Chifletius
Franciscus de Claperijs.
Franciscus Connanus.
Iohannes Copus.
Iohannes Curredatus.
Iohannes Coratius.
Iacobus Cuiacius.
Octauianus Cacheranus.
Petrus Cothalus.
Renatus Choppinus
Franciscus Duarenus.
Hugo Donellus.
Andreas ab Exea
Antonius Faber
Iohannes Faori.
Petrus Faber
Stephanus Forcatulus.
Petrus Gregorius Tholosanus.
Iacobus Goutreus
Matthæus Gribaldus.
Celius Hugo.
Iohannes Igneus.
Iacobus Lacurtius.
Nicolaus Lotaris
Iohannes Lonzeallius.
Petrus Lorrotius
Carolus Molinæus
Ioannes Marcus
Guilielmus Maynerius.
Iohannes Matthæus
Ludouicus Montanus
Ludouicus Montius.
Vitalis Neoportensis
Guil. Pacat.
Aegidius Perotus.
Christophorus Parcicius.
Petrus Rebuffus.
Guil. Rogerius.
Nicolaus Rauchinus.
Petrus Stella
Iohannes Saifon.
Claudius de Seyssellis
Antonius Thesaurus.
Andreas Tiraquellus.
Capella Tholosana.

IVRECONSVLTI ET *Autores Itali.*

Abbas Panormitanus
Academia Patauina.
Alexander ab Alexandris.
Andreas Alciatus.
Angelus Aretinus.
Archidiaconus
Augustinus Ariminensis.
Autor Incertus obseruationũ. pdt Martianum.
Azo.
Franciscus Aretinus.
Franciscus Accursius
Franciscus Aluarottus.
Iacobus Acerombonus.
Iacobus Aluarottus.
Iohannes de Aguisellis.
Iohannes Baptista Arinius.
Iohannes de Anania.
Iohannes de Arnono.
Iacobus de Arretio.
Marcus Antonius de Amatis.
Marius Anguilola
Matthæus de Athictis.
Leander Albertus.
Nicolaus de Agatijs.
Petrus de Ancharano.
Syluester Aldobrandinus.
Aegidius Bellamera.
Aegidius Bolsius.
Andreas Barbatias
Andreas de Barulo.
Andreas de Belleus.
Albertus Brunus.
Antonius de Butrio.
Antonius Boyerius.
Augustinus Berous.
Bartolus de Saxoferrato.
Baldus de Vbaldis
Bartholomæus de Belleuzinis.
Baptista de S. Blasio.
Bulgarus de Bulgarinis.
Bartholomæus Bertazzolus.
Benedictus de Barzis
Cornelius Benincatius.
Camillus Borellus.
Franciscus Barlatus.
Franciscus Becerus.
Franciscus Brunus
Hieronymus Bertigella.
Humbertus de Benenco.
Hippolytus Benacedia.
Iacobus de Belluto.
Iacobus Butrigarius.
Iacobus Berous
Ioannes Bertrachinus.
Iohannes de Lagnetus
Ioannes Franciscus Balbus.
Iohannes Petra.
Iohannes Petrocinus.
M. Antonius Blancus.
M. Antonius Bardula.
Matthæus Brunus
Ludouicus Burgolus
Ludouicus Bologninus.
Lanfrancus Balbus.
Nicolaus Bellonus
Nicolaus Baibus
Petrus Benintendi
Virginius de Boccatijs
Antonius Maria Coratius.
Antonius Capycius.
Antonius Corsetus.
Antonius Columbanus.
Amanchius de Claris Aquis.
Afcanius Clementinus.
Aurelius Corbalus.
Borgninus Caualcanus.
Bartholomæus Capella.
Bartholomæus Cameratius.
Benedictus Capra.
Bonus de Curte
Cynus Pistoriensis
Catellianus Cotta.
Catar Contardus.
Cornelius Celsus.
Cataldinus.
Flaminius Cartarius.
Franciscus Curtius.
Franciscus Caballinus.
Franciscus Casoni.
Franciscus Cremensis.
Hieronymus Cagnolus
Iohannes Calderinus.
Iohannes Campegius.
Iohannes Crottus.
Iohannes Cephalus.
Ioannes Baptista Caccialup⁹.
Iohannes Crispus de Montib.
Iohannes de Coccinato.
Iulius Clarus.
Ludouicus Carrerius
Laurentius Calcaneus
Ludouicus Catus.
Limerlotus Conradus.
Marcus Antonius Cucchus.
Marcellus Cala.
M. Tullius Cicero.
Nicolaus Carbo.
Prosper Caraffa.
Petrus Philippus Corneus.
Paulus Castrensis
Petrus Dominicus Magdalenus Capiferreus.

Panhia-

Pannuleon Cremensis.
Raphael Comanus.
Rodulus de Curte.
Rainaldus Corsus.
Vincentius Cumanus.
Adamantius Dionysius.
Dynus Mugellanus.
Iohannes Dubecius.
Hermannus Dutus.
Lancelotus Decius.
Philippus Decius.
Tiberius Decianus.
Thomas Diplomates.
Franciscus de Ecclena.
Aemilius Ferretus.
Andreas Fachinaeus.
Antonius Franeus.
Felinus Sandeus.
Iohannes Antonius de Ferrarijs.
Marinus Freccia.
Philippus Franeus.
Prosper Farinaceus.
Raynerius de Forlinio.
Regninus Fulgosius.
Thomas Ferratus.
Vincentius de Franchis.
Achilles de Gratijs.
Albericus Gentilis.
Albericus de Gandinis.
Carolus de Grassis.
Dominicus de S. Geminiano.
Fabianus de Gruchetis.
Hieronymus Gratus.
Hieronymus Gabriel.
Hieronymus Gigas.
Iohannes Gallicus.
Iacobinus de S. Georgio.
Iohannes de Gradibus.
Iohannes Garcilassus.
Lancelotus Gambara.
Ludouicus Grazadinus.
Martinus Galecranus.
Nellus de S. Geminiano.
Nicolaus Antonius Granatus.
Petrus Gerhardi de Petrasancta.
Paulus Grillandus.
Scipio Gentilis.
Thomas Grammaticus.
Viralis de Genuensis.
Baptista de Hieronymis.
Franciscus Herculanus.
Iohannes Hannibal.
Iohannes Vincentius Hondedei.
Hostiensis.
Sigismundus de Homedeis.
Antonius de Hermia.
Iason Magnus.
Iohannes de Imola.
Iohannes de Sarisia.
Innocentius.
Iuuenalis.
Nicolaus Intrigliolus.
Bernhardus Lambertinus.
Caesar Lambertinus.
Franciscus Lucanus.
Iohannes Iacobus de Leonardis.
Iosephus Ludouici.
Iohannes Lapus.
Iohannes Baptista Landerchius.
Martinus Laudensis.
Robertus Lancelotus.
Aemilius Maria Mandelius.
Antonius Galeatius Malatesta.
Angelus Matthaeus.
Claudius Mermecius.
Franciscus Mantica.
Franciscus Marzarius.
Fabianus de Monte.
Franciscus Monaldus.
Franciscus Milanensis.
Gerardus Mazzolo.
Hippolytus de Marsilijs.
Hieronymus Montesinus.
Horatius Mandosius.
Hieronymus Marilianus.
Hieronymus de Martino.
Iacobus Menochius.
Iacobus Mandelius.
Iosephus Mascardus.
Iohannes Thomas de Marinis.
Iohannes de Monte Sperello.
Iohannes Monachus.
Iohannes Bernardinus Mucarellus.
Marcus Mantua.
Nepos a Monte.
Nicolaus de Milis.
Nicolaus Morosus.
Petrus Nicolaus Mozzius.
Prosperus Mediolanensis.
Petrus Martyr.
Quintilianus Mandosius.
Robertus Maranta.
Scoaltranus Monteculus.
Sebastianus Medices.
Alexander de Neuo.
Antonius Neguzantius.
Baldus Neuellus.
Ballion de Nobilibus.
Franciscus Nicomitus.
Georgius Natta.
Iacobus de Nigris.
Iacobus Nouellus.
Iohannes Neuizanus.
Iohannes Antonius de Nigris.
Marcus Antonius Natta.
Nicolaus de Neapoli.
Socinus Nepos.
Tobias Nanius.
Augustinus de Ordine
Bartholomeus de Orano
Odofredus.
Oldradus de Ponte.
Siluester Ozdus.
Vincentius Saloiolus ab Oreba.
Angelus Perusius.
Antonius de Petronio.
Antonius Parisius.
Alexander Tartagnus.
Antonius de Prato Veteri.
Achilles Pedroccha.
Berengarius Paulliacus.
Benedictus de Sabadino.
Carolus Paratus.
Cardinalis Tuscus.
Christophorus Forcius.
Hieronymus de S. Petro.
Franciscus Peregrinus.
Fabianus de Lapis.
Franciscus Personalis.
Guilhelmus à Perno.
Gabriel Paganus.
Guido Pancirolus.
Hieronymus Pappenius.
Iohannes Baptista Plotus.
Iacobus Perusius.
Iohannes Paleottus Purpuratus.
Iacobus Philomeis.
Iohannes Petrus Pomarius.
Iohannes de Prato Veteri.
Iohannes Angelus Papiensis.
Iohannes Paulus.
Lucas de Penna.
Marcus Antonius Peregrinus.
Nicolaus Superantius.
Placentinus Lupicinus.
Paris de Puteo.
Paulus de Monte Pico.
Philippus Parisius.
Placentinus.
Poleus.
Plinius.
Phanutius de Phanutijs.
Rolandinus Passageris.
Simon de Proctis.
Thomas Parpalius.
Antonius Quetta.
Antonius Rubeus.
Antonius Gabrielius Romanus.
Albericus de Rosate.
Alexius Rubertus.
Bartholomeus Romulenus.
Carolus Ruinus.
Constantius Rogerius.
Hannibal de Rhodis.

Guil-

[illegible]
Hippolytus Riminaldus.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ludouicus Romanus.
[illegible]
Petrus [illegible]
Polydorus Pisa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Carolus Sigonius.
[illegible]
[illegible]
Iohannes Sadoletus.
Iohannes Petrus Surdus.
Iohannes Baptista de S. Seuerino.
Laurentius Syluanus.
[illegible]
Marius Salomonius.
Octauius Simoncellus.
[illegible]
Speculator.
Seraphinus de Seraphinis.
Sebastianus Sapia.
Alexander Trotagni de Imola
Alexander Turramini.
[illegible]
[illegible]
Guilielmus de Tulalto.

Laurentius [illegible]
Thomas Triuisanus.
Lælius Taurellus.
Terentius.
[illegible]
[illegible] de Vignate.
[illegible]
Benedictus de Vadis.
[illegible] de Vrbis
[illegible] Vigolinus.
Camillus Vitarinus.
Franciscus Viuius.
Hieronymus Verius.
Iohannes Baptista Vincentius
Iohannes Baptista Vincemala.
[illegible] de Vrcomereato.
Iohannes Baptista Vallalebus
Martinus de Ve.
Petrus de Vualdis.
P. Virgilius Maro.
Rolandus à Valle.
Sebastianus Vantius.
Virgilius de Syluestris.
Cardinalis Zabarella.
Franciscus Zoanettus.
Hubertinus Zuchardus.
Hieronymus Zanchius Theologus.
Iohannes Baptista Zilettus.

IVRECONSVLTI ET Autores Hispani.

Antonius Augustinus.
Emanuel Acosta.
Rodericus Aluaradus.
Petrus Belluda.
Antonius de Burgos.
Didacus Couarruuias.

Franciscus des Caldas.
[illegible]
Martinus [illegible]nter a Cuena.
[illegible]
[illegible]
Petrus [illegible]
Paulus Fuscus
Iohannes Garcias
Antonius Gomezius.
Fortunius Garcia
Antonius Gouueanus.
Ludouicus Gometius.
Antonius Gamma.
Iohannes Lupus.
Ferdinandes Leaves
Iohannes Baptista Lupus.
Gregorius Lupus.
Iohannes Medina.
Ludouicus Molina.
Arrius Pinelus.
Antonius Meneses de Padilla.
Petrus Placa.
Didacus Perez.
Petrus Royzius.
Marcus Antonius del' Rio.
Rodericus Suarez.
Emanuel Suarez.
Didacus Segura.
Petrus Solazar.
Franciscus Sarmient.
Didacus Spino.
Lucius Marineus Siculus.
Ferdinandus Valquius.
Vaconius à Vacuna.
Aluarus Valascus.
Alphonsus Villacut.
Aristoteles Stagirita Græcus.
Martinus Cromerus Polonus.

FINIS.

CONSI-

CONSILIVM I.

SVMMARIVM.

1. Testamenti factio omnibus concessa, praterquam iis, quibus ipsum ius, expressè denegat
2. Femina habet testamenti factionem
3. Patres testari iussi sunt.
4. Pacta non valent respectu eorum, quæ ad ius testandi pertinent
5. Intellectus l. 3. ff. de testam.
   Forma testamentorum, nequit pactis privatorum derogari. ibid.
6. Pactio patris, ut dominus esse nequit, ut iure testari constantibus, vel eversus.
7. Dissensus semper aliquid de novo inducitur, quam in pactis additur
8. Femina etiam maritata, iure testatur.
9. Consuetudinibus Marchiæ, femina maritatæ quoq;, testamenta rectè conscribunt.
10. Testamenti factio, per constitutionem, sive ordinationem [illegible], tribuitur [illegible] quibusdam [illegible] testandi.
11. Filia familias iure non testatur, etiamsi parentes [illegible] manumiserint.
12. Matrimonio & separatione liberorum à mente, domoq; paterna, tacita quædam inducitur emancipatio, moribus, quibus in [illegible] Brandenburgico [illegible] Marchiæ Brandenburgicæ, usitati, parentum memoria, iure Saxonum viuebatur. ibid.
13. Emancipatio tacita liberorum, ex coniugio oritur, etiam in Gallijs, Hispanijs, & Lon[illegible]
14. Filius emancipatus etiamsi vxor eius adhuc in [illegible] moribus Marchiæ tale testamentum [illegible]
15. Patria potestas semel dissoluta, nunquam posthac coalescit.
16. Actus inter [illegible] recipere, dignitatem [illegible] non facit, quæ non [illegible]
17. Pactum de mutua successione inter Virum & Vxorem [illegible]
18. Testes septem sufficiunt, etiamsi duæ sint personæ testantium, dummodo eadem sint [illegible] testamenti
19. Vir & vxor, possunt vtilem tabulis testamenta [illegible]
20. Testamenta [illegible] solemnitates, adhibitas esse [illegible] Marchiæ [illegible] requirebantur, valeríj, etiam respectu bonorum alibi sitorum. Marchiæ mores, [illegible] [illegible]
21. Femina non [illegible] iure, in conscriptione testamenti, secundum ius commune.
Re[illegible] [illegible]
22. [illegible] testamentum [illegible]
23. Conjux [illegible] heredem in testamento [illegible]
24. Testandi [illegible] [illegible] bona ex [illegible] quæ tantùm potestas nostra sunt, & non [illegible]
25. Filia emancipata, rectè etiam de dote sua, testatur.
26. Femina quæuis rectè testatur, de mundo suo muliebri
27. Femine præ dote propria magis sunt ea, quæ ei, nomine hereditatis paterna, vel materna [illegible]
28. Argumentum à minori valet.
29. [illegible] [illegible] valeat, quam pereat actus, vtq; effectu [illegible]
30. Pactum [illegible] non pertinent ad [illegible] voluntatem
31. Fideicommissum perperam constituitur in contractu
32. [illegible] [illegible] testamenti [illegible]
33. Pro testamento in dubio pronunciandum.
34. Testator, testamentum annuo alieno, obsigna[illegible]
35. Testamenti confectio, est negocium graue & [illegible]
   Sigilla propria testatoris [illegible]
36. Testamentum [illegible]
37. Sententia [illegible], nisi [illegible] præcesserit præmeditatio & deliberatio.
38. Testis [illegible] [illegible] habet mentionem facere eius, quod rogatus, ad hunc actum [illegible]
39. Vbi duo simul [illegible], vel [illegible] subscripsisse [illegible] testante [illegible]
40. Doctor vnicus, quamuis celeberrimus, communem opinionem [illegible] nequit.
41. Testis in subscriptione testamenti, rogatus [illegible] [illegible] testamenti, [illegible] testatoris [illegible]
42. Testes in sua subscriptione, cogantur mentionem facere præsentiæ, reliquorum sex testium, [illegible]
43. Testari & donari sunt diuersa.
   Nec non testari & diuidere. ibid.
   Pactum [illegible] testamenta succedit, [illegible]
44. In pactis [illegible] [illegible] permissum non est, prohibitum censetur.
45. Ratio, vbi est eadem in prohibitis & permissis [illegible] [illegible] ad permissionem alterius.
46. Ratio eadem in testamento, & donatione non militat.

47. Per testamentum fit dispositio de toto patrimonio.
48. Donatio rerum bonorum non valet.
49. Etiamsi fuerit donatio causa mortis.
50. Donationis appellatione, semper donatio inter vivos, & non mortis causa venit. Dictionis: alius, alia, aliud, natura sibi.
51. Pactum impediens liberam testamenti factionem, irritum est.
52. Interpretatio illa prævalet, qua actus subsistit.
53. Pactum quo venditor certo modo ad hæreditatem legatarii non accrescat, valet.
54. Itaque pater filium, si quis huic certo modo, vel ordine, testamentum facere possit.
55. Conditio qualibet servanda, quam quis apponit traditioni rei suæ.
56. Intellectus rubr. C. si quis aliq. testar. prohib.
57. Pactum quidlibet, aut certa ratione agat, dare potest, quo libertas testandi constringatur.
58. Testamenta [illegible] scripta, quæ nec potentia nec actu [illegible].
59. Conditio quæ [illegible] non adimplevit.
60. Dictio Nihil, est universalis negativa.
61. Verbi omne qui dicit, nihil excludit: talis, qui nihil dicit, omnia separat à negotio, quod geritur, & potentiam & actum.
62. Negativa vera semper certius regit, quam affirmativa affirmat.
63. Potentia nihil aliud est, quàm actus, qui est in fieri.
64. Dispositio conditionalis, actum in fieri, non parit.
65. Sub [illegible] delicta, quæ quoad potentiam non fuerant.
66. Conditio impedit dominium ad [illegible], & quo ad effectum [illegible].
67. Verba in potiorem significatum accipienda.
68. Testamentum [illegible], cui persona rei sit non constat.
69. Traditio ficta non intervenit ibi, ubi instrumenta pervenerunt in promissam conservantiam, non translatum.
70. Vel constitutum celebratur.
71. Dominium, nec actio, nec potentia transfertur, non accedente traditione vera vel ficta.
72. Quæstio ubi de uno tantum est, ibi reliqua omnia tacita præsupponuntur.
73. Testamentum reciprocum inter conjuges, quando valeat.
74. [illegible] quando inter liberos.
75. Testamentum inter liberos non valet, liberis ex portionibus inæqualibus scriptis.
76. Maximè si isthæc inæqualitas magna sit.
77. Ex non edita substitutione fideicommissi ex statuto, tenetur tutor, si adpetente nuptias non transvolaturam: item tenetur satisdare, bona restituturum iri, conditione deficiente.
78. Testamentum conjugum reciprocum, potest ab altero horum immutari, etiamsi hanc immutationem ad [illegible] non [illegible].
79. Expressa in pupillo nocent, quæ non expressa non nocent.
80. Testamenti reciproci tabula, non concidunt in totum, ob immutationem ab uno conjugum factam: nisi præterea actus aliquis aliquem [illegible] ostendat.
81. Testatus pro parte, & pro parte intestatus, nemo decedere potest.
82. Vis [illegible] vitiat, quæ [illegible].
83. [illegible] testamentum [illegible].
84. Testamentum reciprocum, in quem casum conscriptum, quando censeatur, ad instar unius, & quando rursus ad instar duorum testamentorum.
85. Testamentum concidit eo ipso, quod quis ex eo partem relictam pertinere [illegible].
86. Testamentum, in quo parentibus legitimam reliquatur, confirmatum est.
87. Legitima parentum non nisi ob [illegible] adimitur.
88. Pater, & fratres, soror esse utrique, conjunctissimi, [illegible].
89. Legitima parentum imputatione [illegible].
90. Legitima non remittitur, nisi per remunerationem expressam [illegible].
91. Nemo videtur ex [illegible] quod [illegible] fugere, adcognitionem [illegible].
92. Intentio [illegible] facit [illegible].
93. Testamentum fieri nequit, de rebus fideicommissis [illegible].
94. Ad fideicommissi constitutionem duo requiruntur.
95. Fideicommissum eo ipso censetur introductum, quod parens disponit, liberis superstitibus, id datum iri, quod unus ex liberis, nulla prole superstite, decedens in bona habuerit.
96. Verbum cadat: est obliquum.
Sicus & Verbum Germanicum: fallen. ibid.
97. Verbum vestitur est obliquum, & nota fideicommissi.
98. Fideicommissa vellè introducuntur, ex sola conjecturata mente defuncti, aliqua vel verborum expressione.
99. Sine facta fideicommissum [illegible], sine [illegible].
100. Fideicommissum etiam afficit heredem eius, cum primò [illegible] committebatur.
101. Falcidia [illegible].
102. Trebellianica, quia, regulariter competit Trebellianica.
103. Trebellianica animo [illegible], quæ [illegible], [illegible] quovis modo, ex dispositione & voluntate, fideicommissum constituerit.
104. Trebellianica cessat, in fideicommisso, quod [illegible].

[illegible] Pomum

105. *Pactum inter fratrem & sororem, consentiente patre, de restituendo omni eo, quod ad illam peruenerat, ex hereditate paterna, valet.*

106. *Testium de faciendo codicillo inualidum.*

107. *Pactum de restituendo valet.*

108. *Testamentum contra ius consuetudinem conscriptum, non valet, etiam ratione bonorum, aliis existentium.*

109. *Testamentum contra ius factum est nullum.*

110. *Coniecturae sunt appellatione nomen.*

111. *Coniecturae dant regulas, non minus patiuntur, ac legum ipsarum contaminator.*

112. *Testamentum omne, in id vt subsistat, duplicem habet necessitatem.*

113. *Testamentum concidit si quicquam ei ex substantia eius, aut quae potentia maioris sunt, detur.*

114. *Reuocatio, vbi [illegible] animus contrario vinculo reuocandi non [illegible].*

115. *Fallacia a dicto secundum quid, destruit argumentum cui nocet.*

116. *Omnes constitutiones, & ordinationes à iure communi, passiuam interpretationem recipiunt.*

117. *[illegible], ius prouidentiae cedere [illegible].*

118. *[illegible] potest, nam affectat.*

119. *Prouerbium: in scyllam incidere, qui Charybdim cauere vult.*

120. *Reciprocum, vel vicissitudinarium, aliud dici nequit, quod vni, pereque ac alteri, commune [illegible].*

121. *Pactum inter virum & vxorem, cum reciprocum [illegible] [illegible], partis alterius, [illegible] [illegible] ex causa conuentionis [illegible] [illegible] [illegible], vxori quinquaginta tantum relinquatur.*

122. *Ex pactis impedientis, quam veli quam ego [illegible].*

123. *Vnum ex pactis repugnantibus adesse non [illegible].*

124. *Defectus consensus, non suppletur etiam [illegible].*

125. *[illegible] legem, quam allegat, intelligendum.*

126. *Argumentationes amphibologicae vitiosae [illegible].*

127. *Factum adesse non sufficit, si praeter factum, requiratur, certa quoq; qualitatis interuentus.*

128. *Argumentum laxatur, apparente alterius praemissae [illegible].*

129. *Argumentatio [illegible] [illegible] enumeratione [illegible].*

130. *Vsus de nouo [illegible], quotiens hanc, certa re, iunxere, per fideicommissum [illegible].*

131. *Legatum parentibus relinquendo, etiamsi [illegible], [illegible].*

nihil adsit.

132. *Pacta [illegible] ius [illegible].*

133. *Interpretatio omnium optima, quae exitum, ex ipsa testantium [illegible].*

134. *Pacta [illegible] communem dispositioni conformasse [illegible].*

135. *Testamenti faciendi concessio, hanc recipit interpretationem, si fiat testamentum, ad [illegible].*

136. *Nec [illegible] [illegible], de quibus testamenti factio est.*

137. *Fideicommissi substantia tota, in eo collocata est, vt rectam probam nanciscatur hereditatem, cuius bono, fideicommissum [illegible].*

138. *Pactum contra substantiam contractus inualidum est.*

139. *Facta contra substantiam contractus [illegible] [illegible] [illegible], pro nullo habenda sit.*

140. *Argumentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].*

141. *Frustra quid fieri, facilius longè est, quàm [illegible].*

142. *[illegible] [illegible].*

143. *Damnum [illegible], quotiès [illegible] [illegible], ex [illegible].*

144. *Damnum [illegible] [illegible], quando vocatur ad fratris successionem.*

145. *[illegible].*

146. *Fideicommissum [illegible], si [illegible] iam habemus, etiamsi sub conditione demum, reddatur [illegible].*

147. *Per fideicommissum [illegible] praecedit gratus, seu primo conuenit.*

148. *Fideicommissarius [illegible] quasi [illegible].*

149. *Verba restringenda sunt ad ea, quibus conuenire [illegible].*

150. *Tituli multiplicatio, plurimum saepè affert [illegible].*

151. *Res semel mea, amplius mea, quandoq; effici potest.*

152. *Stipulatio valet, qua rem, mihi iam ex vno [illegible] [illegible] stipulor, vt incipiat mihi iam deberi, ex secundo [illegible].*

153. *Titulus alius est qui originem trahit, ex pactis [illegible], alius, qui oritur ex testamento.*

In testamentis interpretatio plenior [illegible].

154. *Fideicommissum [illegible], in actibus inter vinos, ex communium.*

155. *Opinio magis recepta, in iudicando & consulendo [illegible].*

156. *[illegible], quotiens [illegible] quaeque testes intercederent, inclinant ad naturam vltimarum testamenti.*

157. *In [illegible] [illegible] [illegible] coniunctim, & in eiusmodi fideicommissis, Trebellianica locus non est.*

151. Fideicommissum renunciatio, ...

159. Instrumenti confectione, ... gravatus, ita demum tenetur restituere, si ...

161. Quæ contra ius fiunt, pro non factis habentur.

162. ...

163. ... pretatione ...

164. ...

165. Fideicommissum, ad quod pariter missali ...

167. ...

168. Fideicommissa sine augeamus, favore digna

169. Fideicommissum, tunc quoq. favorabile est, ... consuluerunt.

170. ... portenduisse, reliquorumq. interpretum

171. ... faciendæ est.

172. Damni & lucri dispar est ratio.

173. Tolerabilius semper est, quem à lucro remo- ...

174. ...

THEMA.

... Cæsar. S. ... tum eidem, dotis nomine N. nullatenus hereditatis vero paternæ quam assignare, cum adhuc in vivis esset, attamen non recusabat, materno nomine, itidem N. nullas, sed & consensum, oratemq. eam, opu- ...

Ceterum adiecit deinde tale pactum, quo ... dotalitium, bonum feudi, agnatorumq. consensu adhibito, esset constitutum, sed & pactis ... sine liberis decedente, Iarom de S. remanerent omnia, quæ in dotem uxori eius data fuerant: illa vero, quæ hereditatis paternæ, ...

Et præterea pacta dotalia, coniugibus hisce donationes inter se facere, similesq. dispositiones condere, non solum non vetabant: ...

... anno, testamenti recepti confectionem ... suspiciantur: iniqueo, irrita esse debere, quòad ... coniugi superuixisset, dispensunt: tantum ... milie quingentos florenos, quorum singuli, ... varet, iubent. Quæritur itaq. num iure, te- ... quebatur & uxor, marito superstite sine libe- ...

RATIONES DVBITANDI.

Et ... quos impugnari possit nævus.

Nam PRIMÒ certi iuris est, quod nemo 2
iure quo vtimur, à testamentorum conferi- ... lex expressum dispoluerit. *Bart. l. si quæramus. n. 4. ff. de testam. Abb. in Rubr. n. 2. ext. eod. tit.* ... *Cetera. n. 2. ff. eod. tit. Graß. recept. sent. §. testa-* ...

At etiam ... 3
... cie scriptum reliquit. *Iaf. in d. l. secundum. d. n.* ...

... 4
... donationes, & similes dispositiones, huic ... à fide humana plane alienum est. *L. 1. in pr. ff.* ...

Obtinet enim, in iis duntaxat pactis, 5
quæ ...

Iterum

Formæ quippè testamentorum, veluti, quæ publici iuris est, priuatorum pactis, derogari nequit. In aliis porro pactis, secus est. arg. *d. l. 3. ff. de testam.*

6 Eodem quoq; modo, huic secundo fundamento, non refragatur id, quod alibi habetur: parentis, dominiq; pacto fieri non posse, vt iure testetur, vel filiusfamilias, vel seruus. *gl. & Br. reliquaq; Interpretum schola, ad d. l. 3. post* [illegible] *de testam.*

7 Ratio enim hac in parte, differentiæ inter filiumfamilias, & eius generis alios, & feminam hæc est: quod illi testamenti factionem non habent: vnde nec pacto, eam nancisci possunt. Hæc verò iuris testandi, ab initio etiam, & antequam pacisceatur particeps est. autore Iasone in loco antea in id adducto.

Mutam hanc, non erat, filiis pactum nil prosit: huius verò testamento, præter efficaciam, [illegible] pro incultam, robur aliquod addat. Cum semper, & vbiq;, difficilius quid nouè introducatur: quam iam introducto, robur addatur. [illegible] *Nam in pactis* [illegible] *testandi tit. 1 cauet 1 n. 1 Cons. 1 vol. lib. 1. p. 1. n. 29. & seq. ff. de rit. nuptiar. Franciscus à* [illegible] *C. de test. in integr. Dauth. in tr. de Testam. n. 147.*

8 Et est communis opinio, *vti Viuio, & Claro in id adductis, autor est. Grass. receptar. sentent. §. testamentum. q. 23. n. 1.*

Et hæc quidem Barbarica est; tam illud est: quod ferunt, mulier [illegible] habet, tale testetur. *Vti complurimum textibus, Doctorumq;* [illegible] *Ita etiam Iason in l. Gallus. §. & quid si tantum. n. 1. ff. de verb. signif.* [illegible]

Etsi itaq; mulier hæc coniugata erat, [illegible] non tamen [illegible]

9 Quarto cogitandum quoq; illud est, quod etiamsi hæc res, ad ius commune scriptum quod attinet, controuersia non careret: indubitatum attamen hoc ipsum esse, ex [illegible] pronunciari & [illegible] quia hactenus in hisce terris vtimur. Nec enim nouis quibus vtimur, matrimonium in causa est, quominus [illegible]

10 [illegible] & obseruantiam hanc, à Iure non reprobari. Valere enim Constitutionem eam, qua illa facultas testandi tribuitur, cui ante legem [illegible] incogniti Iuris non est. *Br. in l. si quæramus. n. 5. ff. de testam. El. in Authen. de sanctis. n. 14. ff. ad S. C. Tertull.*

Nec obstat, quod attamen Testatrix nostra parentes [illegible]

11 Nam hinc inesse velle, frustra erit: [illegible] parentis adhibito, iure non testetur. *L. qui in potestate* [illegible] *in. de fide. [illegible] art.*

12 Moribus enim, quibus hodie in hisce terris vtimur, obtinet: vt separatio liberorum à mensa, domoq; paterna, accedente potissimum matrimonio: nobis ad instar emancipationis sit, [illegible] emancipatis omnes, exceptis [illegible] Nouellæ, quo ante [illegible] quæ eorum, [illegible] dicerim. *autor diff. in 7. cod. & Saxon. lib. 2.* [illegible] *p. 19.*

13 Sed & non solum in illis terris, quæ iuris Sax[illegible] iam in Hispania, Gallijs, & Longobardia, il[illegible] *narr. in 1 pt. 4. lib. Decretal. p. 2. c. 7. §. 4. n. 13.* [illegible]

14 [illegible] oportet, quin vires suas, habeat illud testamentum, quod à filia maritata, cuius parens adhuc in viuis est, conficitur. *Vti in ipsam in dubio decidit Schurff. d. cons. 20. n. 17. cent. 2.* [illegible]

Nec obstat, quod attamen Testatrix nostra, post nuptias celebratas, cum viro suo, in tales regiones habitatum iuerit, in quibus per matrimonium, vel separationem à parentibus, [illegible]

Nam etsi [illegible] à domo, mensaq; paterna apud nos faciam, [illegible]

15 [illegible] *nit. gl. in l. Gallus. §. & quid si tantum. n. 1. eman-* [illegible]

16 Quinto prouili quoq; iuris illud est: quod actus inter virum, & vxorem, re[illegible] proce factus, non valeret. *DD. communiter in* * [illegible] *1. c. 1. n. 2. cum seqq. Hipp. de Marsil. sing. 50.* [illegible]

Sufficere [illegible] testamentum præ-

sens, vel ob id tantùm. quod reciprocum est.

17 Atq; hinc refert enim quæpiam illud, quod traditur: pactum de mutua successione, inter maritum & vxorem consistere: etiamsi aliàs pacto de succedendo, quod mutuum nec vera retinet [illegible] *fuct. Burg. Rubr. 4. §. 7. gl. 8. n. 6. Mans. obs. 33.* [illegible]

18 SEXTÒ non est iuris incogniti, & præterea communi Doctorum calculo approbatur: quod sufficiat, septem testes, testamento adhibitos esse, etiamsi duæ, pluresue personæ testamentum [illegible] Dummodo in ipsem tabulis, vicinum [illegible] contestatur. [illegible] *Pecc. in tr. de testam. coniug. lib. 1. c. 19. n. 2.*

19 Vtro [illegible] testamentum [illegible] datur: quod vtraq; coniunx septem tantùm testes, in huius conscriptione conuocare iussetur. [illegible] in specie, quod vir & vxor simul, inq; ijsdem [illegible] *Iaf. in d. l. patru & filg. n. 7. ff. de vulg. & pupill.*

20 SEPTIMÒ ambigi non oportet: [illegible] eas intermissæ solennitates, quæ ad stabiliendum testamentum, ex vsu, consuetudineq;, illius loci, in quo testamentum conscribitur, exigebantur, atque requirebantur: quodq; eiusmodi testamentum, etsi cum iure [illegible] vires suas, ad omnia bona testantis, etiam [illegible] *vbi hanc esse communem opinionem fatetur.* [illegible] *confuet. Aur. l. tit. de testam. c. 2. vbi & is quoque* [illegible]

21 Non enim itaque præsens testamentum ne ob id quidem poterit, quod Testatrix nostra, autoritate curatoris, veluti inter nostrates moris est, destituta fuerat.

Iuxta [illegible] testamentum conscribebatur, solennitas hæc non obseruabatur.

Sed [illegible] conuenit, quod hac via ad ius commune, vtpote, quod nullam hac in parte tutoris, vel curatoris [illegible] *tor. different. inter ius ciuil & Saxonu. different. 7. lib. 1.*) peruenimus. Facilis autem ad ius [illegible] *§. paulus ne peteret. ff. de pact. Curt. in tr. feud. 1. p. 3. p.* [illegible] *de inuentar. hered. c. 3. n. 11. Molin. in l. 1. §. si quis* [illegible]

OCTAVO sanciunt quoque iura, 22 quod testamentum annulo etiam a [illegible] quari testatio possit. *Iul. Clar. in §. testamentum. q. 18. n. 9. ff. cod. tit. l. si vnus. C. cod. tit.*

Obstaculum itaque nullum præterit, quod nostra Testatrix, annulo alieno, & quidem vnius ex testibus, hasce testamenti tabulas, obsignarit.

NONÒ concedunt quoque iura, quod 23 coniunx, coniugem, heredem in testamento scribere possit. *Paxius, quod [illegible] testam. coniug. lib. 1. c. 1. n. 3. in id comportant,* [illegible]

Non obstat itaque, in præsentia testamento [illegible] quod [illegible] eadem serpserit.

DECIMO ambigi iuris non est: 24 quod dotem etiam testa, quæ [illegible] nostra tantùm sunt: non vero actu, testamentum [illegible] *n. 6. & ibi Iaf. n. 29. vers. contra hoc. C. de iurisd. Bonif. Pacis. in tr. de testam. part. 1. tit. 1. conf. 179. n. 3. vers. fic intelligo. Capiferr. in tr. de num. test. p. 2. c. 4. n. 100. arg. l. lex Cornelia. & ibi* [illegible]

Iam itaque Testatrix ea pecunia, de qua testamentum [illegible] dote numerata adhuc non sit: testari attamen de ea, quoniam eius potestas fuerat, recte potuit.

VNDECIMÒ confirmatur id ipsum 25 per id; quod filia, quæ e sacris paternis exierat, de dotem testamentum iure conficiebat. *Paxius. [illegible] vbi communem dicit. C. qui test. fac. poss. Iul. Clar. in §. testamentum. q. 18. n. 3. Graff. recept. sentent. §.* [illegible] *n. 15. ampl. 5*

At enim hîc Testatrix è sacris paternis, egressa iam fuerat.

DVODECIMO inhibitati quoque 26 Iuris illud est: quod mulier quauis, ratione, & intuitu mundi sui muliebris, testamenti factionem habeat. *arg. l si ego. §. dotis ff. de iur. dot. l. pecuniæ. §. [illegible] arg. legat. Pecc. in tr. de testam. coniug. lib. 2. c. 15.* [illegible]

Caret itaque præsens testamentum vitio omni, quantumuis in eo, de mundo suo muliebri, Testatrix [illegible]

Sic quoque DECIMOTERTIO 27 omnimodè caret dubio, quin testatrix [illegible] testetur de ijs, quæ ei ex [illegible] paterna, maternaue, [illegible]

Si enim de dote testatur, ea [illegible] nuncupata. Cuius rei [illegible] dos [illegible] est.

Concessum ei testandi, de [illegible] nis, quæ extra dotem sunt, facultatem multo minus denegatum iri. Vtpote cum ea

hæc

hæc bona, magis proprietate sua, ad vxorem spectent, quam ipsa dos: liberiorem item in illis, quam in dote administrationem habeat. *per tradit. Br. in l. maritus. n. 1. ibi Ias. n. 11. [illegible] Campeg. [illegible] Tomac. dec. [illegible] Cons. Consuet. Eng. tit. 4. §. 24. §. 3. [illegible].*

28 Sed enim id, de quo minus videbatur inesse, nempe: inerat & id, de quo magis. *Imer. in tap. in loc. à minor. n. 1. Andr. ab Exea. in tr. de pact. n. 538. vers. 3. Rumuald. in l. qui se patris. n. 422. C. nu. lib. Cachet. dec. 94. n. 13.*

DECIMOQVARTO hæc, quantum ad ius commune scriptum attinet, hæc omnia controuersa adhuc esse disceptatio tamen omnis hic sopita, consepultaq; iacebit, quamquidem eius rei tollendæ, per pacta dotalia, facultas, concessa sit.

29 Certum namque est, & extra controuersiam [illegible] omnis dispositionis interpretatio, ita fieri debere: vt per eam [illegible] interpretatur dispositio, adeoque [illegible] *abdat. est turnbull. Schrader. in tr. feud. p. 1. q. 5. n. 10.*

Sed nimis nos [illegible] committeremus, si hanc pactorum dotalium dispositionem aliter interpretaremur, quàm de mundo, ornatuq; muliebri, de rebus item ad paternam, maternamq; hereditatem pertinentibus.

Nam de tertia prouisum iam est in pactis dotalibus.

Nomine quo interpretationem hanc capiemus.

DECIMOQVINTO etiam illa dispositio, quæ in pactis dotalibus continetur, quæq; vt ornatus nostræ [illegible] vestiarios, nec non res hereditarias, ad patres, matresq; eius, aut heredes eorum reuerterentur, præscribat, speciem fideicommissi præ se ferat: Indeque haud [illegible] rediecentum forte videbatur, nec de hac omnibus, tentari non pene.

Attamen re exactius penitata, fideicommissum [illegible] minime esse recte negabitur: Sunt enim pacta dotalia actus vel contractus [illegible] *Cæpol. de [illegible] Cæpol. de [illegible] pactorum dotalium tractatu, separata, atq; diligenter tract.*

31 De contractibus vero prouisum extat: quod in [illegible] fideicommissum perperam [illegible] *Rom. cons. 214. n. 16. vers. quia per fideicommissum. Ias. [illegible] fic. & tale Carain. Paris. cons. 100. n. 2. vers. fortius volum. 4. Alc. cons. 64. n. 6. volum. 9.*

DECIMOSEXTO [illegible] commissum hic introductum esse, ponamus: 32
vicissim attamen [illegible] permittebatur namq; hic Testatrici, vt possit [illegible] dimittere, disponere; aliàs inutiles [illegible] de quando disponere, [illegible] in pactis dotalibus, quodammodo sapere videtur: Sed & ipsi fideicommissarii tabulas pactorum dotalium obsignarunt: Vt igitur inficiemur, [illegible] fideicommissi hic introductam [illegible] enim quem onerat & eidem [illegible] tere: vt de re, quam quis fideicommissi onere grauatam [illegible] possunt. Qua de re interius latius videndum erit. Cæterum pactis, [illegible] ne excretis fideicommissi [illegible] iecta est, ab ijs, quorum gratia introductum est, remissarij [illegible] *l. [illegible] tent. §. fideicommissum. q. 62. n. 2. Cardin. Paris. cons. [illegible]*

DECIMOSEPTIMO & postremo con- 33
stituo esse, nisi [illegible] guis, dubijs; rebus, nihilominus pro testamento iudicandum sit. Quippe quæ conferuat & [illegible] *Peregr. in tr. de iure fisci lib. 2. tit. 6. n. 31. Rubeus in l. [illegible]*

Quamobrem, præsens testamentum validum esse, etiamsi ei aliquis inhæsisset nævus, dignum censemus.

RATIONES DECIDENDI

VIsum mihi fuit hæc omnia tanti interim, quam [illegible] substantialium: tum ob dispositiones minus [illegible] illegitimum, & nullum esse censuerim.

Nam PAPIÒ ipsa in fine tabularum 34
Testamenti [illegible] hoc in testamento obsignando, annulo alieno, [illegible] Iam vero lex non permittit [illegible] mandis testimentis, [illegible] *[illegible] Cæpol.*

Quod autem existimem fideicommissum [illegible] in 35
actibus [illegible] *[illegible] Cæpol. de [illegible] instrumen. Ang. Aretinus. §. præsumit. n. 1. Ias. de arest.*

Obſ[illegible] minus rite, [illegible] titur.

Neciuuat partem aduerſam: quòd tamen Teſtatrix nunquam dum in viuis eſſet, annulo proprio vſa ſit.

Nam [illegible] tamen aderat cauſa iuſta, & vrgens, cuius ratione, ſigillum ſibi conficere vt legum diſpo- [illegible] potuerit: cum item fat temporis, ad id per- [illegible] ra, accedere decebat. Fit enim teſtamentum ſententia *l. 1. ff. de teſtam.*

[illegible] *teſtam. n. 11.* vbi alios idem volentes adducit.

98 SECVNDÒ deſiderant quoq; iura: quod omnis teſtis, qui in teſtamenti confe- [illegible] cere debeat. Alioqui enim teſtamentum irritum erit. *Speculat. in tit. de inſtrument. edit. §. compendioſe. n. 41. Rolandin. in tr. de teſtam. Rubr. 63. n. 2. arg. l. hac conſultiſſima in pr. C. de teſtam.*

[illegible] teſtantur, non ſufficiat teſtem ſe, ſub hac formula: quod rogatus fuerit, vt teſtamenti [illegible] ab amborus teſtantibus rogatus, atq; voca- [illegible] *§. 1. gl. 21. n. 21. vbi in idipſum Ioh. Fabr. Ra-* [illegible]

Nec obſtat, quod in contrarium iuiſſe vide- [illegible] *n. 2. ad fin.*

40 Solus enim relinquitur. Quapropter [illegible] *Mar. Cu- rat. in tr. de com. opin. in præfation. n. 26.*

[illegible] teſtamentum eſſe, ſu[illegible]

Nemo enim teſtium in ſubſcriptione ſua mentionem fecerat, quod in id eſſet vocatus: tanto minus vllus eorum expreſsit, [illegible] rit rogatus.

41 [illegible], quod tamen in exilogo teſtamenti ſubſcriptionem præcedit, nat- retur, teſtes iuſte rogatos: quod item iuris [illegible] tur. *Bl. in d. l. hac conſultiſſima in pr. n. 2. & ibi* [illegible] *tabul.*

Id enim in teſtamenti tabulis à publico Notario ſcriptis procedere poſſe, exiſtimandum eſt, propter tabellionis legalitatem. *fac. trad. Bl. in l. qui teſtamento §. quæritur, n. 5. ff. de teſtam.*

[illegible]

TERTIÒ volunt quoq; iura vlterius, [illegible] reliqui quoq; ſex teſtes, & quidem in id con- [illegible] pore, dum ſe ſubſcribit hic ſeptimus teſtis. *Speculat. d. tit. de inſtrum. edit. §. compendioſe. n. 4. Rolandin. d. tr. de vlt. volunt. d. rubr. 63. n. 2. text. d. l. hac conſultiſſima in pr. C. de teſtament.* 42

Sed nec tale quid in præſentibus tabulis legimus.

[illegible]

Iam verum [illegible] donare, & teſtari: ſicuti & diuidere (quod tamen [illegible] tum accedere videtur) & teſtari diuerſa ſunt. [illegible] *Peſſor. q. 2. n. 27. lib. 1. Dauth. in l. hac conſultiſſima* [illegible] 43

Non [illegible] In eiuſcemodi enim pactis, quicquid per- [illegible] 44

Nec obſtat: quod vbi permiſſorum, & prohibitorum eadem eſt ratio: ex vnius permiſſione, [illegible] videtur. *ff. de iudi.* 45

Nec [illegible] teſtamenti: & donationis eſſe. Cum per te- [illegible] 46 47

ſtamen-

uamenum de toto patrimonio nostro, rectè
Dauth. in tr. de testam. n. 340. cum similib.

48 Totorum autem bonorum donatio, vi-
tio. arg. stante id ipsum Iason. in l. stipulatio hoc modo. n.
§ 5. n. 22.

49 Verum in donatione causa mortis ve-

50 Verum in dispositione, de qua nunc quæritur, non
nis: donatio inter vivos, non verò mortis
34. n. 1.

tibus nihil opitulabitur. Habet enim adiectionem hanc, aliam.

Cum itaq; natura dictionis: alius, alia, aliud, ea sit, non sub se, nisi illa tantùm, quæ eiusdem naturæ, atq; similia sunt, compræ-
45. Tiraq. in tr. de iure constit. p. 1. n. 55. & 63.
Gail. de test. quæst. q. 35. n. 31. & 32.

Verbum: dispositio, vel Vermachtung, generaliter accipere non possumus, sed de tali tantum dispositione, quæ ad donatio-

51 Sic quoque idipsum nihil importat: quod attamen præsens pactum, si in hoc fi-
test. prohib. fac. trad. Peregr. in tr. de mut. fis. lib. 2. tit. 6. per tot.

52 Nam
fit: Propterea, quod eam semper potius in-

53
cedente, & in consequentiam alicuius con-
vers. tertio fallit. de pactis lib. 6. arg. l. si servum. in pr. ff. de aut. emt.

Aliquin enim fideicommissi 54
constitui posset. Cum ius
non nisi certo modo, testari de rebus suis
quis potest. Vermeidet das

Et præterea, potest donatio
na, data, traditaque sit, dum adhuc in viuis ageret, ipse parens, & sic antequam deberetur.

Cum itaque iuris sit non incerti, quod 55
rem suam cedit, vel concedit, apponit: ser-
modo. l. quoties. C. cod. tit. fac. tradit. Couarr. var. resol. lib. 1. c. 14. n. 2.

Consequenter constat, patrem hac donationem, & aliam similem dispositionem, tantum coniugibus concedens, saluum, in-

Nec 56
& Codice, si quis aliquem testari prohibuerit, &c. habetur. Diuersam enim plane à casu
scimur, nihil cum prohibitione, compulsione ue, quæ vi, dolo, metuue fit, commune
habente.

Atque ita in specie: quod is, à quo bo- 57
na ab initio dantur tali dationi, vel conces-
Dauth. *in tr. de testam. n. 84. vbi Belgens. &*

Qvinto hoc iure vtimur, quo is, 58
qui nec potentia, nec actu bona habet tru-
ff. de vulg. & pupill. Capiferr. in tr. de num. test. p. 2.

Iam vero
Nam
næ: aliquot item millia hereditatis maternæ
cum Domini feudi, agnatorumq; consensu, constitutum fuisset:

Sed & adijciebatur, vt Ninth hoc

59
uente, adimpleta nunquam fuerit: iuris ve-
Capyol. in l. vlt. n. 50. C. de pupill. Loncel. Cl. in l. Cauis. in pr. n.

videri. l.

nib. in l. post contractum n. 15. ff. de donat. cum sim.

Haud inepte ſe ratiocinabimur: quod bona hæc promiſſa, ad hæreditatem, nec poteſtate, nec, actu pertinent. Vnde & de ijs teſtamentum [illegible] Idque 60
per text. in Auth. de nupt. Nec hoc, quæ eſt [illegible]
& poſtum. §. quoniam variè. auth. quib. mod. nat. eff. gl. Tiraq. Decian. [illegible]
90. n. 2. volum. 2. conſ. 35. n. 2. volum. 3.

Proindeq; & actum & potentiam remouet. Vt enim OMNE qui dicit, nihil, quodq; conſequens eſt, nec actum, nec potentiam excludit: ita e contrario, qui NIHIL dicit, omnia, conſequenterq;, & actum, & potentiam [illegible] 61
ff. de legat. 3. l. à procuratoribus. C. mand. l. vlt. ff. de pet. [illegible]

[illegible] 62
tiuam. l. hoc genus ff. de condit. & demonſt. De-
[illegible]

Quod vel ex eo rurſus apparet, quod potentia nihil aliud ſit, quàm actus, qui eſt 63
[illegible]

Ceterum diſpoſitio conditionalis non 64
[illegible] nihil planè ponit.
[illegible]

Ergo vi conſequentis nec potentia ea 65
[illegible] debentur.

[illegible]: de eo; quod 66
[illegible] impedit.
omnia. n. 13. ff. ſi cert. petat. Tiraq. de vt. retr. p.
[illegible]
14. n. 18. vers. ampliatur.

Impedit [illegible], vt nec actu, nec potentia 67
transferatur. Eo quòd in dubio, verba in potiori ſignificatu, accipienda ſint. *§ ſed ius quidem* [illegible]
[illegible]
[illegible]
& ſeqq.

Quid? quod illa ipſa pecunia, de qua 68
teſtator [illegible] vel bona, verè tradita [illegible] pecunia numerata [illegible] tradita ſit, de reb. credit. & ſi cert. pet. liquet.

[illegible] 69
promiſſa [illegible] tradita non recerunt. *gl. in l. ab emptione. v. conſtituant. ff. de pact.*
[illegible]
Imola in l. 3. in pr. n. 11. & 12. ff. de acquir. poſſ.

[illegible] 70
cuniam, donec conditionibus appoſitis, ſatis
[illegible] poſterorum, conſtarat
l. ut emptione n. 15. Cur. in l. n. 18 ff. de pact.
Curt. in tr. fiud. [illegible]
n. 8. Tiraq. in tr. de iur. Conſtit. ampl. 1. & poſtum
[illegible]

Cum tamen fieri nequeat, vt dominium 71
vel actu vel potentia transferatur, ſi traditio
[illegible]
p. 1. conſid. 38. concluſ. 44. verſ. ſecundo de cognit.
ſonsb. in tr. feud. p. 13. n. 101. Fort. Garc. in tr.
de vlt. fin. lnr. n. 447. Harm. Viſter. q. 4. n. 24.
[illegible]
n. [illegible]
fac. §. per traditionem. Inſt. de rer. diuiſ. iuxtà d. §.
[illegible]

Neq; vero [illegible] 72
[illegible] dispoſitionem facere, parens filiæ ſuæ concederet, vt [illegible]
[illegible] & præterea conceſsio hæc ita declaratur:
[illegible] dotalitio euenerit, pecunia item vere, realiterq;, numerata iam
[illegible] præter pacta dotalia, [illegible] diſpoſitiones licitum ſit nec ne, quæſtio eſt, reliqua omnia præſupponuntur habilia, & extra
[illegible]
de teſtam. Cabell. in tr. de eo quod inter. n. 163. Ri-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
n. 207. Ial. Tauell. ad l. vell. nubi fol. 318. Dauth.
[illegible]

Sexto: hoc & iuris eſt certiſsimi, & 73
præterea in viridi obſeruantia cuſtoditur:
quod tum demùm, inter virum & vxorem valeant teſtamenti tabulæ, ſi vndiquaquam ſint reciprocæ: & ſuas viciſsitudines, per omnia [illegible] vt neuter con-
[illegible] nec [illegible] damnum: quod, ex eiuſmodi tabulis, præ alio capiat. *per tra-*
ct. Ial. in l. [illegible] de teſtam.
Tom. 3. tract. vers. 12. ampl. 3. ff. [illegible]

Quorſum & illud pertinet, quod æ- 74
qualitas inter fratres ſeruanda ſit. *l. ſi. in l. 1.*
n. 2. C. de paſt. Gal. obſ. 139. n. 8. lib. 2. per l.
cum pater. §. duleſſimus. ff. de legat. 2. l. illud. & l.
[illegible]

Quod vſq; adeò verum eſt, vt plerique 75
nec teſtamentum quidem paternum, ſecundum formulam [illegible] hæc conſtituta [illegible] ex imperfecto. C. de teſtam. inter [illegible] conſtitutum, conſiſtere poſſe cenſeant, niſi pater æqualitatem, & ſuas viciſsitudines, inter libe-
[illegible]
[illegible]
vers. ſecundo. & conſ. 385. n. 5. Surd. conſ. 5. vel. 3. Bar-
bat. conſ. 32. n. 6. vol. 1. Dec. conſ. 63. & conſ.
[illegible]
[illegible]
n. 32. Vo-

n. 32. vol. 2. Ant. Rub. conſ. 6. per tot. Crot. conſ. 121 n. 22. Peregr. de fideic. tit. de teſtam. coniug. lib. 1. n. 10. Cephal. conſ. 413. n. 2. Melin. in l. 6. ſi quis ita. n. 6. ff. de verb. oblig.

Et eſt communis opinio, *teſte Mandoſ. in addit. ad Comman. conſ. 33. in addit. ſub lit. B.*

76 Quod tum maximè obtinet, ſi iſta hæc inæqualitas, alicuius ponderis, & leuiuſcula non fuerit. *Melin. in addit. ad Alex. conſ. 168. lit. A. vol. 5. Conarr. in c. Raynut. §. 1. n. 3. ext. de teſtam.*

Sed hic inæqualitas maxima deprehenditur.

Nam maritus vxorem, hic vſufructuariam ſolùm fecit totorum bonorum, & quidem cum viduitatis ne viduitatis.

Quod ſi ad ſecunda vota tranſierit, nihilo ſecius præter ea quæ ex pactis dotalibus iam deuenerunt, ſolos quingentos florenos vsu fructuarios exeq;ijs, maritus reliquit. Vxor verò maritum, purè, & ſimpliciter heredem in omnem casum ſcripſit.

77 Id quod omnino inæquale eſt. Nam vxor ſolo conditionis viduitatis vſufructuaria relicta: latisdare tenetur, etiam nullo testamenti vinculo, ad ſecundas nuptias, non tranſituram: item reſtitutum iri, bona, ſub hac conditione ſibi relicta, ad vtendum fruendum, ſi conditio defecerit, *vt poſt Franc. Marc. deciſ. 1056. n. 1. p. 1. decidit, aliosq; in id adducit. Conſtantin. de vſufr. mul. in n. 91.*

Sed & mutationem teſtamenti, maritus ſibi reſeruauit: vxor verò non item.

78 Ceterum his non officit illud, quod tamen ex [illegible] teſtamentum iam immutare integrum [illegible] tutamentis de hoc faciendo ſibi noua proſpexerit: prout hoc quod teſtamentum viri, & vxoris reciprocum, & viciſſitudinarium ab altero coniugum, abſq; vlla de teſtamenti immutatione, reſeruatione, re[illegible] mutatione poterit *in vltimæ ſcripturæ relinquit. Peregr. in tr. de teſtam. coniug. lib. 1. c. 43. n. 1. vbi Oldrad. & Roder. Suarez. huius ſententiæ præceptores ſequitur.*

Nam vtut ipſum ſe habet: certum tamen eſt, illo ipſo inæqualitatem non ferendam inter hoſce coniuges, reciproce teſtari volentes; & quomodo alter coniugum, plenus, non [illegible] videre velimus, in lucem. Quare
79 haud immerito audiemus illud: quod expreſſa tacitus nocent, quæ non expreſſa non nocuiſſent. *Iaſ. l. 3. §. filius autem. n. 26. ff. de lib. & poſtum. inſtit. commun. ex §. ſed quæ dixi in l. inter ſupaluten. in fin. vol. 1. per l. non nunquam ff. de condit. & demonſtr. & per textus ad literam in expreſſis de reg. iur.*

Vt taceam reſeruationem hanc, partem alteram, vehementer quoq; aggrauari potuiſſe. Si enim altera pars, quæ teſtata fecerat, fore non putaſſet teſtamenti commutationem, quid de quo præteſtata fuerat, demceps effectum decreuit. altera pars eiusdem q; ab inteſtato heres, quæ idipſum vel neſciuerat, vel morte præuenta nouas conſcribere tabulas, præpedita fuiſſet, tabulis antè à ſe confectis ſtare cogeretur. Cum tamen maximè eas immutatas, ab altera parte, ob præſumtam prius conceptatum tabularum cuerſionem, atque permutationem, lacerata, atq; prouocata, concupierat. Nec enim protinus, vtriuſq; teſtantium tabulas reuocatas, immutatasq; dicamus: etiamſi alter horum ſuas reuocarit, nouumq; teſtamentum condiderit; niſi præter hanc ab vna partium factam mutationem, alius quoq; actus extrinſecus quo eandem ſibi mentem fuiſſe, reliqua quoq; pars oſtenderit, aſſeuerit. *Vide conſiderationes auctor eſt Alcan l. licet. n. 6. C. de pact. Peregr. in tr. de teſtam. coniug. d. lib. 1. c. 44. n. 1. per l. illa autem iunct. ib. gl. [illegible]* 80

Octavò ius noſtrum non patitur, vt 81
quis pro parte teſtatus: pro parte verò inteſtatus decedat. *l. ius noſtrum non patitur. ff. de reg. iur. Loca. [illegible] ſicut in [illegible] & c. 10. n. 8. & 11. Gail. obſ. 124. n. 13. lib. 2. Peregr. in tr. de teſtam. coniug. lib. 1. c. 45. n. 10.*

Sed vt nunc habent, præſentes teſtamenti tabulæ, Teſtator noſter, pro parte teſtatus, pro parte verò inteſtatus decedisſet.

Nam ſi vxor vitæ ſuperſtes fuiſſet, in ſolo 82
vſufructu heres ſcripta erat, nemine illi coherede, quo ad proprietatem, dato. Cum tamen iuris ſit expreſſum quod aliud ſit vſusfructus, aliud proprietas: quod item vſufructuarius, dominus vſusfructus, non verò proprietatis rectè dicatur. *Tiraq. ſub diuiſion. n. Gabriel. in tr. de vſufr. mul. vel. n. 3. per §. vſufr. Inſt. de vſufr.*

Conſpicuum itaq; omnibus fieri arbitror, Teſtatorem hic, quantum ad vſumfr. teſtatum, quantum verò ad proprietatem pertinet inteſtatum diem ſuum obiiſſe: & conſequenter vel hac tantum ratione, vitioſum, & irritum fuiſſe, præſens teſtamentum. Sic quoq; in altero illo caſu, ſi vxor ad ſecunda vota tranſiiſſet, ideoq; ei, non niſi 500. florenorum vſualium, de mariti bonis expectanda eſſent, nemo in reliqua hereditate, heres ſcriptus reperitur.

Obtinebit itaq; tantò magis Octa- 83
vvm hoc fundamentum. Quod hanc pro parte teſtationem, geminato etiam fieri videamus. Vitium autem geminatum, maioris ſemper, quam ſimplex, ſit vis, & efficaciæ. *Gail. a Valle conſ. 5. n. 21. vol. 1. conſ. 100. n. 63. vol. 4.*

Nec obſtet, etiamſi dixeris: hunc defectum, in teſtamento mariti apparentem: teſtamento vxoris, nil quicquam nocere poſſe. Sunt enim diuerſa & a diuerſis perſonis conſcripta atq; confignata. Vnde haud inuerito, perperam a ſeparatis, & diuerſis argumenta ducemus. *arg. l. vir ff. de calumniator. in verbis.*

Tertiam-

84 Testamenta enim mariti, & vxoris, secundum quod iuncta [illegible] pro vno hactenus [illegible] habeantur. Et quidem pro eadem in [illegible] quod attinet quod duo pro vno tantum [illegible] pro vno vero existimantur, quatenus de valore, & efficacia [illegible] Destituuntur enim electu, & valore omni, si quod vitium, ex parte vnius testantium irrepserit, quo ipso iure testamentum nullum, aut inutile sit. *per tr. Br. in l. patris & filij n. 2. & ibi Bl. n. 4. Castr. n. 3. Raph. Cuman. n. 4. Ioh. de Imol n. 3. vers. quarto & DD. ff. de vulg. & pupil. per l. si quis cum [illegible]*

85 Iam verò incertum non est, quod pro parte testatum, pro parte verò intestatum quem decedere, tale sit vitium, quod testa[illegible] *arg. d. l. nostrum*, considerando verba: non [illegible] *iur. lib. 6.*

Mirandum itaq; non erit, si iiusmodi [illegible] tui [illegible]

86 Nono testamentum, in quo parentibus legitima non relinquitur, inofficiosum, [illegible] neq; [illegible] *l. etiam si parente n. 25 ff. de lib. & posthum. Guido Papa [illegible] C. de inoff. testam. Capaferr. in tr. de nunc. test. p. 3. c. 3. n. 186. Mass. recept. sent. §. legitima. q. 5. n. 1. Cephal. cons. 278. n. 3. & seqq. Rodet. Scarz. in rep. l. quo[illegible]*

[illegible] Vbi enim [illegible] fratribus, illi verò legitima pars relicta non est.

87 Et quamuis iam, Aduersarios hoc effugij; vsuros: reliquisse attamen mulierem proximis suis heredibus, sesqui millia florenorum vtualium; illud tamen me non mo[illegible] * *ff. de inoff. testam. bi. in auth. nouissima n. 2. & ibi Iaf. [illegible] quartam in prælat. n. 162. ff. ad l. Falcid. Couarr. in epit. 4. lib. decretal. p. 2. c. 8. §. 4. n. 12. Ferdin. Vasq. in tr. de succ. creat. §. 20. n. 283. Pece. in tr. de testam. [illegible]*

rum, legitimam portionem exæquabunt?

Accedit ad hæc, quod parens Testatricis [illegible] solus non capiat. Nam cum in viuis adhuc sint fratres, sororesq; Testatricis, ex vtroq; latere coniuncti, mille quingenti ni floreni, inter patrem, liberosq;, in capita distribuuntur.

88 Cum enim [illegible] nulla ex te prole fuerit, in tali [illegible] parentes, vel parentem, nec non fratres, sororesue [illegible] hi pariter vocantur, & ita quidem, vt quilibet [illegible] *fuet. Etur. tut. de testam. §. 3. gl. vna. Tyrah. in consuet. [illegible] cons. 6. Crett. in l. frater a fratre. n. 52. ff. de cendit. indeb. Schrader. in tr. feud. p. 7. c. 6. n. 10.*

[illegible] tantum summa hæc, legitima portio, in[illegible]

89 Dicimò iubent quoq; iura: quod legitima [illegible] *nouissima. n. 37. vbi in hanc partem, a se quentes* * *Interpretum fabula, eum esse, affirmat. Cal. de effic. testam. Rubeus. in d. l. patet filium. n. 46. qui tamen communem exclamat ff. rod. in Gerard. Mulert. in ad[illegible] Guil. Bened. in repet. c. Raynutius. v. in eodem testa[illegible]*

[illegible] ad portionem legitimam, vndiq; accedere: non habi[illegible] Cum legitima hæc parenti, titulo Institutionis relicta non sit.

Neq; verò aduersus hoc nonum, & decimum fundamentum, quo iam testamenti [illegible] dimanare ipsi posi[illegible] tum reperitur, quæcunq; filiæ testatrici, obuenerant: non parenti, sed fratribus, & sororibus eorundem [illegible] antehum[illegible] natus accrescret, quam eius fuisset, restituturum iri.

Nam frustra quispiam interre conatus fuerit, parenti idcirco legitimam relinqui opus non fuisse: quandoquidem is ipse, non sibi, sed liberis suis Testatricis, fratribus, & [illegible] testamentum hoc calu pactus sit.

90 Respondeo [illegible] non esse, quod [illegible] licet non [illegible] [illegible] *& n. 506. C. de inoff. & al. pul. ff. Peic. in tr. de testam. com-*

flam.coniug lib.1.c.4.n.4. Seraph.de Seraph.in tr. de iuram.prim.l.74.n.16. Minsing. obs. 36. cent. 6.

Sed legitimæ expressam mentionem, in pactis dotalibus factam esse, plane pernegant.

Accedit adhæc, quod Testantes, in suo minus iusto (vt arbitrantur) testamento, hæc pacta dotalia, plane abrogarint: & irrita fore disposuerint.

91 Non ita q. ex pactis dotalibus sese tueri poterunt. Ex eo enim nemo, quod impugnare non fuisse creditur, tanto magis, vt plane abolere studuerit, fructum nullum fert. *l. ex eo de reg. iur. lib. 6. Zoanett. in l. vt vim. n. 5. ff. de iust. & iur.*

Quo in loco, nec illud quoq; nos remoratur: quod hæc testantium abolitio, successu, effectuq; vt speramus, caritura sit.

92 Etenim, quicquid illud sit: nihilominus ante adducto axiomati locus erit. Cum sufficiat quem illud aut illud, quantum in se situm fuerat, oppugnasse: etiamsi tandem labor irritus apparuerit: meq; exoptato destitutus. *Vtra similia habet gl. l. ex eo de reg. Iur. lib. 6.*

93 Vsu fere eo omnis de rebus alienis, aut fideicommissis obnoxiis, testamenti conscriptio, constitui videtur. *Cassiod. in quæst. Decius in l. 2. Cod. famos. Fel. in Gl. sing. sept. sentent. §. institutio. q. 23. n. 1. Dauth. in tr. de testam. n. 268. illat. 3. Card. Paris. con. 26. n. 17. lib. 2.*

Etenim cuiusmodi generis testamentum, planum, dum n. & mendax est. *Tiraquel. in tr. cessante statu. Ferdin. Vasq. de success. creat. lib. 2. §. 17. n. 76.*

Cessat itaq;, & hic quoq;, vel hac solum ratione testamenti fides omnis.

Nam si pomeridianis pacta dotalia inspexerimus: confestim elucebit, fideicommissum verè, inibi constitutum fuisse.

94 Etenim dubito prorsus esset, omnes item * interpretes, concordi consensu, idipsum docent: quod ad fideicommissi constitutionem duo omnino sint necessaria, vnum, vt adsit mens, & intentio fideicommittere volentis: alterum, vt sint verba, ad fideicommissum introducendum, apta, & idonea. *Tiraquel. de retract. lign. in addit. ad Cassiod. de retract. in tr. de vit. volunt. Ioan. Paris. cons. 3. dubit. 1. punct. 4. ante n. 1. & sequuntur alij.*

Accedit adhæc hæc vtrumq; requisitum. Nam ad prius quod attinet, disertis verbis, in pactis dotalibus cautum est, vt omnia quæ Testatrici, vnquam in vita sua, siue nomine paternæ, siue materni hereditatis, competissent, nec non dimidia pars communium illi, in ipso Venetiarum patriarchatu die, denascantur: omnis item mundus muliebris: omnia demum, quæ illa ex magnificentia mariti, eo quocunq; modo acquisierit: eadem hæres decedente, additates, totoresq; eius, eorundemq; heredes retinerentur.

95 Constat itaq;, satis, superq;, de mente fideicommittere volentis. Certum enim, & vndiq; indubitatum est, quod eo ipso, quod parens disponit, quod bona [illegible] suis obueniant, casu, quo quispiam eorum, absq; liberis decesserit, [illegible] vel [illegible] successiuo: iam fideicommissum constitutum sit. *Carol. Rom. cons. 101. n. 15. volum. 2. Cardin. Paris. cons. 8 Centur. & seq. volum. 2.*

Sic enim, quantum ad posteros requisitum, vel eorum potius aptitudinem spectat, nihil desiderari potest. Verbum enim cadat: cui vocula Fallent, qua paciscentes, in pactis dotalibus vtuntur, [illegible] obliquum est. *Id ad huc. n. 2. Cardinal. Paris. cons. 8. Centur. 2. Firmanus vt refert lib. Consuetudar.* 96

Sed & in sequentibus, huiusmodi adest dispositio: quod maritus superstes, vsumfr. omnium bonorum, non habere, quod vxor erit, debeat, dummodo ratione, & intuitu proprietatis, vxoris defunctæ heredibus satisfecerit.

Nam alias restituere eum oportere, vxoris heredibus [illegible] erant, & illi vicissim vsusfructus nomine ipsi caucum: [illegible] geben, cui in lingua latina, verbum: RESTITVAT respondet. Id autem obliquum esse, & fideicommissum effiere, inter omnes con- 97 * stat. *Iacchinus Paris. Cardinalis vir. volunt. lib. 3. interp. 3. dubit. 1. solut. 4. n. 1. vers. tamen omnis, vers. [illegible]*

Quod si quid de mente ex sola disponentis mente, de qua ex coniecturis aliquibus dubitare contingat, [illegible] verba expressa sint, traducere [illegible] non 98 ** sit. *Tiraquel. [illegible] placuit. Item [illegible] 1. n. 18. Graff. recept. sentent. § fideicommissum. q. 4. n. 5. Cardin. Paris. cons. 92. n. 14. vol. 2. cons. 25. n. 34. & seq. vol. 3. Gerard. Mazoll. cons. 6. n. 13. vol. 1. & alios in id allegant, nec non concordem omnium hanc esse sententiam exclamant Mantic. & Graff. in locis modo allegatis.*

Id quod non solum in fideicommissis speciali, sed & vniuersali, verum est, atq; obtinet, *tradente vursus Mantic. d. t. 1. n. 18. vbi id Nouell. & alios huius sententiæ [illegible] n. 2. lib. 6. qui etiam [illegible] allegat.* Nemo itaq; iam in dubium vocet, fideicommissum hic constitutum esse. 99

Dvbitatvr 100 fideicommissio non solum is, cuius fidei, vt ea, quæ perceperat, euenientes certa conditione, restituat: committitur: verum etiam eiusdem hæres: eaq; tenetur: adeo vt non minus hæc, quam ille, ad fideicommissi restitutionem obstrictus sit. *Inst. qui communem actionem [illegible] n. 1. vers. quod [illegible] Cardinal. Paris. cons. 8. Centur. 2. Firmanus vt refert lib. Consuetudar. 9. cum filius. n. 16. & 17. vbi eandem receptam hanc esse sententiam affirmat, & [illegible] de vulg. & pup. Vasconcel. Vbunn. declarat. 64. n. 16. &* *

congessit Graff. recept. sent. §. fideicommissum. q. 9. n. 1.

Sit itaq; ita, testamentum ratum, iustumq; esse fingamus: dicamus item, mari-

101 Nec obstat, quod aliqui contrarium verius esse asseuerent: nempe fi-

a primo herede, relictum censeri. Quorum

missum. d. q. 9. in pr.

Nec eas obstantes adductiones

versamur, quin imò N. non solùm filiam su-

etiam ipsum N. maritum, siquidem vsusfr.

102

Hic attamen detractioni Falcidiæ, vel

103 Tum quod certi, minimè vero controuersi iuris sit: quod grauatus fideicommisso,

putare teneatur, quæ quocunq; modo, ex iudicio, voluntate, & arbitrio eius, qui primò

ber DD. commune conclusum. Cuius testis

dem, & dimidiam partem iocalium, quæ ei,

& protestetur

Falcidia.

retinet in rem detractionem,

Falcidiam exercuerit

104 Tum quod fideicommissum quod

ceant, causæ, rationesq; omnes, ob quas quarta Trebellianica adinuenta, atq; excogitata erat, vti in individuo inscripta immi-

* vbi hanc opinionem contradicentem, non habere affe-

obuenerant: quo vtimur, validum & firmum

n. 66 de pact. lib. 6.

contra bonos mores, ideoq; reprobatum sit.

arz. in frlu. nupt. lib. 2. sub n. 81. Turrian. com. opin. 83 & opin. 101. vers. sed adhuc. Garc. in tr. de vlt. fin.

Illud enim pactum, de quo nobis in 107

6 & ibi Br. col. 13. vers. quandoq; tollitur. Bl. col. 10.

Testamentum enim contra ius factum, 109

Ergo non minus quoq; illud viribus ca- 110

consuet. Petr. Ranem. in tr. de consuet. sect. 1. n. 26.

tubemus, n. 3. C. de testa.

lius regionis, vbi conficiebatur conforme est. Nam vt illuc se habet consuetudo, non licitum est, aduersus fideicommissum, semel le-

RESOLVTIONES CONTRARIORVM.

POrrò his, quæ pro confirmatione noſtræ deciſionis adduximus, reuera aduerſa non ſunt, quæ ſuperius ceu contraria adducebantur.

Nam ad PRIMVM: mulierem nempe, inter illas perſonas, quæ teſtamenti factionem actiuam non habent, non recenſeri. Ideoq; iure teſtari poſſe, &c. huc applicatur reſponſio, quod hæc Teſtatrix, quicquid alias de iure communi ſit, ob pactum matrimonialium ſtipulationibus inſertum, quo illi ſolum donare, vel quam aliam donationi ſimilem diſpoſitionem facere, permittitur: eiuſmodi diſpoſitionibus annumerari teſtamentum nequit: vt id latius, dum quarta decidendi ratio confirmaretur, comprobatum eſt: iure etiam ad ius perſonæ teſtantis quod attinet, teſtatam non fore. Sed demus habuiſſe eam teſtamenti factionem, ob id nihilo magis teſtamentum conſtaret.

112 Quare etſi bonum teſtamentum duplicem habeat inſpectionem: Vnam an teſtator is ſit, cui teſtamenti factionem, iura non abrogarint: alteram, an ſecundum regulas iuris teſtamenti tabulas conſcripſerit. *text. ad literam in l. hæc conſtitutio C. de teſtam. Imm. ad hunc n. 116. C. qui admit. Dauth. in tr. de teſtam. n. 131.*

113 Nec harum vna, abſq; altera ſufficit. Etenim quando vel minimum quicquam ex hiſce, quæ ad teſtamenti ſubſtantialia pertinent, vel ex his, quæ maioris ſolennitatis ſunt, deſideratur: totum teſtamentum concidit. *Vti poſt Bolognet. ſecut. Dauth. in tr. de teſtam. n. 477.*

Conſequens erit: hoc teſtamentum irritum, atq; inutilem eſſe. Cum dici nequeat, hæc, ſecundum regulas iuris ciuilis, conſcriptum eſſe. Vti ex decidendi rationibus, luculentiſſime comitare arbitror.

Deinde aduerſus obiectionem SECVNDAM: pacta nempe ſeruanda eſſe. Ideoq; iam teſtamentum impugnari non poſſe: cum ſemel teſtandi facultas, Teſtatrici per pactum, quod inter reliqua pacta matrimonialia, vel dotalia habetur: tributa ſit: Inuerſione, ſed retorſione ne ſe retorqueamur.

Nam cum Teſtatrix, non modo donare, vel quam donationi alsimilem diſpoſitionem, tas libertate, nulla teſtamenti mentione facta, pepigerit. Vti ex pactorum dotalium inſtrumento conſpicuum eſt.

Excuſari nullo modo poterit, ſi contra pacta conuenta, teſtamentum condiderit, aggreſſa fuerit.

114 Etenim rectæ quidem optimus contrariorum diſſoluendorum modus ſit. *Imol. in * præamb. tepid. n. 13. p. c. in omni negocio. & ibi DD. communiter. extra de fide inſtrum. quæ ſyncera. dquod. 41.*

Hinc ſecundæ obiectioni diſtincte ſatisfacere operæpretium non erit. Poſſea TERTIAM quoq; obiectionem, fallacia a dicto ſecundum quid, ad dictum ſimpliciter, refellemus. Quod enim dicitur: teſtatorem habens teſtari poteſt: id non ſimpliciter verum, ſed ſecundum quid tantum eſt.

Quoties enim fideicommiſſum, vel pactum de reſtituenda portione hereditaria: vel eius generis alia, quæ dum decidendi rationes tractaremus, enumeratimus, interueniunt: hoc fieri non poſſe, dubium non caret.

Sed & ea, quæ ad primam dubitandi rationem dicta ſunt: huc pertinent: nempe teſtatum maritum habentem teſtari non poſſe: ſed ob id protinus, eius teſtamentum ratum non eſſe: niſi ſimul, ſecundum iuris ciuilis præſcriptum, pacta [illegible] præmiſſa obſeruauerit. Quod [illegible] 115
[illegible] *n. 24. verſic. quando autem. Molin. in l. e. §. ſi quis ſimpliciter. n. 67. ff. de verb. obligat. & in l. 2. in pr. n. [illegible] C. de impoſſ. [illegible] Caberuan. [illegible] n.*

Nam etſi verum ſit, conſtitutione prouinciali, quæ [illegible] facultatem teſtandi [illegible] non eſſe idipſum tamen, ad [illegible] commiſſo ſubſtrahat, extendendum [illegible]

Nam cum longe ſit certiſſimum: Conſtitutiones omnes, quæ [illegible] harum, obſeruatione quadam introducta ſunt, coliq; cœperunt: [illegible] interpretationem paſſim [illegible] 116
noxal. action. Vtraq. de vt. ſen. p. 1. §. 1. gl. 12. n. 12. & §. 9. gl. 2. n. 55. Canale. in tr. de tut. & curat. n. [illegible] Odan. [illegible] 26. Strauch. in tr. de decoct. p. 6. n. 2. Remul. in l. vt [illegible] n. 4. verſ. tertio. Lauel. Conrad. in tr. de off. prator. Rub. de iuram. n. [illegible]

Iura autem expreſſe vetent: ne quod teſtamentum de rebus reſtituendis obnoxius hat: nolint item infringi, pactum hereditatis reſtituendæ: qua de re in decidendi rationibus fides facta eſt.

Recte concludemus, aduerſus has legitimas ſanctiones, Conſtitutionem prouincialem, hinc inde expreſſe non derogantem: nec obſeruantiam poſſeſſionem contra præualere non poſſe. Præterea Teſtatrix quoq; noſtra, in [illegible] ſe fecit, prouinciales Conſtitutionis priuilegio. Nam cum ipſi [illegible] prolpexerit, intrendo in pacta dotalia, vt hiſce coniugibus donare: aut aliam ſi-

milem dispositionem facere, liceret.

117 Reliquum remanet illud: quod hominis prouisio, Constitutionis, aliarumque legum [illegible] Vt [illegible] testamentum hoc contentebatur, dijudicatio [illegible] Nam [illegible] scripto [illegible] rum locorum, vbi conterebatur, dijudicatio [illegible] testamenti requirebat:

118 Nam [illegible] quod [illegible] debeat. *l. si mulier in fin. ff. de eo quod met. caus. Negu- [illegible] ex v. statuto. cl. 11. Rolandus de art. test. tit. 11. cant.* [illegible] Testamentum ex [illegible] Testatrix [illegible] et ordinarium [illegible]

119 Atq; sic in scyllam incideret, qui charybdim [illegible] Vt [illegible] praetendit.

Sub QVINTA obiectione, negatur primò: testamentum, de quo res est, reciprocum esse, ob summam inaqualitatem, quæ inter vtrumq; Teliantem deprehenditur, & [illegible]

120 Reciprocum [illegible] nomen [illegible] alteri commodum non affert: reciproci nomen [illegible] *11. & cons. 9. n. 5. n. 11.*

121 Fuit, [illegible] matrimonio factum, quo maritus, ex bonis [illegible] non valere: si vxori quinquaginta tantum, in [illegible] *

Dicunt, [illegible] testamentum hoc, & expers inaqualitatis omnis, dicamus [illegible] Non [illegible] eadem hac ratione, quæ personæ Teliatricis, obijciebantur: at illis defectibus, qui rebus ipsis inhærent, remedium vllum, hoc pacto

122 [illegible] Remanet [illegible] quod non sufficiat, Vnum ex pluribus impe- [illegible] *Sed quia tam Inst. de nupt. Del. Rom. l. transigere.* [illegible]

SEXTAM deindè obiectionem facilè [illegible] dum ea, quæ in SECVNDA Decisionis ratione [illegible]

Ea namq; hic, refutationis loco repetita volo. Vt taceam, in ea ex insufficienti partis [illegible] enumeratione argui. Cum præterea [illegible] testatorem [illegible] aliæ, vt testamentum [illegible] deferant. Vide [illegible] esset, vtrum 123 [illegible] *Ioan. Andr. [illegible]*

Ad SEPTIMAM deindè obiectionem: Sufficere [illegible] testamentum [illegible] Testatrix [illegible] ex [illegible] testamentum [illegible] testatoris, qui patrijs moribus requirebatur.

[illegible] Cum [illegible] testamentum hoc conterebatur, nec [illegible] testatoris [illegible] testamentum [illegible] Nec [illegible] Eventum [illegible] quos contentire, ad esse testamenti requirebatur [illegible] 124 [illegible]

Secundo [illegible] OCTAVA complectitur: [illegible] Nam [illegible] ficiemur DD. ita loqui: quod testamentum [illegible]

Oportet [illegible] 125 [illegible] allegat, intelligendum esse. *Bruni non solum. §. [illegible] de dotif. pignor. n. 17. & Rubr. Sal. Hugt. locat. n. 7.* [illegible]

Hoc autem cum sit: prodit sese continuò illa, de qua [illegible] Cum [illegible] mentionem faciunt. Reliquum itaq; illud sit: 126 [illegible] *gl. in l. quoties in stipulat. ff. de verb. oblig. Ruer. in præamb. top. n. 24. vers. quando autem fit mutatio in stat.*

Denique [illegible] OCTAVA [illegible]

Cessante

Cessante etenim, etiam hoc vitio, reliquis attamen defectibus, remedium adhuc nullum accessum est. Cum attamen ob nimium [illegible] defectum, huiusmodi testamenti concernentem, in eas angustias tabulas testamentarias redigi, vt consistere vlterius nequeant, verum sit. *autore Dauth. in loc. [illegible]*

NONA vlterius obiectio: quod coniunx coniugem heredem scribere possit: secundum [illegible] verum est.

Et primò quatenus tabulæ testamenti recipiendum:

Tales autem hasce tabulas esse, pernegatur. Vt ex textu decidendi ratione apparet:

Pro secundo: si instituens heredem, si non alter pro [illegible] heredem haberet.

Vtrum [illegible] testatricem hanc quidem [illegible] quæ pro [illegible], ratione decidendi quinta, adducta fuere.

Pro tertio, nisi obstiterit fideicommissum, [illegible] sunt alia [illegible] tabulis occentur [illegible]

127 Collabitur itaque NONA quoque obiectio. Quotcunque præter ipsam factum, adesse quoq; debet certa qualitas facti: satis non erit, si præsto sit factum, desideretur vetus qualitas, [illegible] *Gomez. [illegible]*

Ad etiam DECIMAM deinde obiectionem, eam etiam, quæ pro mea tantum bona habet, recte de ijs testari: Repetimus ea, quæ ad QVINTA decimis rationes, afferebantur. Testatricem nempe nostram, nec actu, nec potentia, bona aliqua habuisse.

128 Quare sit, vt ne hæc DECIMA quidem obiectio consistere possit. Corruit enim altera præmularum, seu subsumtio. Qua cadente totam luxari argumentationem, in contextu est [illegible] *Cephal. [illegible]*

Sic quoq; per eandem VNDECIMAM obiectionem reluimus. Haud enim dimeritis [illegible] collectionem, quod [illegible] paternis [illegible], per separationem, quæ à matrimonio originem traxerat: quodq; patria potestas, ei amplius præpedimento non fuerit, quò minus recte, etiam de dote testaretur.

129 Sed etiamsi hoc [illegible] argumentum attamen nihilominus in vndecima hac obiectione, ab insufficienti partium enumeratione, deductum est. Cuiusmodi argumenta vitio non carere, dubio procul constat. *l. fam.*

in loc. à part. enumer. n. 3. Ockam. Simoncell. in tr. de [illegible]

Nam ne sic quidem, reliqui; præter defectus in persona Testatricis inhærentes, vitia [illegible] reprehenduntur.

Nam etsi filias non eam, filiam manu 130
paterna emittam, de dote recte testari: intelligendum tamen [illegible], quàm si id non impediat fideicommissum. Tunc enim [illegible] quidem vt [illegible] præcipuo, [illegible], semper [illegible], mariti debere dotis lucrum esse, casu, quò [illegible] *pag. alios allegans in tr. de dot. p. 3. q. 1 8. per tot.*

Eodem quoq; modo, à dicto secundum quid, ad dictum simpliciter fallacia, DVODECIMÆ & DECIMÆTERTIÆ obiectionis nexu.

Nam etsi verum sit: quod ratione sui mundi, fœminæ [illegible] dilectæ: item quod & de portionibus hereditatis, quæ [illegible] ne dotis [illegible]

Non tamen simpliciter [illegible], sed secundum quid [illegible] gummam parentibus [illegible] tionis, relinquerit quatenus [illegible] mulam testamenti factionem [illegible] rit, quatenus demum, vt [illegible] ens prudens, reperiendam, [illegible] totum in medium [illegible]

Et quand eumdem [illegible] omnia præsto hic sint: Collabi iam videmus 12 & 13 [illegible]

Silentium [illegible] præterendis [illegible], esse, quo minus etiam de mundo suo muliebri, [illegible] etiam in ornatu, vestibus, reliquoq; mundo [illegible] *[illegible] nem esse attestatur, quam refert, & sequitur Graff. [illegible]*

Ad DECIMAM QUARTAM dico, quod attinet [illegible] pellant, [illegible] coniugi, donationes reciprocas, & alias his similes [illegible] intelligatur de mundo muliebri: & portionibus, ex [illegible] uenientibus (Nam de dote, & localibus nouæ nupris, dum nuptiales eorundem testimoniales [illegible] peculiares [illegible] nes matrimonii, [illegible] decederet, [illegible]

Tacear necesse est, [illegible] præ reliquis omnibus, efficacitatem aliquam, præ se ferre.

Cæterùm, & hæc, exactius aliquando scrutinata, apparebit illico, & hanc quoq;, cæteris [illegible].

Nam primò, de testamento, ne gry quidem, ibi habetur.

132 Extendi itaq; commentum quod hæc, ad testamenti vsq; confectionem, non poterit. Pacta enim omnia sunt stricti iuris: & nullam larg[illegible] admittant. *ff. de pact. l. pactum. ff. de reg. iur.*

Id quod ex eo confirmatur, quod ne ipsi quidem [illegible] ita intellexerint.

Alioqui huius concessionis, in præfatione tabularum testamentariarum, mentio [illegible].

Ibi autem nulla planè huius rei mentio [illegible], vnicuique licitum esse, ad testamenti conscriptionem [illegible].

Quod cum ita sit, hosce coniuges quoque [illegible], tum hoc [illegible].

133 Nam nulla certior, aut firmior interpretatio, ea est, quæ ab ipsis disponentibus proficiscitur. *El. in auth. nisi rogati. n. 9. C. ad S.C. Trebell. Cardin. Peris. cons. 3. n. 53 volum. 3. Tiber. [illegible].*

Hac autem dispositionem hanc, ad testam[illegible], [illegible] testamentariæ [illegible] de testamentifactione expresse loqui: non tamen propterea succederet res.

134 Nam [illegible] omnia à iure communi interpretationem capiant: atq; ita quidem capiant, vt id semper [illegible] complurium in id textibus autorumq; autoritatibus adduc[illegible].

Hoc autem si fit, iam conflare nullo modo, [illegible].

135 Nam [illegible] omnis omnino pactio, concessio, vel dispositio, [illegible] concedit, paciscitur, vel disponit, sit: hunc semper [illegible]. *Bart. in l. si quando in pr. C. de inoff. testam. Pecc. in [illegible] n. 2. [illegible] in tit. de testam. n. 5 [illegible] fratr. part. q. n. 14.*

136 Bona autem tabulantis [illegible] iure prohibitum non est. *per trad. Dauth. in tr. de [illegible].*

At enim [illegible] decessisset [illegible] testamentum [illegible].

Qui itaq; consistere posset?

137 At esto, hic etiam de bonis fideicommissorum [illegible] quod iuris longè certissimi sit: quod tota fi[illegible] sit: quodq; hæc fides, in restitutione hereditatis, vt [illegible], [illegible] tacerat, [illegible]. *n. 2. Mant. de coniect. vlt. vol. lib. 7 t. 2. n. 2.*

Omnia itaq; pacta, hanc restitutionem fieri impedientia, contra substantiam, & essentiam fideicommissi sunt & vi consequentis, cũ huiusmodi generis pactis, illud quoq; de quo hic res est, licubi extaret, connumerandum [illegible].

Dum enim [illegible] de rebus [illegible] nem, restitutionem secundum ea, de quibus [illegible] verum etiam plane tollit.

138 Non valere itaq; illud, sed nullius prorsus momenti esse, [illegible]. Omne enim pactum [illegible], atq; [illegible] necesse est. *[illegible] per tll. text ff. de testam. Ale. in l. 1. §. sed si nihil. n. 22. ff. de verb. oblig. Ant. Pinellian. l. 2 p. 2 c. 2. n. 6. C. de [illegible].*

139 Nec obstat, quod pacta, quæ actus celebrati substantiam conuellunt: contractum transformet, nouumq;, & à priori contractu diuersum [illegible]. *Ale. in l. 1 n. 191. C. de iurisd. Eccles. Prælat. Rup. in fer. l. [illegible].*

Illud enim tum demum verum est, si id ferat, [illegible] non patiuntur, secus erit, valebitq; contractus, concidet autem, irritumq; fiet, pactum substantiæ contractus, aduersatum. *Ita resolu[illegible] quæ adiecta [illegible].*

Iam vero illa verba, quibus præsens pa[illegible] extrudet, non admitteret, vt fideicommissum, in alium contractum transformaretur. [illegible] terminis

formula: volo, vt post mortem tuam, bona, quæ à me habes, illi vel illi restituantur: interim tamen non vetarim, quin si libuerit, de illis ipsis bonis testamentum conficeras, transmutarent transferre, emerent. Restat itaq; vt concludamus, pactionem, si vnquam sub [illegible] gata, concepta[illegible], prorsus inanem redactam iri. Porro vt quoq; hoc in loco, generatim illam traditionem, nil nempe frustrà fieri, intactam non relinquamus: sciendum est, quod ne per illam quidem, etiamsi nihil alias operaretur, dispositio hæc [illegible] testamenti, ab eo etiam vindicari possint.

140 Nam primo notissimum illud est; quod argumentario ex eo, quod nihil frustra fieri [illegible]

141 Sed & illud verum est: longe satius esse, quid frustra fieri, quàm quenquam indebitè [illegible] *Cancer. in [illegible] quæstione. n. 8. & ibi Ias. n. 12. & 13. C. de iur. delib. Alex. in l. properandum. 6. fin autem alterutra. n. 7. & ibi Ias. n. 6. C de indic. Alex. conf. 5. n. 2. vers. statutum vol. 2. & con. 5. n. 5. vol. 6. Angel. conf. 6. Dec. conf 356. n. 4. vers. [illegible] Capibl. cons. 159. n. 1. Graue. cons. 222.*

Iam verò si hanc interpretationem admittimus, N. parens, liberiq, eius indebitè damnum patiuntur.

142 Parens enim, vtpote, qui filiæ prius quàm [illegible] nec enim legitima debetur [illegible] perstite adhuc patre. *l. 1. §. si impubes. & ibi Br. n. 1. ff. de collat. bonor. Ias in l. in fundum. n. 15. ff. de lib. & [illegible] Mexia. in [illegible] Thom. Grammat. dec. [illegible] Ias. n. 6. Contra. [illegible] n. 6. Cancer. [illegible] Ias. n. 6. Cancer. [illegible] n. 6. Cancer. [illegible] n. 6. Cancer. [illegible]

149 Scimus enim verba eadem [illegible] posse, quæ ad aptam rem, & [illegible] petunt, [illegible] *rud. com. iudic. gl. in l. in rem. §. in omnibus. ff. de rei vind. ad Trebell. & l. stipulatio ista. §. hi qui in fin. ff. de verb. oblig. cuncti. l. qui furere. ff. de statu hom. & l. si quis*

[illegible] positionem facere, quæ in pactis dotalibus inserta sunt: Vti se res in præsentia habet, non nisi parti sensisi dotis, & tocalium nuptialium. (quippe quæ pars, fideicommisso, per [illegible] talia, dimidia pars dotis, dimidia item pars [illegible] bus

150 Nam etiamsi hoc non diffiteamur: hinc tamen rectè inferri, quod dispositio hæc inefficax plane, atq; inersitia, plane pernegamus. [illegible] (ut loquuntur) [illegible] leat *de [illegible] iur. Roman. conf. 435. n. 9. Cravett. conf. 256. n. 13.*

151 [illegible] potest: [illegible] *prud. lib. 6. Tiber. Decian. conf. 109. n. 31. volum. 3.*

152 Sed & rectè stipulor, vt res mihi ex vno [illegible]

153 [illegible] quod [illegible] sit plenior, & perfectior: Cum in testamentis plenior interpretatio fieri debeat. *l. in testamentis. [illegible] tu. n. 24. Tiraq. in l. Connubii. verb. limit. 15. n. 1. & seqq. ff. de [illegible]*

Restat nunc, vt DECIMVM SEXTVM quoq; obiectioni respondeamus.

[illegible] tamen [illegible] quod item pacta dotalia [illegible] mentibus

154 Quare rectè iuniores prioribus id, quod [illegible] indeq; magis recepta, haud inconuenienter dicetur [illegible] *verf. tertio principaliter. ff. de verb. oblig. Fr. Mar- [illegible] vbi plerosq; hoc ferme attestatur. Castr. conf. 384. n. 1. vol. 1. Alex. conf. 247. n. 4. verf. nec est. volum. 6. Decian. conf. 63. n. 4. conf. 245. n. 7. & 8. & conf. [illegible] natur. vol. 2. conf. 142. n. 11. vol. 3. conf. 13. n. 14. [illegible] conf. 108. n. 40. verf. & summatim. & conf. 118. n. [illegible] verf. & protestatio. lib. 2. Rol. a Valle conf. 58. in pr. [illegible] lium. conf. 15. n. 5. verf. secundo principaliter. Tiber. [illegible]*

155 [illegible] posteriorem sectabimur. Eò quod iura ve- [illegible] mur, vel de iure respondemus, magis rece- [illegible]

156 Deinde etiam [illegible] calculo esset approbata: dilui tamen, nihilominus obiectio hæc vlterius posset, per id, [illegible]

[illegible] Actus [illegible] Interpretum traditio, quæ vult: quod quic- [illegible]

de reuocand. his, quæ in fraud. creditt. Romano in l. [illegible] Ferdinand. in i. in quartanum. 220. ff. ad l. Falc. Graff. in tract. testam. cont. 1. Peckius in q. 5. n. 5. Marzar. in tr. de fideicommiss. d. p. 2. n. 11. m fin. dum ad Berenger. vr. Ferdinand. remittit.

Ex quibus fieret, quod hanc sententiam contradictorem nō habere asserere ausus est.

Cenat itaque DECIMAQVINTA obiectio.

Iam nunc ad DECIMÆSEXTÆ obiectionis reuocationem, nos conferamus.

Ibi autem non abnegamus, fideicommissum, per pactum expressum, quem a se abdicare potest.

Sed de eo quæritur, an ne hic interuenerit, conuentio vlla, etiam tacita, qua ius fideicommissi renunciatum sit. Et interuentio nemo vnquam edocere poterit.

Nam cum donationem inter fere tacere, aut aliam similem, dispositionem, coniugibus de quibus res est, integrum erat, hinc tamen vsque ad aliquam fideicommissi renunciationem infertur.

Quamuis autem dispositio hæc acceptienda, superius tam demonstratum est.

158 Ex quo clarius adhuc res elucescat, addamus & illud, quod communiter inter Interpretes receptum sit: quod etiam hæc verba: *Tenens hanc fideicommissi mihi decernendum esse iam ad fideicommissum conditionale. [illegible] l. Iulianus qui Pomponius. 9. in princip. n. 1. vbi Iason. quæst. 44. & DD. §. de vulgari. Nicol. [illegible] Paris. cons. 1. n. 23. vol. 3. Menoch. cons. 6. n. 11. Mozz. in tr. de conuersi. Rubr. fideicommiss. n. 112. n. 14.*

159 Iam vero fideicommissum illud, quod in pactis dotalibus continetur: fideicommissum conditionale est, cum post mortem demum grauatæ absq; liberis, debeatur. Fideicommissum autem quod post mortem alterius [illegible] conditionale relictum esse censetur. *Br. in l. heres meus. n. 1. ff. de condit. & demonst. Iason in l. si post mortem. §. pure. n. 2. ff. de legat. 1. Decianus. 15. n. 2. Cardin. Parisanus. [illegible]*

Nec obstat, quod fideicommissi illud, quod in pactis dotalibus legitur: de quando existere [illegible] pactum censeatur: in pactis dotalibus legitur: huius adhuc efficacia minime sit retenta. vt concludamus: illo ipso pacto, longè minus fideicommissi renunciationem

160 [illegible] quid, de quo agimus, abiudicamus, pariq; modo, monent Doctores DECIMASEPTIMA, eademq; vltima obiectio est. Iudicens enim [illegible] quod in dubijs casibus pro testamento iudicandum est:

At interim abnuo planè, nos hic in casu dubio constitutos esse, vbi tot præcessorios, quos hactenus annotauimus, præsentis testamenti defectus

Quod cum ita sit, reliquum tantum illud sit, præsens testamentum irritum, caducumq; esse. Dubium enim non est, quin ea pro infectis habenda sint, quæ iure reclamante fiunt. *l. non dubium. C. de ll. c. quæ contra ius de reg. Iur. lib. 6. Tiraq. in l. boues. §. hoc sermone. dictur. 1. n. 8. ff de verb. significat.* 161

Quod tum in alijs, tum verò potissimum in testamentis obtinet, veluti in quibus minimum [illegible] electum, totus locus est. [illegible] *in l. nemo. n. 74. & 85. ff. de legat. 1. Dauth. in tr. de testament. n. 477.* 162

[illegible] remur: iuste tamen reponeretur illud: quod in rebus dubijs, fideicommissa quoq;, benigna interpretatione admittenda sint, ne intercidant *l. [illegible] 2. l. sogi. & l. Scæuola ff. ad S.C. Trebell. Mantic. tract. de coniect. vlt. voluntat. [illegible]* 163

Nec obstat, quod aliquando, [illegible] mum casu, fideicommissa fauorem coniunctum habere: quodq; consequens est interpretatione benigna admittenda esse, existiment: cum relinquuntur, vt familiæ, & generi sua dignitas, & opulentia sarta tecta maneat. *Menoch. cons. 7. [illegible] n. 10. vol. 2. Rinf. [illegible] Capyc. cons. [illegible] vol. 1. consultat.* 164

Vnde consequens esse videbatur, præsens fideicommissum [illegible] quod, vt familiæ hæc [illegible] facium non est. Tenuit nihilominus fideicommissum, ad quod tamen [illegible] vocari iant, quale hoc [illegible] est, vt [illegible] vt familiæ [illegible] esse, indicabitur *tract. [illegible] Cancer. [illegible] 6. n. 1. vol. 2.* 165

Quippe femina familiæ suæ caput, & finis est. *l. [illegible] figuis. Tiraq. de ll. connubi. l. 1. n. 31. Arnin Pinel. in l. 5. vers. tertio. Borch. in tr. feud. 7. p. 2. n. 78. Rol. a Valle cons. 82. n. 16. volum. 3.* 166

Tenent [illegible] mantur *[illegible] Bar. [illegible]* 167

Quod enim reprehendatur in proximo est: nempe generalitatem *[illegible] testamento. §. Iuuenalis. [illegible] tam. [illegible] qua quæritur. [illegible] §. de legat. 2. non [illegible]*

prosp.

... S. C. Trebell. l. Scaeuola: vbi benigna interpretatione placet. ff. eod. tit. & Inst. de fideicommiss. hereditat. in ... distinctionem non ferre, proindeq; concludendum esse: fideicommissa semper, & vbique tantorem connexum habere ... endinduo scriptum reliquit Marzar. in tr. de fideicom. ...

169 Quorsum & illud pertinet: tunc quoq; tum fratres defuncti instituebant, interpretatione hæreditatem omnium adimere, morientibus posse ... *Franc. Marc. d. tract. contract. vel. ... tit. 1. n. 5.*

170 Cæterum quod plures Doctores in aliud inierint, curandum non est. Vbi enim textum habemus, hic certum, & ... tatores semper habendam ... *Marzar. ...*

171 Sed ... commissa, quæ ex testibus deprehendi, atq; clara adhibita est omni pœna habenda est. *Anton. Mar. Cons. ... de comm. ... & post eum tract. Marz. ...*

Omnibus itaq; iam apparere arbitror, quod omnia fideicommissa etiam, quæ ad familiarum conservationem non pertinent, statuere prosequenda sint.

172 Maximè cum & illud hic accedat: quod si heres scriptus, in præsentia certet de lucro non amittendo: fideicommissarij verò de damno vitando ... *...*

173 Damnum verò, & huiusmodi ... *Crauett. cons. 842. n. 4. cons. 936. n. 33. & cons. ... n. 7.*

Vnde tolerabilius semper esse censetur, quem à lucro submoueri, quàm indebitè damno affici. *Crau. cons. 853. n. 8.*

174 Nam bona haud ... omninò hic pro fideicommisso pronunciandum esse: vtpote cum agatur de fideicommisso conseruando, & tutando: nec non simul quoq; de damno auertendo. Certum autem sit duas rationes vnicam vincere, atq; superare. *l. cum in scriptum imp. ... C. de act. ... Menoch. de arbitr. ... n. 14. Crau. ... n. 1. Hæren. Gabr. ... n. 16. volum. 2.*

Hanc thematis huius resolutionem, veram, iuridicamq; esse putarim. Id quod pace aliorum, rectius me, qui sentiant, fiat: F. P. D.

Idem respondemus, Domini Iuridicæ Facultatis, quæ Rostochii, & Lipsia est, Doctores. Eandem verò tabellæ testamentariæ, relegendebantur, & mirantus Patro a Septem millia quingenta Ieachimorum, patenti, & ... tatibus debentur comitis restituebat: legata item omnia, ab vxore relicta, ... fiorenorum summam adæquantia, tolus emolumebat. Reliqua verò, ei relinquebantur.

CONSILIVM II.

SVMMARIVM.

1. *Verba*: fallen vnd fincken: *respondens verbo latino*, remittere.
... prædictionem. ... ibid
2. *Remittere est ...*
3. *Transmittere, quod alteratis. ... dominio vel ... iuris ... ibidem.*
4. *Transactio præsupponit ... litigium.*
5. *Verba omnia per prius, & non per posterius ... accipienda.*
6. *Transactio non extenditur, vltrà personas ... transigentes.*
7. *Transactio non extenditur, vltrà personas transigentes.*
8. *Verba generalia, generaliter intelligenda.*
9. *Interpretationem ... in omnibus ... recedentibus ... vsitata censentur.*
10. *Dispositio tota, intelligi debet, de persona, ab initio nominata: si præter personam ab initio nominatam, nullus præterea mentio facta fuerit.*
11. *Responsio censetur facta, ad interrogationem præcedentem.*
12. *Transactio censetur secuta, ratione instituta litis, & petitionis.*
13. *Transactio generalis, restringitur ad personas, inter quas erat controuersia: item ad ... quæ tum temporis ...*
14. *Generalia ... præmissis, ... ex quibus præcedentibus, ... restringuntur.*
15. *Interpretatio ea ... est, quæ pugnat, cum ... mente ...*
16. *Verisimile quod non est, falsitatis ... est.*
17. *Transa-*

17. Transactionem factam esse, cum non contendentibus, verisimile non est.
18. Transactionem cum contendentibus fore, verisimile est.
19. Pro pace nunquam extrinsecus laudatur.
20. Introducta in vnum finem, non debent operari contrarium.
21. Transactionis substantia tota in eo versatur, vt aliquo dato, vel retento, res, vel iam mota, vel quam motum iri verebatur, tollatur.
22. Obligatio tollitur, persona vtra accedente.
23. Creditor diu ab exactione sese abstinens, creditor videtur aut malum fouere causam credito.
24. Interpretatio contra eum in dubio fit, qui legem apertius dicere potuit.
25. Heredis appellatione, in feudo antiquo, linea descendente intelligitur, quem intuitu alienatum nemo inficiatur.
26. Factum testium, testendo intentionem ipsorum, probatur, & illud, ad quod testes examinari petunt, non probatur.
27. Literæ verum, vel falsum non faciunt.
28. Probationes conducentes non probant tantum.
29. Taciturnitas facit amittere, ius tacentis.
30. Effectus astringitur à sua causa.
31. Causa dominatur, & rex est, quarumlibet actionum.
32. Causa potius præsumitur impulsiua, quàm finalis.
33. Causa impulsiua effectum non moderatur.
34. Causa finalis probatur ex eo, quod in primordio actionis ponitur.
35. Causa, quando potius impulsiua, quàm finalis præsumatur.
36. Effectus, ad quem pertineat inspiciendum, & quando quis obligatus censeatur.
37. Interpretatio ita facienda, ne hinc tertius, vel remotus præiudicium patiatur.
38. Principis concessio, in tertij vsus præiudicium non extenditur.
39. Donatio requirit mandatum speciale.
40. Remissio debiti liquidi, est donatio.
41. Actus quilibet perficitur, si adsit voluntas & potestas, istum actum peragendi.
42. Prouerbium: de tuo largitor puer.
43. Inciuile est, quemvre, & precio, simul frui.
44. Donatio non præsumitur, quoties alia causa subesse potest.
45. Falsitas potius, quàm donatio præsumitur.
46. Error potius, in facto proprio præsumitur, quàm in iure.
47. Donatio vt excludatur, sufficit quælibet alia causa.
48. Donatio præsumitur, ob affinitatem & personarum conuentiones.
49. Interpretatio l. prædia ff. de probat.
50. Frater, & soror, in primo, principeq; cognationis gradu constituuntur.
Frater & soror, dicuntur dulcissimi.
51. Frater & soror dicuntur charissimi, & quare.
52. Amor inter affines, tam vehemens non est, vt est inter fratrem [illegible]
53. Causa affinitatis cessante, cessat quoq; effectus affinitatis.
54. Vbi interuenit actus, inter aliquas personas prohibitum est, quamuis illa persona, qua mediante, affinitas conciliabatur, sit mortua.
55. Sententia in puerilem ætatem lata, [illegible]
56. Donatio facilius introducitur, inter fratrem & sororem quàm inter extraneos, propter tam longam coniunctionem, facti quoq; sunt, certa aliqua ne[illegible]
57. Donatio vt præsumatur, plura simul interuenire oportet.
58. Interpretatio reijcienda, quæ absurdi quicquam secum trahit.
59. Donatio [illegible] præsumitur, quia [illegible] contenta.
60. Femine omnes creduntur amare.
61. Donatio quingentis solidis maior, absq; insinuatione nulla est.
62. Remissio debiti, proprie est donatio.
63. Dare & donare differunt.
64. Insinuatione opus est, in remissione debiti, ma[illegible]
65. Transactiones excogitatæ sunt, vt lites finiantur.
66. Insinuatione in remissis vel donatis per transactionem, ob lites euentum dubium, opus non est.
67. Donatio simplex, ex mera liberalitate proficiscitur.
68. Donatio ob causam, semper complectitur in se causam, vel expressam, vel tacitam, ob quam donatio fit, & [illegible]
69. Insinuatio cessat, in donationibus ob causam.
70. Insinuatio non [illegible] per donatarium, quàm donatorem petitur.
71. Insinuatio potest peti, longo interuallo, post [illegible]
72. Impedimenta [illegible] quæ [illegible] prouidentia [illegible]
73. Effectus non cessat, cessante vna ex pluribus causis [illegible]
74. Insinuatio peti nequit, si iam vel donatarius vel donator, mortem obierit.
75. Insinuatio, ampius [illegible] si iam de nullitate agi, cœptum erat.
76. Veritatem rei, de qua controuertitur, nemo melius, vt quam [illegible] nouit, donatarius, iouisse.
77. Interpretatio actus, præ cæteris omnibus, ab illo petenda [illegible]
78. [illegible]
79. [illegible]
80. [illegible]
81. Consilium principum, vt plurimum fuit per [illegible]
82. Consiliarij, sunt pars corporis principis.

83. Personam, quam semel approbam, postea evincere nequeo.

84. Contractum, cui licet mente concipere, & formare, & postea in scripta referre, eidem contractui verba nonnulla interpretari, mutare nequit.

85. Indignum est, eum, cui totius rei summam concredideris, arcere, à certi alicuius articuli explicatione.

86. Declarator negocij, & testis differunt, & declarator [illegible].

87. [illegible]

88. Nemo [illegible] amicitiæ, quæ oritur ex instrumento, ab ipso [illegible].

89. [illegible]

90. Notariorum imperitia, destruit totum munus.

91. Notary vim & potestatem clausularum, non [illegible] & sine mente fanum.

92. [illegible]

93. [illegible]

94. [illegible]

95. Consilium personæ, est nobilis & probata.

96. [illegible] præsupponit gaudere: si inde commodi, vel incommodi sperare potest, adsint præterea adminicula alia.

97. [illegible]

98. [illegible]

99. [illegible]

100. [illegible] accedente juramento remitti potest.

101. [illegible] nisi aliud juadeat, persona legalitas, & [illegible]

102. [illegible] probatum dedisse.

103. Testis, qui non jurato deposuerat, facit aliqualem præsumtionem, si maximè aliàs, vitæ integer fuerit.

104. Confessio partis, omnium probationum fortissima.

105. Privatio non semper præsupponit habitum.

106. Absolutionem ab excommunicatione petens, non tutetur quod, si fuerit excommunicatus.

107. Remittere litem non est dare.

108. Debitor [illegible] potest, qui inutilis ad solutionis cogi potest.

109. [illegible]

110. [illegible] concidit [illegible]

111. Transactio in causa communi, nocere & prodesse omnibus solet.

112. Præsumtio cedit veritati.

113. Corollarium, cui locus non est opus.

114. Frustra nil fieri debet.

115. Argumentum, nil frustrà fieri, fragile admodum.

116. Familiarum dignitas, absq; divitijs consistere nequit.

117. [illegible] quàm, & meritis conjunctum esse.

118. Familia collabente, nomen ad posteros, transmitti nequit.

119. Argumentum à comminatione damnum legem [illegible]

120. Spes succedendi, levis interesse existimanda non est.

121. Successio in hereditatibus ab intestato, prima, linea descendente deficiente, est parentum [illegible] existentium.

122. Successio in feudalibus, est agnatorum proximiorum.

123. [illegible]

124. Solatione, & non disputatione, tollitur obligatio.

125. Actus frustrà, ut partes se invicem illuderent, factus non præsumitur.

126. [illegible] defuncti.

127. Assistens is dici nequit, qui nomine proprio, [illegible]

128. Argumentum à contingatis, seu denatis validum.

129. [illegible]

Nomen, cui non convenit, multò minus [illegible]

130. Testamenti pars una, per alteram declaratur.

131. Contractus pars una, per alteram declaratur.

Argumentum ab ultimis voluntatibus, [illegible]

132. Scire non dicitur, qui rei causas ignorat.

133. Exceptio [illegible], [illegible] exceptam.

134. Factum pro confesso habetur, cui pecunia ex feudo redacta, in feudi emtiones, denuò convertatur, validum est.

135. Causa ostendit, quale sit causatum.

136. [illegible] litem nunciant, qui litem moliuntur, vel paulò post monere & [illegible]

137. [illegible]

138. Exceptionibus an quis usus sit, non est inspiciendum, sed an iure usus sit.

Factum quod est, non venit in considerationem, sed an iure factum sit. ibid.

139. Persona extrinsecus vellè subauditur, quoties [illegible] consequatur.

140. Transactio de re clara, & perspicua, nulla est.

141. Transactio quæ de re [illegible]

142. Transactio de re liquida, dolo extorta [illegible]

143. Transactio re liquida non est valida, etiam [illegible] accedente.

144. Argu-

144. *Argumentum à communiter accidentibus,*

145. *Hæreditatis additione, spacio triginta anno-*

146.

147.

148.

149. *Actio ex lapsatu, est personalis.*

150. *Conjectio certi est speciale.*

151. *spacio præscribitur.*

152. *Præsumtio debilior, dejicitur per fortio-*

153. *Præsumtio quavis fortissima, patris ipsius*

154. *Præsumtio juris & de jure, patris ipsius con-*

155. *Reconventio optimum contra reum dissuendo-*

156.

157. *Verba ambigua, contra proferentem inter-*
pretanda esse, in dubio tantum, locum

158.
proferentem non sit, quoties aliunde adest,

159. *Verba, quæ quis nomine alterius conscripse-*
rat, in proferentis præjudicium, inter pre-

160. *Lo pactum obscurè, aut ambiguè, qui regu-*

161. *Interpretatio verborum ambiguorum, ad-*
versus illum fieri nequit, qui pro se juris
regulam habet.

162. *Pactum de non petendo, non oritur ex cau-*
tionis restitutione, quæ ea fit, ab alio,

163.

164. *Actus agentium, ultra eorum intentionem*

165. *Argumentum à majori validum.*

166. *Pactum de non petendo tacitum, ex cautio-*
pit, jam instrumentum cautionis resti-

167.
reditionis exorta, tollit ea fit, justos

168.

169. *Translatio bonorum, justa esse præsentem*

170. *Voluntas probatur, etiam ex actibus imper-*

171. *Protestationes ad id protestantis conservan-*

172.

173. *Argumentum ab arbitro, ad arbitratorem.*

174. *Arbiter nihil agit, dissonus de is, de qui-*

175. *Petitio ad reductionem arbitri bonorum,*

176. *Et non præscribitur illi, nisi triginta annis.*

177.
partium aliquid admere, & alteri addi-

178.

179. *Filius & pater, una, & eadem persona cen-*

180. *Vox filii, vox patris & è diverso.*

181. *Jus representationis, quo fratrum defuncto-*
rum liberi, cum fratribus superstitibus pro-
cedant, est favore dignum.

182.

183.

184. *Odia restringere favores ampliare operæ est.*

185. *Affectio, affectio addendi non est.*

186. *Incaute est, cui successione prima, equalis is*

187. *Jus representationis locum habet in fideicom-*

188.
sunt.

189.

190. *Jus representationis locum habet, in emphy-*

191. *Argumentum ab emphyteusi, ad feudum,*
valet.

192.

193.

194.

Jus representationis locum habet, in re

195.

196. *Investitura prima, radix, & fundamentum*

197.

198. *Feudorum naturæ derogatur, pactis investitu-*

199. *Clausula, in principio, medio, vel fine posi-*
ta, nunquam trahitur ad ea, quæ jnam

200.
bet, cum ad successionem accedunt proxi-

201.

202.

203.

204. *In Lusatia inferiori regit jus Saxonicum.*

206. *Iura loco [illegible] vnde vocè derivantur, ante omnia apprimè considerare.*

207. *Ius repræsentationis, secundum ius Saxonicum [illegible]*

208. *Ius Saxonicum, nullam agnoscit gradus prærogatiuam, in successione feudali collateralium: sed omnia metitur ex simultanea [illegible]*

209. *[illegible] Saxonicum [illegible]*
Ius Saxonicum, quo ad successionem in allodijs, constituit fratrem, semper in secunda: & fratris filium, in tertio gradu.

210. *[illegible]*

211. *Inuestiturum simultaneè, portiones sunt æquales, in feudi successione.*

212. *Etiamsi afferat clausula, qua ad superstites, feudum, vnius, ex simultaneè inuestitis, deuolutum, si [illegible]*

213. *[illegible] & allodiorum successionibus, cum patruus in stirpes, & non in capita.*

214. *Pro iure repræsentationis, in dubio quod, [illegible]*

215. *[illegible]*

216. *[illegible]*

217. *[illegible]*

218. *Probationem aggrauatur, aduersus quem, [illegible]*

219. *Ius repræsentationis, in re etiam nouissimo, [illegible]*

220. *[illegible]*

221. *[illegible] filijs, vbi aliud non statuerat expressim [illegible]*

222. *[illegible] & allodialibus, & iuris communis, hac in parte, non reperitur.*

223. *[illegible]*

224. *Ius repræsentationis vbi cessat, ibi successio eiꝰ cum sorte, qui gradu est proximior, tam in feudalibus, quàm allodialibus.*

225. *[illegible]*

226. *[illegible]*

227. *[illegible]*

228. *[illegible]*

229. *[illegible]*

230. *Proximus qui vetlè dicatur.*

231. *Exclusus semel, in perpetuum manet exclusus.*

231. *[illegible] bus primogeniti, & non secundo geniti.*

232. *Patruus excludit patruelem, in successione neporum ex fratre.*

233. *Quod & in feudis obtinet.*

234. *[illegible]*

235. *Debetur de eo, quod lege decisum extat, aut ex [illegible]*

236. *[illegible]*

237. *Legem ita scriptam esse, sufficit.*

238. *[illegible]*
Pater & filius quomodo vna persona sint.

239. *Verbum intelligitur, nota filiationis est.*

240. *Filiationis nota duobus simul iunctis, ostenditur [illegible]*

241. *[illegible] omnibus ijs, quæ sub sole sunt.*

242. *DEVS solus reuerentiarum & omnis est.*

243. *[illegible] esse censentur, vbi lex id expressit.*

244. *Patrem & filium in successionibus pro vna [illegible]*

245. *Argumentum a lege cessante valet.*

246. *[illegible] cultibus exercet.*

247. *Vox filij tunc censetur vox patris, cum filius in potestate paterna adhuc, persistit.*

248. *[illegible]*
Vbi agitur de iure repræsentationis, ibi [illegible]

249. *[illegible]*

250. *Ius repræsentationis, [illegible]*

251. *Ius repræsentationis, in linea collaterali, ex priuilegio speciali, introductum est: & ad ius naturale, & diuinum, hoc casu non pertinet.*

252. *Hereditates ascendentium, ipso naturæ dictu, descendentibus debentur.*

253. *[illegible] re, non debentur collateralibus.*

254. *Querela testamenti inofficiosi, fratri & sorori non datur, nisi personis magis [illegible]*

255. *Non entis, nulle sunt qualitates.*

256. *[illegible]*

257. *[illegible]*

258. *[illegible]*

259. *[illegible]*

260. Here-

259. *Hereditas*
Mater ante partum onerosa, in partu do-

261 *Contra*
ciam, quam ob delatam illis hereditatem

263. *Vir & uxor unum, & idem.*

265. *Exemplus baudrad, maritorum hereditas*

266. *Sal*
tè illi, quia nisi transiunt.

269. *Lex*
communis, quæ discrepantibus, aut collatis

271. *Opinion magis recepta, in consulendo, &*

272.
verum & proprium. *ibid.*

274 *Jus Canonicum præferatur civili, in causis*

276.
Argumentum à separatis non valet.

278 *Omne judicis, nihil evidis.*

280. *Clausula, salva gradus prærogativa, est præ-*
clausula, quæ tantum proximiores vo-

281. *Nomine quæ differunt, etiam reipsa differunt, ubi lex inter illa, exæquationem fecit.*

282. *Jus*
positione humana, quæ vocatur, ad jus

284.
ibid.

285. *Feudum*
beneficium, ex quorundam sententia.
ibid.

286 *Jus*

287. *Opinio illa amplectenda, quæ favet iuri*

288 *Opinio quæ favet iuri communi de rigor*

289. *Legem vetus, quin, ducere potest, quam*

290

291. *Jus*

292.

293. *Scriptura & lingua, sordis sant instrumen-*

294.

295. (

296. *Actiones & jura, tertiam quandam, & i*
bona mobilia, & immobilia separa-

297

298. *Actiones inhærent ossibus creditoris.*

299. *Jura loci, domicilij creditoris, & non loci hereditatis, sunt in specie illa, etiam successionibus, sive hereditate, nihil aliud sit, quam jura & actiones.*

300. *Jus*

301 *Investitura*

302. *Ca*
quod in constitutis potestate, non est si-

303. *Investitura tenor, per solum vasallum in-*
tus, ut
di, & reliquorum omnium, quorum in-

304. *Dominus*
immutare nequit, sed id faciens, creditur

305 *Ex investitura mutatione, si domino, va-*
sallo invito, aut ignorante facta, vasallus

306. *Investitura simultanea, principem de iure Saxonico obtinet locum, in feudalibus: & ejus admitti*

307. *Investitura de feudo*
mis modo constituto, iure non sit.
Investitura

309. [illegible], nondum in rerum natura existens, nunc[illegible]

310. Nec pro te, nec contra te [illegible], in re, non tum existente.

311. Possessio dicitur, à pedum, vel vt alij volunt, à pedium positione.

312. Simultanee inscripti, [illegible]

313. Iura in re Saxonico.

314. Fraus non venit representationi, quando, in dubio [illegible]

315. Actori non est faciendus edictus, à reo.

316. Actor probationes, in promtu habere debet.

317. Actor debet probationes, ex domo propria producere.

318. Instrumentorum partem aliquam, quibus exhibitis [illegible]

319. [illegible]

320. Actor ipse, non potest cogi ad exhibitionem [illegible]

321. Actor [illegible]

322. Conductio rei specialis, ex mutuo, est stricti iuris.

323. [illegible]

324. Iuramentum in litem, habet locum in actionibus [illegible]

325. [illegible]

326. Actio arbitraria quid.

327. Es n. 326.

328. Iuramentum in litem, non datur, nisi ob [illegible]

329. Iuramentum in litem, [illegible]

330. [illegible]

331. [illegible]

332. Nobili, ob dolo, si audiri, fictionem cessare, [illegible]

333. A dolo excusat, qualibet causa, etiam inculpabilis [illegible]

334. Iuramentum in litem, [illegible]

335. Iuramentum in litem cessat contra hereditatem [illegible]

336. Iuramentum in litem cessat contra [illegible]

337. Actor qui nihil probauit, verum ad iuramenti præstationem compellere nequit.

338. Heredi etiam iure Saxonico, ante præstitum quarendam, de facto defuncti, iuramentum deferre non licet.

339. Christianus König, dux practicæ Saxonicæ.

340. Iuramentum ante præstitum quarendam ab actore reo delatum, reus actori potest referre, iure Saxonico.

341. Iure Saxonico non datur is, qui de certitudine rei, [illegible]

342. Iuramentum litis æstimatum, siue relatum habet [illegible]

343. Non iurans, & condemnans, censentur à pœna.

344. Etiam iure Saxonico.

345. Remittentibus iura sua, non datur re[illegible]

346. Actor à reo, instrumentorum editionem petit, [illegible]

347. Actor toties, petit à reo, instrumentorum editionem petit, quoties hic ipse non ipsam actionem principalem: sed aliquod eius [illegible]

348. Reus ad comparationem literarum, & annuli sui exhibitionem, cogi potest. si eius syngrapha, iudici exhibetur, & manu eius scripta, & annulo signatorio obsignata.

349. Reus, qui dicit, certum genus numismatis, redemtionis census dictum esse, ideoq; id, per pecuniam minutam, redimi non [illegible]

Anglicus Nobilis, siue Angelotus, quem [illegible] Angleterre [illegible] ibid.

350. Reus potest cogi, ad edendum instrumenta, [illegible]

351. Reus cogitur edere, libros rationum quoties [illegible]

352. Reus cogitur edere, instrumenta communia

353. Reus cogitur edere instrumenta, quæ penes se [illegible]

354. Iuramentum in litem, [illegible]

355. Hereditas est successio, etiam in nomina debitorum.

Argumentum a genere ad speciem affirmative valet. ibid.

356. Dominia

356. Dominia rerum acquiruntur non successione.

357. Hereditas simul cum, amplius heredis non est, sed patrimonium heredis proprium.

358. Instrumentum in rem locum habet contra eum, qui me impedit, quò minùs probem, aut quo difficilius probem, quam aliàs facere tenetur.

359. Si [illegible] instrumentum, cum à non exhibentem instrumenta, quanti interest, ea exhibita esse: & tanti condemnatur reus partis adversæ.

360. Actio ad exhibendum, datur in id, ut impetretur [illegible] instrumentorum causa.

361. Et [illegible]

362. Instrumentum [illegible], habet locum in actione ad exhibendum.

363. Actio ad exhibendum datur, si mea fuerit carta, in qua, adscriptum est, quod exhibere [illegible] interesset.

364. Effectus non cessat, quandiu una, ex causis [illegible].

365. [illegible], & non exhibita.

366. [illegible] pretio comparari potest [illegible].

367. [illegible] meriti meminit, ad [illegible].

368. Lex absoluta, in decisionibus causarum allegari non [illegible].

369. [illegible], scilicet loco actionis ad exhibendum, quoties in carta non mea scriptum aliquid erat, quod exhibere mea interest.

370. Instrumentum in rem locum habet in actione [illegible].

371. [illegible], idem nomine instrumenti [illegible].

372. [illegible] instrumentum, non instrumentum, ob hæc nomina confecta [illegible] in nos transit.

373. Actio familiæ herciscundæ in id, ut instrumenta communia, [illegible], exhibeantur, [illegible].

374. [illegible], ut actio familiæ [illegible].

375. [illegible].

376. [illegible].

377. Instrumentum in rem, pactis [illegible] manus efficax.
Instrumentum in rem [illegible] præcesserit actus imperatus. ibid.

378. Instrumentorum, quæ pactibus, ut coheredibus [illegible], [illegible].

379. [illegible].

380. Instrumentum creditori non dissolutæ parti de-

381. Actor [illegible] super universo negotio, vel parte eius, instrumentum deferre: quo delato, reus, vel iurare, vel lite cedere cogitur iure Saxonum.

382. Reus qui excusatur, ab instrumentorum ex[illegible], [illegible] alterius, in qua talium instrumentorum [illegible].

383. [illegible].

384. [illegible] exceptio [illegible].

385. [illegible], accedente testium omni exceptione maiorum subscriptione, publicum sit instrumentum.

386. [illegible].

387. Subscriptio instrumentorum, perfecta ut sit, oportet eam fieri, a tribus testibus.

388. [illegible].

389. Numerus est notæ formæ.

390. Numerus septem testium, in testamento, est [illegible].

391. Clausula decreti annullatiua, est signum [illegible].

392. [illegible] instrumenti consequatur: quod testes aliud interfuerint, aut quod privatam scripturam [illegible].

393. [illegible], ut [illegible].

394. [illegible] [illegible].

395. [illegible] esse, quomodo verum sit.

396. [illegible] [illegible].
Lex non [illegible] sed [illegible] dedet. ibid.

397. Reum cogi non posse, ad editionem eorum [illegible] quomodo [illegible].

398. Actio [illegible].

399. [illegible].

400. Surrogatum sequitur naturam surrogati.

401. Precium facientis locum, in feudis.

402. Feudum [illegible].

403. Feudum non nisi hereditarium, potest in [illegible] fallitinventarium conscripserint.
Feudum in Lusatia, eo usque habitum, quod inventarium conscriptum sit, nihilominus [illegible], dicitur.

404. Feuda omnia, in dubio præsumuntur here-
405. [illegible]
406. [illegible]
407. Pecunia ex re feudali redacta, non est feu-
408. Pretium non succedere loco rei, in feudis, est
409. Pecunia alienatæ rei destinata, nunquam in to-
to iure, pro ipsa rei habetur.
410. Petitio hereditatis, non datur contra titulo
411. Titulus pro herede, est titulus iure approba-
tus, atq; cognitus.
412. Petitio hereditatis, datur contra titulo pos-
sidentem, siquidem is minus iuste fuerit.
Petitio hereditatis, datur contra possi-
dentem titulo pro herede.
413. Pro herede possidet, qui se heredem putat.
414. Pro possessore possidere quid.
415. Titulus pro possessore, minus adhuc legalis
416. [illegible]
417. Possidens pro herede, sciens attamen se he-
redem non esse, tenetur, cum alius, titulo
pro possessore possidens.
418. [illegible]
419. [illegible]
420. Iuramentum in litem, quando in actione ex
421. Contractuum actio omnis, de iure Canonico
est bonæ fidei.
422. [illegible]
423. [illegible]
424. [illegible]
425. Et quod non est, quod edere debebat.
426. [illegible]
427. Dolus probatur ex ipso, quod quis occultat.
rationes, scripturas, vel alia, cum genere
428. Contumax is, non solum est, qui rem mobi-
lem, a se venditam, non patitur: verum-
429. Iudici non obtemperasse, contumacia quid
430. [illegible]
431. Et maleficium.
432. Delictum & maleficium, nunquam alsq; do-
433. [illegible]
434. Dolo vacuum est, qui præcepto iudicis ob-
435. Pro nobilibus præsumitur, in iis, quæ ad no-
436. Edictio instrumentorum, nihil commune ha-
bet, cum nobilitate.
437. Iuramentum voluntarium locum inter adver-
sos non capit.
438. Iuramentum voluntarium locum inter adversos
non capit.
439. Nec status pedi æque perpetuus est, quæ
fallax, & superbia.
440. [illegible]
441. [illegible]
442. Præsumptio fiat à nobilitate, quoties testi-
443. Nobiles sapius, è carceribus aufugerunt.
carceri non tradidisset: sed libera custodia
444. Fallacia non causa, vt causa, euertit argu-
mentationes quibus inest.
445. Iuramentum in litem, remota probandi dif-
ficultate, locum reperit, in omnibus bonæ
446. Obtinuit, ex annorum decem lapsu introdu-
447. Obtinuit in fœminis, minori adhuc tempore,
448. Obtinuit præsumitur ob elapsum biennium.
449. Probatio, vt locus sit, in litem iuramento,
toties difficilis censetur, quoties res, quæ
tur,
450. Heres non committitur, ob defuncti, sed ob
451. Heres etiam cum inventario non censetur,
452. [illegible]
an arbitraria, an bonæ fidei actione, con-
453. Interesse, petentis edictionem instrumentorū
454. Opinio magis recepta, in confulando, &
455. Iuramentum in litem, non esse dandum, ad
tur adhuc, interfit ne eius, nec ne, contro-
456. Heres, non minus, ac defunctus, admitte-

tur

tur ad iusiurandum in litem, si negocium perinde ac defunctus, cognitum, exploratum, habuerit.

457. Iuramentum litis extimatoriæ, aut moderatione, iudex non potest excedere, dum communia [illegible]

458. Heres, qui ex [illegible] defuncti, cognatorum, & propinquorum, præsumitur ea scire, quæ defunctus gesserat prouidet, super omnibus à defuncto gestis, in litem velle iurat.

459. Heres extraneus, communi domicilio, cum defuncto vsus, scire creditur gesta ab eo, [illegible]

460. Heres omnis, qui iurat, se rei veritatem exquisiuisse: iurare potest iuramentũ de cal[illegible] non contrarium [illegible] reperierit.

461. [illegible] sententiam sub iuramento aperiat, quæ in instrumento [illegible] Argumentum à contrario sensu validum. ibid.

462. [illegible] probantem, [illegible] adiuvat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

463. [illegible] vel ita, res sese habeat. iurare tamen [illegible] habere: item se non credere defunctum [illegible]

464. [illegible] [illegible] scire, vel [illegible] voluerunt [illegible] [illegible]

465. Heres non cogitur, iurare, sub eadem verborum [illegible] [illegible] tamen à iuramento, totaliter non excu[illegible]

466. [illegible] [illegible] [illegible] res sit, de facto defuncti, de scientia tantum iuret, intentionem suam, aliis modis [illegible]

467. [illegible]

468. [illegible] [illegible] [illegible]

declaretur eo agente, esse heres, vel ex esse.

ibid.

perat, in rebus non prædictis.

sequimur.

519. Petitio hereditatis, datur primo tantum he-

520.

521. Hæres heredis, est quoq; primi defuncti heres.

522.

523. Lex vndiquaquam perfecta esse debet.

524. Petitio hereditatis sit stricti iuris, quoties agitur, quam ex hereditatis actionibus he-

THEMA.

cio strenuissimus, atq; Nobilissimus B. à M.

Cum verò eodem anno, mortem rursus

trem, sororesq; deuolnebatur: feuda verò, patruus eius, interq; hos, horum à M. qui sibi de

soresq; feudorum, 22000. florenorum, ratione,

obligationum litera, qua patres viduam B. à M. erant, ostendebant, debebat: exurgeret.

tij anno 1572. Erffurdiæ, coram Arbitratoribus primariæ nobilitatis, atq; eruditionis vi-

cederent: reliqui verò 9500. florent, feudo-

tas, ex feudo redacta esset, & feudi naturam etiamnum sortiretur, essent: conceptæ, deter-

hac ratione omnem iuris, ingressumq; futuro-

Ecce erupit attamen, nouum dissidium,

Nam etsi C. à M. in D. heredes, postumo Defuncto patrueles tantum essent, atq; sic

C. à M. M. in V. & L. pater, fratresq; eius, ve-

ximam partem pecuniæ huius, capere conu-

& M. in V. & L. exclusis, admittendos: quod

Quare in fus & nemini alterius commodum, hanc 9 seo. summam, à vidua B. à M.

fily, una cum fratribus superstitibus,

cessionem vocantur: adesse item in mu-

mus

men sollen / *Quam ob rem diuisionem hereditatis talem instituendam esse contendunt, vna n. 3. hæc in nouem partes æquales partiantur: quæ item, sex partes de hisce nouem ad liberos C. à M. (Sex enim fratres erant) tres verò duntaxat ad illos, à M. de domo V. & L. deuolucrentur.*

E diuerso verò M. in V. & L. opponebant his: quod Transactio Erphord. ad successionem notorum bonorum mobilium, & quæ sunt eiusmodi expresse vocaret feudi successores. Ideoq. C. à M. filios neutiquam audiendos esse. Cum gradus ad vltimum defunctum patruum pertinet quod attinet) sint remotiores.

Sic quoq. adiecta illa non repræsentationis excipiebant: cum hic non agatur de successione fratris, aut patrui: sed de successione filij fratris, aut patruelis, fieri non posse, vt hic casus quicquam, cum iure repræsentationis, commune habeat.

Sicuti nec clausulam quoq. inuestituraram, a ie m[illegible] repræsentationem recognoscit.

Quærunt itaq; ex me, eorum nam partium iustius induere arma censeam?

RATIONES DVBITANDI RESPECTIVE TRANSACTIONIS ERPHORDIANÆ.

ET sanè ab initio haud ineficacia videbantur ea, quibus se fratres a M. in D. tutabantur.

1 Nam PRIMÒ Transactio Erphord. loquitur per verbum: Fallen / vnd sincken zulassen / cui æquipollet hoc Latinum, verbum remittere: quod priuari ius nostrum est.

2 Remittere enim dare est. *l. si quis ita scripserit, de condict. ob caus. Br. in l. peculium. in pr. per ill. text. n. 2. ff. de pecul. laf. in l. si fundum sub conditione. §. si Titium. [illegible] ff. de acquir. poss. Tuaq. in l. si vnquam in v. donationes. n. 101. Cui accedat Donat.*

3 Item cum negat, quis quicquam priuetco, quod alteri dedit, vel quod in alterum transtulit. Cum res diuersum, tam ratione dominij, quam iuris nequeat. *l. si vxor. v. pulchrè. vers. illud. commodat. Tusc. in tr. l. mort. p. 2. disput. n. 9. Cons. miscell. lib. 3. n. 1. Sonsbec. in tr. feud. p. 12. n. 91. Hert. Dyler. q. 4. n. 2. lib. 2. disput. Arr. Paul. in repet. l. 1. p. 3. n. 10. C. de bon. mater. Menoch. de retent. poss. recuperand. remed. 2. [illegible] in tr. feud. c. 1. n. 13. Vacon. a Vasun. declar. 39. n. 5. &c.*

Cum itaque verba hæc: priuationem quandam indicent:

4 Consequitur, eadem habitum necessario præsupponere. Cum priuatio absq; habitu esse nequeat. *l. [illegible] Esp. in form. resp. res comment. in v. salutis alias exceptionibus n. 9. Lup in c. per vestras. §. 12. n. 1. ext. de donat. int. vir. & vxor. Rorcheg. in tit. n. 43. ff. de [illegible] Acc. [illegible] l. necessarios §. non aliter. p. 1. n. 75. ff. ad S.C. Syllan. [illegible] volum.*

Et vi consequentis, cum in illis à M. in V. & L. habitum nullum reperiamus: (etenim hi nunquam viduæ B. à M. debitores fa[illegible] extendere non poterimus: sed illam ad M. in D. solos, adaptabimus, hi enim nouem illa millia, & quingenta debebant.

5 SECVNDÒ indubitati iuris illud est: quod quæcunq; verba, siue ea à lege, siue à [illegible] us, & non per posterius intelligenda sint. *gl. in l. 1. §. huius study in v. ad singulorum. & ibi Ul. n. 1. Paul. de [illegible] Prost. cons. 59. n. 10. vol. 1.*

At enormia in dubium verbum: rationabi[illegible] di: de M. in D. vtpote veris debitoribus viduæ, filiarumq; B. à M. acciperemus: iam ea non per prius, sed per posterius acciperemus: præterea cum [illegible] sa, comment[illegible]

Committendum itaq;, tale quid, non erit.

6 TERTIÒ hoc iure quotidiè vtimur: quod nec pactum. *l. [illegible] ff. [illegible] n. 1. & l. Imperator. [illegible] tradi vtrei [illegible] 44. n. 1. cons. 95. n. 3. & cons. 120. n. 10. & n. 46. vol. 1.*

Nec transactio ad alios pertinet, quàm ad eos, cum quibus pactum initum, atq; transactum est. *[illegible] vers. in prædictis. §. fin. ff. eod. tit. laf. in l. 1. vn°. §. ante omnia. n. 1. ff. de pact. Ale. cons. 41. n. 6. lib. 3. Petr. Lorist. in tr. de transact. axiomat. 96.*

Iam verò hic, cum nemine alio, quàm cum M. in D. vidua B. à M. pacificebatur, atq; transigebat, velut totus Erphordiæ tractationis contextus, dilucidissimè offendit atq; indicat.

Vt taceam, reliquorum M. in V. & L. vix semel, aut bis ad summum, in eadem transactione mentionem fieri, & quidem ita tantùm fieri, quatenus & ipsi fratres à M. in V. & L. pro seipsis, fratribusque suis tractatibus huic interfuerint.

Conse-

nem hanc, inter vidnam B. a M. & M. in D. ius constituere, ijsdem commodo, & vicif-

que habeat, quod vidua B. a M. quicquid lo-

fuit ent, remiserit illis a M.

ralia sint, non astringi ea potie, ad M in D.

8 Qui is enim laudo non audiunt, versa

distinctione opus tote, vbi de petitio distin-

v. 2 Canon. in cap. 1 tit. Cum venerabilis 3 de Sponsa.

in petitione transactionis illius, indistanter

initiata: nempe adversus illos a M. in D.

9 petita

l. fi ne debitori, l.

10 tulus, in specie, quod vbi persona de

deretur, decid. Cephal. *cons. 342 n. 8. part. fi*

ita ipsi latus & Obiz. cons. 5. vol. 1. edit.

11 Et quamuis modus interrogatio pra-

cedens, arguat responsionem inadaequatem

illic respondens non prætendit: *l. fi ne, ff. de*

fi. l. fi quando, ff. de testib. cons. 430. n. 20.

12 arguere fictitiam transactionem, veritati-

13 creatur, tali respectu personarum, & liti-

inhabile. *cum ipse asserit bona communia*

Idè, non solùm in transactionibus: ve-

14 prolati declarationem, limitationem, & spe-

cificationem, ex specie præcedenti recipit,

dend. Obiz. ad cons. 5 n. 1. ang. l. quatuor, C. quod hor-

Quarto incogniti iuris non est: quod 15

interpretatio ea, iuri, rationiq; non cons-

lib. 1 inter. 2 dubit. resolut. 5 n. 4. Cran. cons. 25. n.

16

versic. n. 11 Aff. decis. 343. n. 2. & dec. 362. n. 7.

Cost. in memor. lib. 5. verbo le Marche, cert. 25. n.

diana explicatio, qua ad M in V. & L. vent.

actio illa, inter has contrahentes erat

17

de transactur.

actionis Ephordianæ, qua ad M in D. fol-

dicam B. a M. contra eam erat.

18

nem amplectemur, relicta illa, quæ primo lo-

Quinto obscuri iuris non est: per- 19

Roman in tract. n. 26. C. quæ sit. Camil. Perfect. in

l. 1. n. 129. ff. de calumn. Cenc. cons. 61. filium quem habentem n. 10. C. famil. herisc. Tiber. Decian. cons. 50.

n. 3. Aimon. cons. 5. & 6. lib. 2.

n. 35. lib. 3. & cons. 81. n. 2. lib. 1.

quam M. in V. & L. Transactioni non

nocerat, inhauditur. Vtpote cum vidua B.

a M. & filia M. in D. soli, vtrid demo inul-

Sexto extra controversiam positum 20

est illud: quod inducia in vnum hucus, con-

tractum

trariam operari non debeant. *l. legata vltim. ff. de alim. leg. l. cum tale. §. fin. ff. de cond. & demonst. Lancellot. Polit. in tr. compend. subst. n.* [illegible] *Tomin. cons.* [illegible] *Mol. in l.* [illegible] *verb. obligo. Gomez. var. resol. lib. 1. c. 11. n. 5. vers. tertius, &c. 12. n. 30. Cenal. var. resol. l.* [illegible] *vers. septimo. Cod. ad l. Falcid. com. v. contractum est. n. 12. ad fin. C. de rest. in integ. Seraph. de Seraph. in tr. de iurisd. privil. 33. n. 121. privil. 34. n. 20. & privil.* [illegible] *nu. 10.*

Non itaq; iure, in tranſactionem hanc, M. in V. & L. includimus.

Nam hoc, ipſa ratione naturali, duce, aſſequimur: M. in D. in id vnicè incubuiſſe, vt tranſactione hac, ſe vel in totum, vel pro parte ſaltem, ab obligatione illa, qua a vidua B. à M. obſtricti tenebantur, extricarent.

21 Cum in hoc non ſolum natura: verum etiam perpetua tranſactionis moderantia verſetur, vt quidquid dubij, vel litigioſi, vel promiſſo, litem vel motam, vel quam motum iri, timere poſſumus, & obligationis, qua tenebamur [illegible] non totaliter, pro parte ſaltem diminuamus. *l. de natura. l. tranſactio. Cod. de tranſact. Card. Paruſ. conſ.* [illegible] *n. 66. Cald. Paruſ. conſ. 32. n. 20. vol. 1.*

Iam verò hanc M. in D. propoſito, e diametro illud aduerſum eſt, quod volunt M. in V. & L.

Nam ſi hoc, quod M. in V. & L. volunt, eſſet: M. in D. iam imminutionem obligationis [illegible] non ſolum non eſſent conſecuti, verùm etiam illa ipſa aggrauata illis, & adaucta eſſent.

Item cum obligati antea, ſolum B. à M. eiuſq; heredibus fuiſſent, iam nunc obligati quoq; forent, M. in V. & L.

22 [illegible] nomine perſonæ obligationem aggrauat, inter omnes pariq; conſtat. arg. [illegible] de [illegible] non impr. penderandò verba: [illegible] dit.

Abſona itaque eſt, hæc Tranſactionis Erphordi explicatio.

23 SEPTIMÒ accedat & illud: quod iuris eſt, [illegible] quotannis nunc creditoribus. [illegible] eſt, nec debitor exigantur eius heredes [illegible] rent, in ius vocaut. *Aſſi. deciſ. 13. n. 21. vers. [illegible] pro [illegible] n. 2. [illegible] vers. [illegible] lib. [illegible] 4. [illegible]*

At enim hic M. in V. & L., vſq; huc ſibi [illegible], [illegible] ſpectandum fore, tem ad [illegible]

24 QUARTÒ illud certò conſtat: quod verba [illegible] cum, explicanda ſint, [illegible] legem contractus apertius dicere [illegible] *l. verum. ff. de [illegible] nu. 4. Caſ. & DD. ff. de pact. l. in contrahenda, in [illegible] Cagn. n. [illegible] c. [illegible] contrarium Dec. [illegible] deciſ. 141. n. 12. Tomin. deciſ. 19. n. 15. Rotch. in tr. de pact. c. 5. n. 55. Molin. in conſuet. Paruſ. tit. 1. [illegible] 12. n. 2. Alex. [illegible] vol. 1. [illegible] n. [illegible] conſ. 111. n. 11. vol. [illegible] conſ. 58. n. 17. conſ. 91. n. 35. & conſ. 160. n. 86. Tuſch. Dec. conſ.* [illegible]

Cum itaq; certum ſit, quod Erphord. Tranſactionis verba, ita efformari potuiſſent, vt prædictæ [illegible] ambiguitas, ſi vt id fieret, M. in V. & L. inſtiterint. Velint [illegible] dicere, remiſſionem a vidua, ob ſuccellorum feudi commodum, factam eſſe. Quo caſu merito ad ſolos M. in V. & L. tranſactio hæc recte traheretur.

[illegible] 25
tiquo, ſino, lineæ, deſcendente deficiente, [illegible] ſecerit, [illegible] ſunt, [illegible] Neapol. [illegible] 1. [illegible] n. 2.

Tranſactionem hanc meritò ad M. in V. & L. interpretamur.

Non ſolum M. in D. renuntiationem hanc factam eſſe, vel ex eo apparet, quod Erphord. [illegible] veteris [illegible] D. remittendum [illegible] parens eorum, B. a M. creditori ſuo tradidiſſet: quam, [illegible] tionum literas confecerint, viduæque exhibuerint.

Nam hic plenam liberationem [illegible] 26
ti fuiſſe. Item [illegible] reddiderim, in eo eſt, vt pactum de non petendo illi fecisſe, credar, proindeq; is a debito liberabitur. *l. 2. ibi Br. n. 1. Caſ. n. 1. & DD. [illegible] 10. per tit. text. cit. vt lite pendente. Cenal. in l. Adhuc [illegible] de pact. [illegible] q. 8. n. 1. Coler. p. 2. n. 5.* *

Atq; ita fuerunt conſecuti, vt poſt deinde amplius molestari [illegible] 27
nim liberatis, [illegible] debet. *Medic. in tr. de acceptilat. q. 12 n. 46. Cardin. Paruſ. conſ. 150. n. 6. vol. 3. Cephal. conſ. 102. n. 12.*

Quod ſi remiſſio hæc ad M. in V. & L. pertinere quoq; debuiſſet, his traditum eſſe [illegible] turbet.

DECIMO & vltimò: hanc quoq; Erphordiana Tranſactionem [illegible] vehementiſſimè, ipſe M. in V. & L. aſſenſus. Adeſtant enim [illegible] M. fratres, in V. & L. veluti ipſæ tranſactionum tabulæ, teſtantur.

Cum

[illegible] omnibus, & remissionem taliter heri, literas item obligationum, M. in D. reddi, & vide-

[illegible] ctione, & tessatione, iura nostra tuemur, &

[illegible]

& conf. 0-4. n. 17. Tiber. Decian. conf. 13. n. 25. &

[illegible]

lib. 2. Caper. qui compellabat pr. ea tit. l. 2. §. volun-

tas testatoris adimere cui, caut. 18 n. 2. vel. 1. Mastrill.

[illegible]

RATIONES DECIDENDI [illegible]

EX contrario verò, illi à M. in V. & L. his fundamentis, iurisq; rationibus, com-

Veluti PRIMÒ: quod à causa omnis

[illegible]

38. vel. 1. C. Ghisl. conf. 18 n. 5.

31 Sicuti & alias quoq;, cuiuslibet dispositionis dominatur, & regit, causa eius. *l. ita autem 11. pr. ff. de adim. vel transf. legat. l. 3. §. 1. de bis quæ pro non script. l. 2. l. magna ff. de acquir. rer. dom. Cravet.*

nem hanc, solis M. in V. & L. hucro fore, sine

[illegible]

scilicet summa hæc, 9500. fl. ex feudo re-

[illegible]

velari feudi L. iurius esse computanda, vidua victa, remissionem ferret: illa vero allegatio, a solis illis M. qui posthumo defuncto, proximi erant, prætendi posset: alij

[illegible]

hac: tua non interest, quoad te liberas ædes

habeo, repulsi tuissent: Facile dijudicari licet, eccnius bono, remissio hæc facta sit. M. enim in V. & L. & non illi à M. in D. posthumi

[illegible]

Nec audientur M. in D. etiamsi repo-

[illegible]

[illegible]

appellat. Tiraq. in tr. cessante caus. lumt. 1. n. 29. Cephal. conf. 81 n. 1. Menoch. conf. 106. n. 92.

[illegible]

hanc causam, effectus, qui est remissio, mo-

[illegible]

4 Tiraq. in tr. cess. caus. lumt. 1. n. 1. 2. & 3. Via com-

accommodatur resolutio: quod hæc causa,

[illegible]

quod ea semper causa, quæ in exordio, pro-

[illegible]

insuper ut infra ad propositum allegat Didac. Segura.

n. 413. C. qui admit. & mal. fi. mar. post. n. 339. Cald.

[illegible]

n. 2. Sim. de Prat. cons. 25. n. 3. Menoch. cons. 1 n.

[illegible]

Reliquum sit illud, ex causa hac totam

[illegible]

dubium est, an causa impulsiva, an verò fi-

[illegible]

Consequitur itaq; huic Bl. doctrinæ in

[illegible]

[illegible]

[illegible]

scedant partes, *vt ad nauseam vsq; in Tiraq. in d. tr. cessant. caus. limit. 1. ex n. 21. videre est.*

36 SECVNDÒ: M. in V. & L. fundamentum iuris sui, in eo ponunt: quod iuris sit apertissimi: verba ad quem referantur, curandum non esse, sed id solummodo spectandum, ad quem effectus pertineat. *l. seruo legato. §. si testator. ff. de legat. 1. & in l. fideicommissa. § anteàm. C. cod. tit. Sel. Aslapia in l. 1. n. 42. & ibi Hippol. Rom. n. 110. Cephal. quæ adnat. Crau. cons. 710. n. 18. & cons. 495. n. 15. Tiber. Decian. cons. 31. n. 179. vol. 1. Cardin. Paris. cons. 27. n. 63. vol. 2.*

Iam verò certo certius est, ad alium neminem, præter successores feudales, effectum Transactionis huius pertinere posse. Considerandum enim est illud: quod vidua, etiamsi decies millies, cum aliis transegisset, ab impetitione tamen successorum in feudo, se se liberare non potuisset:

Oportet itaq;, vt effectum hunc solum, ob oculos nobis ponamus & insuper habeamus, si quæ forsitan verba, effectum hunc præpedientia, in transactionem Erphor. irrepsissent.

37 TERTIÒ ambigui Iuris non est: quod in omni dispositione, verba ita accipi, declarariq; debeant, ne hinc tertius quicquam detrimenti capiat. *c. super eo ibi Bl. notab. 1. ext. de offic. deleg. Tiber. Decian. cons. 23. n. 2. vol. 1. Gerard. Mazol. cons. 112. n. 26. vol. 1. Albert. Brun. cons. 8. quo fac. trad. Iaf. in l. properandum. 6 fine autem alterutra. nu. 6. C. de iudic. Mascar. in tr. de iurisd. n. 92. in fin.*

38 Cum nec Principis quidem concessio, ita exponi debeat, vt hinc in tertium quicquam præiudicij redundet. *l. nec anus. C. de emancip. liberor. Abb. in c. 1. n. 20. ext. de iudic. Abb. in c. super eo. in fin. 2. ext. de offic. deleg. Iaf. in l. quoties. n. 3. C. de precib. imperat. offer. Peregr. in tr. de fideicom. contug. lib. 3. c. 25. n. 11. Chass. in cat. glor. mund. p. 1. consid. 28. cons. 30. vers. crederem. Cepoll. in tr. de seru. rust. prad. c. 4. n. 168. Ludouic. Facch. in suo cons. quod est post quæst. Pistor. 20. lib. 2. n. 22. & ibidem Menoch. Pistor. in suo cons. n. 16. Franc. Iurisc. cons. 32. n. 51.*

Quod cum ita sit, amplectenda non erit, interpretatio illa Transactionis Erphord. quam pars aduersa ipsi affluere conatur.

Etenim secundum hanc Transactionis Erphord. explicationem, M. in V. & L. valdè prægrauarentur. Cum illis hac ratione, tota agnati illius, cuius ipsi proximi sunt, successio, ciperetur.

Nec obstat, quod attamen hisce tractatibus G. & H. M. in V. & L. interfuerint, vtq; ipsis interessent, mandatum, à reliquis suis fratribus absentibus habuerint: quodq; illi ipsi transactioni huic non contradixerint: Nam id, si præsentibus noceret, nocere tamē absentibus, neutiquam potuit. Instructi enim, mandato tantum simplici, & generali, aduenerunt. Vnde remittere aliquid in præiudicium illorum, à quibus mandatum acceperant, non potuerunt. Nunquam enim sub 39 generali mandato, eo etiam quo libera administratio conceditur donatio comprehenditur. *l. contra Iuris. C. in. ff. de pact. l. creditor. §. Lucius. ff. mand. l. filiusfamilias in pr. ff. de donat. Bart. in l. procurator cui generaliter in pr. ff. de procurator. Arr. Bandi in l. 1. p. 3. n. 50. Cald. Pichon. materia Mozz. in tr. de contract. Rubr. de diuis. mand. n. 36. & rubr. de pers. int. quas cad. poss. donat. n. 8. Peregrus in tr. de tutor. & curat. q. 15. n. 39. Cardin. Paris. cons. 45. n. 51. vol. 1. Rol. à Valle. cons. 11. n. 13. vol. 1.*

At enim renunciatio, vel remissio debi- 40 ti liquidi, species donationis est, & expressum & speciale mandatum requirit. *Vtius specie decisus Mozz. in tr. de contr. mand. d. n. 36. Cardin. Paris. d. cons. 45. n. 51. vol. 1. Rol. à Valle. d. cons. 11. nu. 13. vol. 1. per d. l. contra Iuris. § fin. ff. de pact.*

QVARTÒ tutissimum quoq;, illud 41 est, quod ad omnis, vniuscuiusq; actus perfectionem, voluntas tota non sufficiat, sed cum voluntate, potestas simul, requiratur. *Bl. in repet. l. 1. n. 137. C. de sacrosanct. Eccles. Imol. Hosti. in l. nemo potest. n. 478. ff. de legat. 1. Bartol. in tr. de test. vt. & contum. 13. n. 2. vers. sequitur. Hercul. in tr. de attent. c. 12. n. 11. Hartm. Pistor. q. 29. n. 23. lib. 2. & q. 28. n. 4. cod. lib. Menoch. l. 1. c. 1. n. 34. ff. de verb. obligat. Panorm. in c. cum super. n. 12. ext. de off. deleg. Seraph. in tr. de iuram. prim. 74. n. 204. Matth. de Afflict. dec. 5. n. 2. Decian. Capitan. n. 9. addit. ff. de reg. Iuris. Dec. cons. 198. n. 3. circa med. & cons. 225. n. 1. Rol. à Valle cons. 10. n. 8. & cons. 35. n. 21. vol. 3. Cephal. cons. 112. n. 2. cons. 200. n. 24. cons. 234. n. 24. Crau. cons. 671. n. 13. cons. 786. n. 8. Sum. de Procur. cons. 117. n. 30.*

Iam verò in viduæ B. à M. potestate situm non fuit: auferre successionem agnatis proximis debitam, eamq; agnatis remotioribus conferre. Notum enim est vulgare illud dicterium: De tuo largitor puer. 42 *arg. l. si filius. C. l. si constante. C. de donat.*

Perficere itaq; id quoq; non potuisset, etiamsi id voluisset: etiamsi item accipiendi animus, pœnes M. in D. fuisset.

QVINTÒ illud dubitationem non ha- 43 bet, quod ius nostrum non patiatur, quinimò inciuile sit, quem simul re, & precio vti frui. *arg. l. Iulianus. §. ex vendito. ff. de action. emt. l. curabit. C. cod. tit. fac. trad. Cephal. cons. 736. n. 28.*

Eligent itaq; alterum horum, M. in D. oportet, & vel feudum à B. à M. emtum, retineant, & 9500. florenos, cum vsuris. M. in V. & L. restituant: vel restituant feudum L. & precium sibi habeant.

Alioqui contra expressas Iuris sanctiones, & re, & precio simul fruerentur.

SEXTÒ: Iuri æquitatiq. consonum est: 44 vt quotiescunq; alia, quam donationis coniectura capi potest, ea amplectatur, dona-

tionis verò coniectura, reijciatur. *Bald. Not. in tit. de dote. prælegat. quæ autem Dec. in l. pepigerunt in fin. C. de pact. Menoch. in præsumpt. præsumpt. 71. n. 2. lib. 3. Cran. cons. 257. n. 5. & cons. 190. col. 2. Vbi plures. Carol. Pra. [illegible] Dec. cons. 43. [illegible] vol. 2. Mascard. [illegible]*

45 Quinimo tatuitatis potius, quàm donationis coniectura admittitur. *Bl. in l. generaliter [illegible] ff. de legat. 1. Mozz. in tr. de contract. Rubr. de natural. donat. n. [illegible] Menoch. d. cas. [illegible] quæstione 5. n. 88. n. 2. Menoch. d. cons. 1. n. 215.*

46 Sed & in facto proprio, potius toleratur error, quàm [illegible] coniectura, indicatur. *Menoch. [illegible] Menoch. de præsumpt. de probat. [illegible] n. 26. Tiber. Decian. cons. 55. n. 33. vol. 2. Menoch. d. cons. 1. n. 215.*

47 [illegible] complectamur, ea nisi [illegible] coniectura, quomodo illa tuetur, ad excludendum donationis coniecturam, sufficit. *Bl. in l. fin. n. 19. C. de dot. promiss. Tiraq. de vt. retr. p. 1. §. 36. gl. 2. n. 50. [illegible] C. de [illegible] Menoch. [illegible]*

Sed interim, ne incertum intellectus, quem [illegible] hoc casu contendunt, M. in V. & L. præ illo, quem eidem obtrudunt M. in D.

Nam secundum id, quod volunt M. in D. propria, ingenuaq; donatio, per Transactionem Erphordianam introducitur. Iis enim tanquam agnatis remotioribus, nulla omnino competit exceptio, quam viduæ B. à M exigenti ab eis, id, quod parens M. in D debebat, opponerent. Clariores enim erant obligationum literæ, quæ in viduæ manibus erant, quam vt à M. in D. vllo modo enervari [illegible]

E diuerso verò, secundum M in V. & L. allegationes, opus non est, donationem vllam præsupponere.

Fratres M in V. & L. cognati proximiores, rem illam [illegible] retinerunt tum animi, eo quod tenuum esset, hoc vendicabant.

Quare vidua id cernens, non donandi animo, sed litem execrata, ob incertissimos eius [illegible] tales [illegible] quæ [illegible] absoluerentur vel [illegible] celebrari foret, transtulit.

Magis itaq; iuri congruere hanc, quam illam Interpretationem, ambigendum [illegible] est.

48 Nec obstat: etiam si hic rursus M in D replicationis loco regereret, præsumptionem, iure attestante: donationem ob affinitatem, & coniunctionem personarum. *l. proxima ff. de probation. Menoch. de præsumpt. præsumpt. 33. n. 5. lib. 3.*

Nam si hinc inferre voluerint, inter ipsos, & viduam quoq;, vtpotè quæ illos affinitatis necessitudine attingebat, & patri quondam ipsorum vxor fuerat, donationem factæ præsumendam esse.

Ita, quod ad elucidationem hanc [illegible] pendeamus, PRIMÒ: quod allegata l. Procula. ff. de probation. de fratre & sorore, & consequenter de cognatis loquatur. *l. [illegible] §. fratres & ex latere ff. de gradib.* 49

Quo quidem [illegible] cognatione, 50 quos primus [illegible], primus [illegible] cognationis gradus constituit, vnde [illegible] *fides commiss. libert. Alc. disput. lib. 1. c. 27.*

Nec non charissimi, ob summam inter 51 se coniunctionem, & necessitudinem nuncupantur. *[illegible] Tiraq. retr. [illegible]*

Nec sanè in præsentia de affinibus 52 res est. Quæstionem [illegible] ponderando verba: *ad cognationis finem accedit. ff. de grad.*

At quid dicam, de affinibus non esse, 53 imo de talibus personis, in præsenti casu [illegible] quæ [illegible] tempore [illegible] Cum [illegible] affinitatis [illegible] quæ [illegible] concurrente B. à M. [illegible] quoq; [illegible] interire, [illegible] *l. successorum. §. affinitatis. ff. de postul. gl. l. sed hoc ita in pr. in v. succurrendum. ff. de re iudic. Bl. in l. affin. tatus. n. 3. [illegible] iudic. Tiraq. in tr. cessi. cauſ. p. 1. n. 27. blanc. in tr. de [illegible]*

Quod enim de præmio matrimonio, 54 inter affines, etiamsi alteruter horum, qui causa affinitatis [illegible], [illegible] iure cautum, atq; dispositum est (*c. non debet ext. de consang. [illegible] Ioan. 23. Cur. vitor [illegible] Trent. [illegible] adhuc in v. matrimoniale. l. 24. [illegible] promiss. q. 5. n. 23. vers. secundo additur text. Conarr. in Epitom. 4. lib. Decretal. c. 6. §. 7. n. 6. Mozz. in tr. de contract. Rubr. ex quib. cauſ. annul. matrim. n. 43. in fin.*) huc non pertinet.

Facili itaq;, vt rem vno verbo absoluamus, negotio, quilibet videre potest, haudquaquam dextrè, ex l. Procula. ff. de probat. declinare, priusquam ad [illegible] pertinens attigimus.

SECVNDÒ oportet quoq;, si l. Procula ff. de probat. [illegible] 55 bet: vt frater, sororq;, de quibus ibi agitur, præterquam, quod frater & soror sint, nouæ

vitam

etiam societatis, & communium negociationum administrationis vinculo, copulentur. Quare cum societas ad instar fraternitatis sese habeat. *l. verum ei § prosoc. Iaf. in l. sunt quorund. n. 2. ff. de rer. mutat. Alph. decis. 58. n. 5. Marquard. Tucher. paerg. lib. 1. c. 5. imp. Chassan. in consuet. Burgund. tubr. 4. § quanto in prin. n. 23. Ias. in l. apertissimi. n. 9. vers. septima causa. C. de iudic. Tiber. Decian. cons. 97. nu. 26. vol. 2. cons. 125. nu. 10. vol. 3.*

56 Minum non est, si exactibus, inter fratrem, & sororem iocosis, gestis, donatio facile introducatur. Prouideo, cum hæc omnia in præsenti themate diuersimode sese habeant, ecquis non videt, perperam à casu l. Procula. ff. de probat. ad thema nostrum, argumenta duci?

57 Ten. ro. ad stabiliendum axioma illud, quod in l. Procula. ff. de probation. fundatur, necesse est, vt alix perplures, donationem suadentes, adsint præterea circumstantiæ, tactiq; qualitates: veluti necesse est: sæpius inter hunc fratrem, & sororem, initas, subeuntesve administrationis rationes, atq; computationes de nunquam interim de soluendo fideicommisso, verbulo à sorore emisso; sed & temporis diuturnitas accellerat. Atq; hæc simul, & semel omnia, nimirum vinculum fraternitatis, atq; societatis: conuenisse calculet, & temporis longæuitatem, ex communi DD. placito, in omni casu interuenire oportet, qui ex dispositione l. Procula. ff. de probat. decidi debet, & e diuerso casus, cui illhæc omnia non insunt, apte, & rectè ex determinatione l. Procula. ff. de probat. non decidetur. *Vtrum talis donatio valeat. Tr. mod. dicendi in potestat. Dot. q. prædicto n. 15. Vbi bene ex communem opinionem tractatum fecit Matienz. Ad l. gall. n. 2. & 3. C. de [illegible] n. 19. Gramat. decis. [illegible] Mynsing. in § 1. Inst. de [illegible] Mascard. de probat. conclus. [illegible] Menoch. in tr. de arbitr. casu quæst. [illegible] Mozz. in tr. de contract. lib. 1. de naturalib. donation. n. 7. Bl. Nouel. in tr. de dot. p. 6. princ. 45. num. 1.*

Ex l. Procula itaq; doctrina, nostri casus decisio, crenda neutiquam erit.

58 Septimò: controuersi iuris non est: quod non sola ea comprehendat interpretatio, quam si amplectimur, absurdum, & abominabile [illegible] iuris nostri tequeretur. *Hinc oportet, quod [illegible] de verb. signif. Clement. 2. in pr. de Magistris. c. in Genesi ext. de Elect. Iohan. Hannib. in rubr. n. 118. ff. Sol. Mar. Zarlat. in § primo [illegible] de Cur. perpetuis. Duen. de reg. iur. [illegible] Cæsar. decision. 163. nu. 6. Cadon. dec. 64. nu. 5. dec. 107. nu. 3.*

Iam verò ex interpretatione, M. in D. multa iniquitatis, inconuenientia, & absurda.

Nam contra id, quod iura sanciuerunt, 59
quod absurdum sit, iuriique incognitum, in
vllo vnquam actu cum tenore celebratæ donationem præsumi. *Tiraq. [illegible] Menoch. in tr. de præsumt. præsumt. 10. n. 3. lib. 3.*

Et quod eo magis iura sint sequenda, 60
omnes, quo maxime dilescere cupiant, nec de suo quicquam largiantur. Vnde ius nostrum illas eam ob rationem prudentes, magis quam deceat, esse, credit. *et vid. Nouell. ff. de negot. gest. gl. in l. qua dotis. Ias. Br. n. 1. ff. sol. matr. Neuizan. in tr. [illegible] 2. n. 60. Bertach. Bituric. tit. de stat. person. § 4. gl. 1. col. 2. & § 10. gl. 1. col. 1. Tiraq. de ll. connubi. l. 9. n. 83. Borgn. Cavalc. in tr. de vsufr. mulier. relict. n. 19. Mascard. in tr. de probat. concl. 1080. n. 29. Br. q. 7. n. 2. Pecc. in tr. de testam. coniug. lib. 1. c. 41. n. 2. & lib. 4. c. 42. n. 2. Tolning. decis. 6. n. 9. Borch. in tr. feud. c. 3. n. 42. Menoch. in tr. de [illegible] cons. 124. n. 2. & cons. 127. n. 1. vol. 1. Mandell. cons. [illegible] vers. [illegible]*

Hæc, inter alia [illegible] dicta sunto, cum id præterea, nullo modo, verba transactionis exigant, atq; requirant, tacita quædam de nato instrumento [illegible] præ-acta esse, allatum.

Explodamus itaque & antiquemus, interpretationem hanc, à M. in D. excogitatam.

Octavò: notissimi iuris est, quod 61
nulla ratione iure fit donatio ea, quæ ducentos, quam quingentorum solidorum [illegible] est quantitatis, si insinuatio non accellerit. *l. penult. in fin. C. de donat. § alia Inst. cod. tit. Ias. in l. ex hac iure. nu. 33. ff. de Inst. & Iur. Pyrrh. Engelb. in consuet. Austriæ [illegible] in fin. [illegible] quæ [illegible] Menoch. de præsumpt. n. [illegible] Mynsing. var. resol. lib. 2. c. 4. n. 6. Iman. Soar. recept. sententiar. Dec. [illegible] Tiraq. [illegible] n. 2. n. 4. [illegible] Anton. de Petrut. in l. 1. n. 170. & princ. 107. n. 12. Anton. de Petrut. in l. 1. n. 170. ff. de iurcur. Iohan. Hannib. in l. nemo potest. n. 298. ibi Crott. ff. de l. 1. Iohan. Hannib. l. post contractum. n. 98. ff. de donat.*

Esto itaq; donare hic viduam B à M. M. in D. voluisse ponamus: irrita tamen, atque inanis donatio hæc, ob omissam insinuationem, omnino erit.

Nec obstat iterum, etiadversus hæc M 61
in D. excepernit, propterea vas de nata non celebratam non esse, sed vel partem de non petendo, vel aliud eius generis liberationis: prudeo, eiusmodi donationem hanc omnem esse, innocuum fore, propterea: quod à debito liberationem, seu debiti remissionem, proprie donationem non esse inter omnes constet. *Vt in [illegible] Menoch. lib. 2. c. 4. n. 8. arg. l. si quis delegauerit*, ponderando verba: inuitis videtur ei qui donat. *ff. de donat.*

Et quamuis remittere dare sit, vti in principio huius quæstionis adduximus.

63 Dare attamen, & donare inter sese ad quendam quoque modum differre: *vti in specie docuit Ferrand. vol. pacta commiss. c. [illegible] ampl. consult. cent. per tot., & rationes videri possis.*

Nam vtcunque hæc, speciosè prætexi possint: reuera tamen consistere nequeunt.

64 Nam etiamsi non omnino propria sit donatio debiti remissio, attamen non minus mea, si legitimam quantitatem supergressa fuerit, insinuationem quoque fore necessariam. Ita nati quem inducendo meruerunt in literas. *[illegible] de donat. Br. in l. si quis obligatione, dum sese ad ea quæ [illegible] Mozz. [illegible] Ferrar. resolut. lib. 2. c. 4. nu. 9. Cenatt. variar. resol. lib. 2. c. 4. nu. 8. Iul. Clar. recept. sent. §. donatio. q. 16. nu. 2. Emman. Soar. recept. sent. lib. 1. n. 110. Caprc. decis. 156. nu. 13. Turr. commun. opin. 15. ad fin. Mozz. vbi. [illegible] Fuer. de substantial. donat. nu. 9.*

Operæprecium itaq; non est, in obiectionis huius resolutione, immorari.

Quod si aggressi fuerint M. in D. argumentum hoc, in ipsos quoque M. in V. & L. detorquere: cum & illorum respectu, conuentionem liberatoriam celebratam esse, recitari curarint, obtenta [illegible] iuramento [illegible] quæ transactio loquitur, non tamen ne hoc quidem pacto, prævalere poterunt.

Tametsi enim, remissionem hic, etiam respectu M. in V. & L. factam esse, concedamus [illegible] ex obtutu illorum, non est remissio debiti (ipsi enim viduæ obligati non erant) sed remissio litis natæ [illegible]. Vide [illegible] non naturam donationum, sed naturam Transactionum [illegible]

65 [illegible] transactiones [illegible] gitatæ sunt. *l. 1. ff. de transact. l. penult. C. eod. Cardin. Paris. cons. 33. n. 65. volum. 1. Cephal. cons. 370. n. 1.*

66 Ideoque in his, ob litis euentum dubium, quod est, vt certo æstimari nequeat, an id, quod datum, vel retentum est, quantitatem, quingentorum solidorum superarit, aliqua insinuatione opus non est *arg. l. si vicinus. §. fin. ponderando verba. sed certe non [illegible] Paul. & Tiraq.*

Quod si ad donationes omnino retenta foret Transactio hæc, generibus attamen donationum implicitum labi non posset, sed illis tantum, quæ ob causam fiunt. Loquod ex mera liberalitate hæc non descenderit, sed ideò, vt à lite discederetur, facta sit

Etenim omnis donatio simplex, ex 67
mera liberalitate profecta sit *[illegible] inter donum. sine vera [illegible] Corras. de reg. Iur. c. 1 donari ff. de verb. sign. Paul. de Castr. in 2 vol. cons. Mozz. in tr. de contract. Rubr. donatio n. 3. & 4. & rubr. dimiss. donat. n. 4.*

Illa verò, causam vel expressam, vel ta- 68
citam, semper in se complectitur, qua dans ad dandum commouetur. *Mozz. d. rubr. dimiss. donat. n. 1. arg. l. hoc iure ff. de donationib. §. 1. Inst. eod. tit.*

Restat itaq;, vt concludamus ne sic quidem insinuationem opus fuisse.

Nec enim donatio ob causam, insinua- 69
tionem repetit. *gl. in l. Aquilius in v. non meram. ibi Br. n. 3. ff. de donat. Paul. de Castr. in l. 1. n. 2. in fin. [illegible] Corras. d. loc. recept. sentent. §. donatio. q. 16. n. 6. Mozz. d. tr. de contract. [illegible] Ioseph. [illegible] Fontanell. [illegible] Anton. Gabriel. Fontanell. Regulat. lib. 3. tit. de donat. concl. 1. n. 65.*

Deniq; non opitulabitur M. in D. et- 70
iamsi etiamnum donationem hanc, apud acta insinuare vellent. Quando enim in iuris incogniti non sit: insinuationem rectè tam per dominatarium, quam per consulem populari. *[illegible] Mozz. [illegible] Fontanell. d. tr. de pact. donation. q. 1. Hartman. [illegible] Gabriel. d. donation. Alex. cons. 157. n. 9. lib. 2. arg. l. cum multa C. de donationibus ante nupt.*

Sed & quandocunq; longo post inter- 71
uallo, perfecta iam donatione, rectè peti, *vti [illegible] cum multa n. 5. post. text. C. de donationib. inter [illegible] Mozz. [illegible] Fontanell. de pact. donat. n. 1. [illegible] Mozz. [illegible] ff. de donation. Grott. vol. 1. [illegible] Caprar. [illegible] Cephal. cons. 370. n. 1. Ioh. Hannib. in l. nemo potest. n. 313. ff. de legat. 1. Tiraq. de [illegible] n. [illegible] Capyc. [illegible] Cephal. cons. 23. n. 13. Alexand. cons. 130. n. 13. vol. 6. Cravett. cons. 201. n. 22. vers. dixit.*

Nam hoc dilutior est id, quod non solum defectus insinuationis, verum etiam alij pleriq;, M. in D. obtendant.

Quare etiamsi ne hi quidem insinuationis defectui quæterent, non tamen propterea reliquis impedimentis liceret.

Nec enim vna impedimenti causa cessante, reliquis imperitantibus, impedimentum desinet *§. affinitatu. Inst. de nupt. & §. sororum Inst. eod. tit.* 72

Quod & generaliter verum est. Nun- 73
quam enim ob vnius causa detectum, reliquis in suo statu permanentibus, tollitur aliqua dispositio. *Br. l. 2. in pr. n. 37. ff. de vulg. & pupill.*

puill. Neuiz.in tr.fideic.p.1.lib.1.n.2.& 11. Neuiz. in tr. dot.p.6.priuil.16.n.6.in fin. Neguz.in tr. de pignorib.4.memb.2.p.p.n.9. Curt.Iun.in tr.feud.1.p. 3.p.9.n.5.in fin. Exea.in tr.de pact.n.541. Seraph. in tr. de nouiss.priuil.22.n.2.priuil.53.n.45. & priuil. 122.n.5.

Præterea, etsi omnis defectus huius remissionis, cuiuscunque extruitur donationis, in insinuationem tantum rediderit: curari tamen ne ille quidem defectus potest.

74 Quod enim dicitur, idem esse siue à donatario, siue à donante, postuletur insinuatio: non potest imponi, quam contractus de natura, comprehensis solidis mutuo, recte instrumenta demum vocantur instrumenta, & donatio, & donatores sunt, postulata insinuatio. Quod si alterum eorum vitarint decedent, nullam per deinde [illegible] petere, locus [illegible] *trad. Cran. cons. 939. n. 4.*

Vtitaq; hic, ad insinuationem ritè, rebus [illegible] cum vtraq; persona, & donantis, & donatarij, amplius superstes non sit.

75 Sed & tunc, postquam semel, de nullitate donationis dici coepit, amplius iure non petitur insinuatio. *Vt vltra in specie de [illegible] Cornæus Alex. d. cons. 237. n. 13. vol. 6.*

Hinc veteranda illa dicta, de nullitate donationis breues exarauerunt.

76 Non ò: ambiguitate quoque omni [illegible] rei, factúque veritatem, melius quam alium [illegible] *Alex. de Imol. in l. quia t. l. n. 4. vers. prædicta. ff. solut.*

77 Et [illegible] nem ab eo potissimum petendam, qui id, de [illegible] *sent. excommun. Capol. cons. 51. n. 1. Vlder. Decian. [illegible] conf. 104. n. 4.*

Iam verò formulam Transactionis huius, vir Nobilissimus, & præstantissimus. D.D.N. Cæsariæ Maiest. Consiliarius scriptis comprehenderat, ipse verò, in literis ad M. in V. & I. datis, scribebat esse, quasi verè dudum illud 9500. florenorum agnatorum pro exhumatorum esse, Iean actionem Ephord. scriptis non comprehendisse, significat.

Hanc itaque meliorem Transactionis Ephordianæ interpretationem esse, dubio omni caret.

Nec obstat, etiam si M. in D. aduersus hæc regererent D.D. A. idem esse, quæ de hac Transactione [illegible]

[illegible] 78 [illegible] *Gall. [illegible] Cens. Mandel. [illegible] Hart. [illegible] n. 23. vol. 2.*

Quod non solum in infimæ sortis, aut 79 mediocris [illegible] in viris excellentia præfulgentibus: quinimo in Cardinalibus etiam & Senatoribus Romanæ Ecclesiæ, obtinet. *gl. in c. fin. vol. is ibi Abb. n. 5. ext. de sentent. excommunic. Iaf. in l. ad- [illegible] C. de superindict. lib. 10. Iaf. in l. cum plurimas [illegible] Corneus cons. 463. n. 10. Cardin. Paris. cons. 156. n. 31. vol. 4. Cran. cons. 104. n. 5.*

Etiam in Cardinales, [illegible] Romanos Pontifices quædam placent, [illegible] *consult. Burgund. lib. 10. §. 1. in pr. n. 10.*

Nam ad id, [illegible] quod virtutem tam [illegible] negocium semel concreditum, idq; non immerito. Qui enim [illegible] 81 per [illegible] *l. [illegible]*

Et pars [illegible] *Cardin. Mant. [illegible] Cæsar. [illegible] Vlder. Decian. de verisimil. 6. n. 21.*

Valde itaq; indecens esse, si nunc viri [illegible]

Nec enim [illegible] 83 cum, cuius personam [illegible] *Fratr. cons. 23. sing. [illegible] l. 8. ini. lib. 6.*

Quinimò cui quod plus est licet, verbi 84

gratia: cui integrûm, atq; permissum fuit, ipsam verborum ambiguitatis seriem, mente, atq; cogitatione effingere, atq; formare: atq; deinceps in scripta referre: cur minus est (minus autem est, verba iam efformata, quæ mentis ambiguitatis prius terebant, interpretari) vtique multò magis licebit. *C. arrest. [illegible] Mascard. [illegible] Cott. in memorab. in v. statuta. el. 6. Mussorn. in tr. de iurisd. [illegible]*

85 Indignum namq; est, & à legum humanitate alienum, cum, cui totius negocij corpus credideris, à certa [illegible] obscurioris explicatione arcere atq; repellere. *arg. l. [illegible]*

Ipse [illegible] non vt testis, sed vt Declarator testimonij [illegible]

86 Non itaque huc pertinet, quod de Testibus [illegible]
* enim, constituti Iuris, & omnium DD. calculo [illegible] non recitationis sui & [illegible] eadem tacere *[illegible] n. 2. [illegible] & n. 5. Alexand. n. 12. & seqq ff. de verb. oblig. [illegible] in tr. [illegible] [illegible]*

87 Sic agrorum mensor, cum & is ex genere potius declaratorum, quàm Testium
* sit, [illegible] [illegible] praeter [illegible] [illegible] de testib. [illegible] Petrus Ancharanus in tr. de testib. in v. testis agrimensor. n. 2. Socin. tot. tit. [illegible]*

88 Quintò constituitur etiam interpretum traditio ita habet: Standum esse, si qua in instrumento occurrit ambiguitas, declaratione [illegible] (Nolo), cum id ipsum instrumentum, cui ambiguitas inest, [illegible] *cidit Ale. in tr. praesumt. reg. 3. praesumt. 13. n. 21. [illegible] Ias. Alex. con. [illegible]*

89 Cum itaq; ipsam in Notarij explicatione obtineat, qui tamen vt plurimum patres [illegible] sed vt Veritati verbis vtar plerunq; [illegible] rudes, & bardos testantur. *Alexand. in [illegible]*

90 Quinq; Imperia totus destruitur mundus. *[illegible] pars in pr. ff. [illegible] possum. Ripa in l. centurio. nu. 83. ff. de vulgar. & pupill. Cagnol. in l. falsibrarius. n. 2. ff. de Reg. Iur. [illegible] Notarius magistratus, Card. Mednt. in l. 1. §. si quis ita. n. 79. ff. de [illegible] Socin. in tr. de vit. [illegible] interp. lib. 2. dubit. 1. solut. 12. n. 6. Mantic. in tr. de coniect. vlt. volunt lib. 1. tit. 10. n. 4.*

Quiq; vim, & potestatem verborum, 91
& clausularum, non callent, sed more psittacorum, & picarum garriunt, atque sine mente sonum dant. *Vide quæ tradunt Roman. singular. 51. incipit quid operatur clausula, quem refert, & sequitur Cott. in memorab. in d. v. Notariorum imperitia. Cagnol. in d. l. si librarius. nu. 2. ff. de Reg. Iur.*

Quantò magis id, in primæ notæ viro, 92
qui ipsi Maiestati Cæsariæ, à consiliis est, contingebat: Hunc enim comitatus latens Principis [illegible] *C. de præpos. [illegible]*

Estq; pars corporis Principis. *d. l. quin- 93*
quin. C. ad l. Iul. Maiest.

In eo ordine constitutus, in quo ipsam ipse numerat Imperat[illegible] *in Senatusc. Silvanian. [illegible]*

[illegible] omnibus nobilis, probataq; persona. 95
d. l. omnium. C. de testam.

Quid? quod teltis etiam vnicus, qui 96
[illegible] [illegible] commodi, [illegible] [illegible] potest, attestatur, si præsertim alia attulerint adminicula, plena adhibeatur fides. *Vtr. in specie [illegible] [illegible] fugat. Salic. in l. si quis Decurio. n. 4. C. ad l. Cornel. de falsis. Iaf. in l. cunctos populos. lect. 1. n. 66. C. de [illegible] Card. Hostien. et Mascard. [illegible] n. 131. Ioan. Crassus in tr. de [illegible] Craun. in tr. de antiqui [illegible] p. 4. §. sed enim. n. 26. Tiraq. in tr. de vtr. retr. p. 1. §. 1. [illegible] Cabral Lusitan. in [illegible] de testib. cons. 2. n. 6. Craun. in tr. de antiqui [illegible] p. 4. §. sed enim. n. 26. Tiraq. in tr. de vtr. retr. p. 1. §. 1. [illegible] n. 42. vbi complures alios, [illegible] volentes in id adduxit. Br. conf. 19. n. 4. & ibi Thom. De [illegible] Iacobo. vol. 2. Dec. conf. 342. n. 1. vers. prima. Ceph. conf. 363. n. 2. in fin. & n. 3. & conf. 650. n. 9. Alex. [illegible] Socin. [illegible] Natt. [illegible] Alexand. [illegible]*

Valebit itaque D. D. A. interpretatio, qua Testamentum [illegible] interpretatus est: etiamsi eam testes tanquam testis.

Attestatus enim est de ijs, quæ ipse fecerat, de quibus [illegible] vel commodi, vel dispendij nihil consequitur: Sed & interpretationem eius complurima alia verisimilitudines adiuuant.

Nec obstat, quod nonnulli Interpre- 97
tum reperiantur, qui hoc Castrensis (is enim [illegible] [illegible] [illegible]

* *102 n. 13 vbi hanc posteriorem communiter receptam turbe tetigit. vid. Carol. Molin. in addit. ad Dec. conf. 6 n. 9 lit. I.*

98 Facilis enim harum opinionum, ad inuicem pugnantium, est conciliatio: Si nimirum priori opinioni tum demum locum fecerimus, cum præter id, quod testis, de ijs, quæ ipse gesserat, attestatur, alia quopiam fulcierint adminicula: Posteriori verò, cum istiusmodi testis depositio, nulla alia re extrinsecus adiuuatur. Hoc enim themate, interpretes posteriorem opinionem sectantes tractant *vt primo ante adscripti Planc. ad tract. de compromiss. q. 5. num. 6. vbi etiam primo intuitu fauere apparebit.*

Quapropter huic priori repugnans opinio, nil in præsentia nobis facessit negotij: cum vt supernis dictum relatum est, compluribus adsint adminicula, imò fortissimæ rationes, quibus hæc D. D. A. adiuuatur explicatio.

99 Pariter quoq; illud pondus non habet, quod attamen testi non iurato non credatur.

* *Vtrum species dictat l. non minus ante ff. Ex. Rh. & communem interpretum opinionem C. de iurat. Ex. vid. admonendum n. 28. vers. l. 2. n. 100. Ripam n. 94. ff. de iureiur. Felin. in c. fraternitatis. n. 2. in c. tuus n. 1. & in c. de testibus n. 1. ext. de testib. Ioseph. Conrad. in tr. de oth. Prætor. Subrede testib. c. 10. Hartm. Pist. q. 42. n. 12. & 13. alb. 1. Scrip. de Scriptis in tr. de vsuris. quæst. 80. n. 1. & pra. 115. n. 3. Mynsing. obs. 70. impr. cent. 4. obs. 22. num. 2. vers. sed in tr. de testib. p. 2. n. 16. Hipp. de Marsil. sing. 214.*

Quantumuis enim, D. D. A. hanc ad M. in V. & L. perscribens declarationem, iurato id non fecerit

100 Attamen cum huius sit certissimi, quod vtriusq; partis consensu, à iuramenti præstatione rectè liberetur testis, valeatq;, quinimo probationem faciat legitimam eius depositio. *Id namq; expressum & ad literam scriptum reliquere Bal. in l. cum quarendum 1. C. de testib. Ripam d. l. admonendum n. 100. ff. de iureiur. Iaf. vol. nemo potest dicit. 1. n. 29. ff. de legat. 1. Felin. in d. c. tuus. n. 3. ext. de testib. Hypol. de Mastellan. pr. etiam 9. diligenter n. 63. Lancel. Conradin. in d. obs. Prætor. Subrede testib. n. 16. Ioan. Papinator. oppon. cont. test in v. & non modo n. 2. vers. plane in tractatum. princ. 30. n. 22. Reuter. in d. de testib. lib. 3. n. 15. Alex. paradoxor. lib. 3. q. 30. n. 2. Mynsing. obs. 3. cent. 2. obs. 82. cent. 3. & obs. 32. cent. 6.*

Non nocebit itaq; D. D. A. interpretationi, iuramendum nullum præcisse. Etenim ob personæ testis legalitatem, eidem non solum potest, verum etiam debet, omnis iuramenti præstatio, in totum remitti.

101 Sic enim, quod magis est, scriptum decisumque extat. Ei qui de iure confidit, plenam adhibere vita Sacramenti religione, adhiberi debere fidem, si virtute, integritateque conspectus fuerit. Quantumuis aliàs, aut de iure respondat, iurare debeat. *Specul. in tit. de requis. conf. n. 8. Felin. in c. super huiusmodi. 11. vers. sed quid si non credat de rescr. Hippol. Marsil. l. 3. ad quæstionem n. 22. de quæstion. Tiraq. in tr. de pœn. caus. 51. n. 134.*

Quid? quod ipsa vrbanitas, tantum 102 virum, ad iuriurandum adigere, non pertulit. Cum tamen nobiles comites vt sanctati debitæ præmuniantur. *per tract. Tiraq. in tr. de nobilit. 20. n. 41.*

Nunc veram nunc illam iuris dispositionem, qua testis quilibet solemni iuramento, testimonium tulerat, depositio, etsi plenam, legitimamque fidem non faciat: præsumtionem tamen adfirmandi habet.

Quam in contrarium nemo iudex habere debet, præsertim si is ipse testis vitæ integræ, sceleris[illegible] exsistimationis, ac famæ, fuerit. *ita in forte decidit Iaf. [illegible] tenet etiam ibi Ripa. n. 197. Coraf. p. 2. n. 42. Cacialup. nu. 94. vers. & prædicta adde. ff. de iureiur. Ioseph. Conrad. [illegible] quæstionum n. 8. [illegible] caus. 51. n. 137. Dec. conf. 559. n. 8.*

Ex qua tamen recte interpretatione, D. D. A. testimonium, ad minimum, plurimum prodesse, M. in V. & L. ad victoriam causa, commendam.

Decimò & vltimò: pertinet huc 104 illud quoque, quod non sit fortior probatio ea, quæ ipsius partis confessione propria, scripto præfertur comprahensa. confer. *l. 1. in l. cum te transegisse vers. Quamvis. C. de transact. Hipp. de Marsil. in Rubr. n. 71. C. de probat. Cott. in memorati. n. 1. vers. quæstio. Mynsing. in tit. de probat. poss. recup. remed. 1. n. 217. Capsferr. in tr. de nunc. test. p. 2. n. 10. & 11. Mascard. in tr. de probat. 1. n. 1. Ioan. Crammer. dec. 100. Crau. conf. 61. n. 3. Zas. conf. 1. n. 4. & 5. lib. 1.*

Atenim hic M. in D. confessionem propriam habemus, qua confessi sunt, se huius remissionis pervidiam B. a M. sacræ nomine, fratribus M. in V. & L. obligatos esse: Sed & 9000. millia, se eo, nec non aliarum nonnullarum litium nomine soluturos receperunt: tantum qua forma, tenoreque obligationum litera conciperentur, eis non conuenit.

Rationem itaque nullam habet, si dubitare amplius vellemus, an Tranlactio Erphordiana & quæ in ea comprahenditur remissio, ad M. in V. & L. pertineat nec ne?

101

RESOLVTIONES CONTRARIORVM RESPECTV TRANSACTIONIS Ephordianæ.

SEd nunc obiectionibus respondere operæ pretium est:

Quod ad PRIMAM quidem attinet quæ excommunicationis [illegible]

105 [illegible]

106 Sic qui absolutionem, ab excommunicationis fulmine, petit, non fatetur illico, se fuisse excommunicatum, cum & ob abundantem [illegible]

Idem n. 2. & ibi vers. allegat. Gaspar. Antl. illud. n. 3.

n. 25. vers. nempe ex his ad fol. antepenult. de testib. Rot.

Iam vero hoc habemus præsumpsisse nulla urget necessitas. Videbatur enim reservasse residuum hoc, ne forte feudi successores, exceptionem iuris [illegible] tantum totius quantitatis [illegible] successores vero [illegible] excommunicationis fulmen incurrerent, ne forte tum excipiendo succumberent, nec pecuniam hanc feudalem esse, edocere possent, tota illa quantitas, vid[illegible]

107 [illegible]

n. 16. & l. n. 16. C. de transactionib. Flor. l. fi inter vet. n. [illegible] mv deviation longitud. n. 204. C. de transact. Gerard. Mazel. conf. 37. n. 7. Tiber. Decian. conf. 39. n. 114. vol. 2.

[illegible]

At ego [illegible] dationem esse: & ideo verba illa: Haben vnd sincken / priuationem indicare, & debitorem verum requirere: ponamus: non tamen propterea [illegible] M. in D. Nam vidua vera erat debitrix successorum feudalium, [illegible] pecuniæ quæ ex feudo [illegible] erat reducta, quamq; propterea feudi successores consequebantur: & e diuerso successores feudi veri erant debitores viduæ: ratione eius pecuniæ, quæ allodialibus annumerabatur.

Cum debitor, & quidem stricte, & pro- 108
prie intelligatur is, a quo inuito etiam pecunia exigi [illegible] *si vere petat. Negus. in tr. de pignor. in 1. membr. 5. p. [illegible] Mart. in tr. de compensat. p. 1. q. 5. n. 3.*

Habemus itaq; illum habitum in M. in V. & I. quem deserta Haben vnd sincken iure remittere M. in D. requirebant.

SECVNDO demum obiectionum fundamentum illud habet: Verba per prius, & non per posterius [illegible] autem male obseruari, si Transactio Ephordiana in M. in V. & I. extenderetur.

Fit itaq; quod respondeamus, præmissas fundamenti huius falsas esse.

Nam cum patens M. in V. & I. agnatus [illegible] decerat quæreret.

Per extensionem itaq; ad M. in V. & I. [illegible] prius, & non per posterius accipiatur.

Nam ad [illegible] & quæ ad 109
[illegible] Cæsar [illegible] argumenta constare nesciant. *Vti in specie de[illegible]*

Tertium 110
[illegible] Transactio, & eius generis alia non nisi pertinaciter [illegible]

Verum ad id respondemus, permulga- 111
[illegible] tur: transactionem in causa communi nocere & prodesse [illegible]

Cum attamen hæc lis, ad M. in V. & I. non ceu causa communis solum, verumetiam prius, [illegible] I. prioratum erant feudi loco.

Sed ab [illegible] bauimus [illegible] verborum hat relatio: sed ad id solummodo spectandum, ad quem effectus verborum pertineat, iuribus & autoritatibus Doctorum eodem in id adductis.

Quare

Quare cum effectus totus tranſactionis huius, nos M. in V. & L. ceu proximos agnates tangat, illam quoq; tantum in conſideratione habebimus, non inſpecto eo, quod ſe pius forte nomina M. in D. in tranſactione ex, ceu ant.

Neq; vero confirmari poteſt argumentatio hæc, ex eo: quod ibi, vbi noua perſona in oratione non exprimitur, diſpoſitio tota de ea, quæ prius nominabatur intelligi debeat.

Nam & hic præmiſſæ ceſſant, cum videamus, non minus initio, quàm etiam in calce tranſactionis huius, M. in V. & L. ceu partium principalium, mentionem fieri.

Et quod magis eſt, ex illa ipſa diſpoſitione, quæ de remiſſione facta loquitur: remiſſionem non M. in D. factam eſſe, liquet, atq; patet. Labefcit itaq; hæc argumentatio tertia vtpote, quæ ex mentis præſumptionibus, extructa eſt, quas autem ipſa ex tranſactione apparens veritas, abſorbet.

112 Quis enim neſcit, quod præſumtio veritati ſe corpori cohærenti cedit. *Iaſon. quæ dedem [illegible] verſi. aut. n. 19. Menoch. in tr. de præſumt. præſumt. 132. [illegible]*

113 Quod item in perſpicuis, & claris, conſ[illegible] eſſe nequeat *l. terminos 6. cum [illegible] Cacheran. in d. conſil. n. 30. [illegible] Itaq. in l. ſi vnquam in præfat. n. 87. C. de reuoc. donat. Reginald. in l. 1. n. 243. C. qui admitti Molinæus l. 1. §. ſed ſi imbu. n. 10. ff. de verbor. oblig. Cacher. deciſ. 23. n. [illegible] Nov. Quæſt. in [illegible] gr. q. 21. n. 23.*

Quod ſi M. in D. dixerint: ſe itaq; fruſtra Tranſactionem Raphord ſecundum interpretationem hanc adhibitos eſſe.

114 Contra tam [illegible] quam replicari nolint. *gl. in c. ſolite. ext. de maior. & obedient. Iaſ. in l. finalem. 10. ff. quod quiſq; Iur. Cott. in memoral. in v. [illegible]*

115 Non audientur attamen, hac ſua replicatione, propterea: quod primo certum ſit, quod [illegible] ſi ſuperueniat, ſolet admitti. *Mol. [illegible] n. 39. Mant. [illegible]*

Deinde hoc, ex Tranſactione hac, adepti ſunt [illegible] reddiderint, ſimus [illegible] quantumuis vltro, citroq; [illegible] obligationem patrimonialem facere poſſint.

Tertiò haud parui momenti illud eſt, quod ita [illegible] per hanc tranſactionem, adaucta, locupletior facta, & conſeruata ſit. Cum remiſſione hac non facta, tota 22000. ſummas, quæ ſit facta, recidiſſet, quæ demde familiam alienam his diſſent.

Leue itaq; hinc, in eos, non redundauit commodum. Quippe abſq; diuitis [illegible] dignitas, vix ſatis recte conſtare poterit. *Tiraq. in tract. de retract. §. 1. gl. 14. n. 1. Mant. Molinæus in d. conſuet. p. 2. n. 9. Cacher. deciſ. 100. n. 5. & deciſ. 169. n. 18. Bl. inter conſ. Angel. conſ. 68. n. 4. Cardinal. Pariſ. conſ. 26. n. 12. 13. & 73. vol. 2. Dec. conſ. 372. n. 5. Cram. [illegible] Tiber. Decian. [illegible] Angelq; pau. [illegible] perpetua egeſtate [illegible] dentibus. C. ad l. Iul. Maieſt. cum ſimilib.*

Permagni autem refert familiam cuiq; 117
ſuam conſeruari. *[illegible] Tiraq. in tr. de retract. prælat. 4. [illegible] gl. 14. n. 2. [illegible] Cacher. [illegible]*

Cum collabente familia, vix ſit, vt im- 118
mortale ad poſteros nomen, tranſmittatur. *[illegible] Iaſon. [illegible] ff. de vulgar.*

Sumto nimirum, vt id quoq; obiter mo- 119
neamus, ex illis duabus [illegible] argumento à combinatione duarum legum, quod in iure frequens eſt, & vtile [illegible] n. 6. Gallen. [illegible] duar. leg. n. 1. Cacher. deciſ. 17. n. 2. & deciſ. 177. n. 3. Longoſell. in Imperium. n. 12. ff. de iuriſd. omn. iudic.*

Et denique, cum comes in M. tranſactione inſtituti ſint, ipſes quoq; illis reliquæ ſibi poterit aliquam [illegible] ſuccedere.

Quare dicere, M. in D. ſe in tranſactio- 120
ne Raphord fratris interuenuiſſe, non poterunt. Nec enim leuis conſiderationis, illi [illegible] ſpes ſuccedendi in futurum, a iure noſtro cenſetur. *Tiraq. in tr. de ret. p. 1. §. 1. gl. 14. n. 51. verſ. deinde.*

Porrò QVARTA quoq; obiectio, fundamentum in quo innitatur, non habet.

Fumet enim [illegible] nullam inter M. in V. & L. & viduam filiasq; eius futilem controuerſiam.

Vidua enim, filiaq; proximi erant he- 121
redes, intuitu [illegible] [illegible] conſtitutæ ceſſio in hereditatem [illegible] ab intuitu delatis, deſcendentium vtriuſq; ſexus, in bonis allodialibus, eſſe ſoleat. *§. 1. [illegible] teſt. defer. Auth. ceſſante C. de legit. hered. lib.*

M. in V. & L. vero, feuda ſibi, ceu agnati proximi vindicabant.

M. in D. verò, ſimplices tantum, nudiq; 122
erant debitores, qui cum agnati remotiores, [illegible] nec [illegible] capere nec [illegible] habere, poterant. Nam in feudalibus quoq; ſucceſſionibus, [illegible], vſitatum eſt: proximiorem iure [illegible] eſſe cuiquam, [illegible] deſcit remotior, excludere, [illegible] [illegible] *[illegible] Iaſon. [illegible] gl. 6. n. 2. Koland. a Valle. conſ. 82. n. 32. vol. 2.*

In allo-

In allodialibus vero per viduam, filiasque B. à M. excludebantur. Quarum, vt paulò antè ostensum est, prima in successionibus intestatorum, potiorq; causa est *Et frater per dictam clausulam in ... de ... b ... p. 2. n. ... Gomez. var. ... Enan. Soarez. in addit. 1.*

123 Non itaq; inter M. in D & viduam, contentiosa exsitere potuit [illegible] contentus sui obligationem (cuius factum, ipsi ceu heredes, præstare coguntur. *l. cum à matre ponderando verba: si mater non successit. C. de rei vindicat. [illegible] Curt. in tr. feud. 4. p. p. n. 166. Schenk. in c. 1. in fin. qui succ. feud. dar. teneant. Rondleg. all. in l. eandem. in pr. n. 155. ff. de dubio ein. Hart. Pistor. q. 9. n. 4. lib. 2. Mynsin. in tr. de inuentar. haered. c. 9. n. 94.*) non altercando, disputandoq; liberare, sed solu-

124 [illegible] autem [illegible] tr. de mora. n. 60. Neguz. in tr. de pignor. in 1. membr. 6. [illegible] Bertach. in tr. de [illegible]

Vtrum itaq; in excludenda hac quarta obstet ne, rectene, & dicamus cum his, quibus cum his nulla erat, veluti cum M. in D. transigere quoq; necesse non fuisse.

125 Id quod [illegible] quod iura nolint contrahentes, vel pacisentes, [illegible] alios frustrarentur: Seu qui, vt vulgo loquuntur, [illegible] *Ioan. Zoes. in ... Cod. de ... n. 2.*

Cum itaq; [illegible] nostra, si eo fine celebrata esset, frustratoria planè esset.

[illegible] Dubitari enim nequit, quin eadem ratione, qua postumus exigere M. in D. potuisset, potuissent quoque M. in V. & L. eosdem exigere.

126 [illegible] in vniuersum ius, quod defuncto competierat [illegible] *Reg. Iur. Cur. ... in pralud. l. frater a fratre. n. 55. ff. de ... Bordoni ... Ioan. ... Cod. in ... Saligat. ... Michael Graff. recept. sententt. §. hereditas. q. 1. n. 1. Tiber. Decian. conf. 113. n. 4. vol. 3.*

Quorsum itaq; Transactionem hanc, inter vetitam & M. in D. nec, [illegible] cum ea prædire M. in V. & L. non posset, quo hac, ceu pacto tertij, vel etiam ipsorum [illegible] adhuc ad solutionem cogerent.

Atque hoc in loco animaduertendum rursus adhuc non est: quod tamen Erphord. Transactio dicat: Eo quod inter filios C. à M. & viduam B. à M. certarum quantitatum nomine [illegible] esset, conuentum Erphordiam [illegible] fuisse. Nam ad [illegible] quæ, verba Erphordianæ Transactionis repetendum erit, quæ extare scribunt H. & G. M in V. & L. tractatibus huic pro se, fratrionq; ius merebitur.

Non patitur itaq; [illegible] ratio, vt M. in V. & L. reliquorum M. in D. Assistentes tantum fuisse dicamus. Hæc namq; non fert verbum, pro se, quo Transactio loquitur.

Quemnam hunc dicere Assistentem con- 127
[illegible] nomine proprio, in Actos [illegible] is dicendus erit, qui nomine proprio ius suum per contractus vel coram iudice, vel eorum arbitratoribus etiam, apparet. *argm. Inst. de ...*

Sumto nimirum rursus argumento à 128
[illegible] Vnde quæ natura est actionis, eadem [illegible] est. Hæc enim [illegible] fuisse tractatus [illegible] *Nostratibus [illegible]*

Sed [illegible] Assistentes [illegible] 129
Iam verò qui nomine proprio [illegible] (vbi per Transactio Erphordiana habet) in iudicio interesse [illegible] assistit.

Non itaq; Assistentes dici poterit. Nec enim cum non [illegible] respici adaptari poterit. *L. à nullo C. de fer. l. diuinos. ff. l. gl. C. de frument. Alexandrin. lib. 11. l. si ea in fin. C. de inoff. testam.*

Præterea etiamsi in ingressu Transactionis M. in V. & L. omnes planè essent: hinc tamen [illegible] pertinuisse, protinus alterare [illegible]

Nec enim dubium aut incertum [illegible] 130
inde [illegible] *Dec. conf. 15. n. 3. Gozadin. conf. 39. n. 16. versic. quinto. Cravett. conf. 62. n. 12. per l. virum. in pr. ponderando verba. C. quib. quarta [illegible] ff. de ...*

Ita quoq; articulum contractus vnum, 131
per alios eiusdem contractus articulos [illegible] clarari atq; explicari. Sumto [illegible] gumento, ab vltimis voluntatibus, ad contractus, quod in iure nostro est receptissimum. [illegible] *Zoan. ... Hartm. Pistor. q. 4. n. 7. & q. 13. n. 3. lib. 2. Carbet. ... 52. C. quand. non pet. part. & in pessimo. n. 255. C. de ... Contem-*

Contemplabimur itaq; totum Tranſactionis huius contextum, exq; eo, cauſas procatarcticas, & irritatrices, quibus ad tranſigendum partes commouebantur, addiſcemus: tunc demum, rectum de ea iudicium, & num commune aliquid, cum M. in V. & L. haberet, nec ne, terre poterimus.

134 Scire enim, vereque rem cognoscere haud poterit is, qui cauſas reſcignorat. *l. si in pupillo §. fin. n. 2. ff. de aqua hæd. Laurent Vol. am. in tr. feudal. q. 109. n. 31. Hartm. Pistor. q. 23. n. 12. ff. Paulus in tract. de pactis dotal. n. 15. Butigell. in Rubr. n. 18. ff. si cert. petat. Coler. in præfat. part. 30.*

Procertaq; ille, cauſa diſſidii huius, ex ipſis Tranſactionum tabulis, ita hæc quod [illegible] quantitas, pro qua allodiale alienabant

Hæc vero videlicet quantitas controuersa, cleri [illegible] ad eo modo:

Vbi enim [illegible] illum precium eſſet, quod pro feudo L., C., a M., [illegible] gius. Ideoq; heri non poſſe, vt hæc quantitas, inter allodialia computaretur.

Alteri quoq; B. a M., ex pactis nonnullis familiaribus, obſtrictus eſſet, certam pecuniæ ſummam, in feudorum coëmtionem conuertere. Nam id vltro alienus non [illegible], quin ſeruandam ipſam, eo motiuo adhibuiſſet.

Hæ ſunt cauſæ, & rationes diſſidiorum, [illegible] quas videlicet agnatos impleuerant. Quis autem non videt, hiſce exceptionibus agnatos remotiores M. in D. cum effectu vti non potuiſſe? quandoquidem repelli illico per viduam, exceptione: tua non intereſt, quando [illegible] agnatus eas ædes liberas habeo: potuiſſent.

135 Cum exceptio hæc [illegible] impediat. *Verum ſpecie decidit Bart. in l. poſtumus. §. ſi quis ex [illegible] ad S. C. Trebell. Ioan. Paul. de Caſtr. in l. 1. n. 4. per all. [illegible] n. 1. ff. de tranſact. Rebuffus in tract. de pactis dotal. n. 15.*

E diuerſo vero M. in V. & L., hæc exceptio locum [illegible], cum agnatis præmiſſis, verisq; feudi ſucceſſoribus, non eſſent.

Quamobrem hæc, ex [illegible] ne iſta B. a M., qua promiſerat, ſe pro aliquot millibus, feuda noua emturum, non ſolum adimpleret, [illegible] interceptæ agerent.

136 Hæc [illegible] pactum, ex [illegible] nat, vt [illegible] exceptionem, in [illegible] nes, [illegible] die vtuntur, validum eſt, illudq; effici, vt vaſallo, [illegible] pecuniam hanc, in feudi emtionem conuerteret, agnatis, aut feudi ſucceſſoribus, ad interceſſionem [illegible] runt allodialium heredes, ad quos pecunia, ſeu precium illud, [illegible] compellitur vt tantundem pecuniæ, cum intereſſe, quæ ſola per hanc emanata, reſtituant. Ne feudorum [illegible] dalium ſucceſſione, contra quam conuenerat, carere cogantur. *[illegible] Matth. de Afflict. in cons. n. 17. vers. tertio limitabat. Bal. [illegible]*

137 Ambigendum itaque vtrius non eſt, quod hæc Tranſactio immediate M. in V. & L. attingat. Cauſa enim, quale ſit cauſatum obtinet. *[illegible] quo minus. ff. de flumin. Cagnol in l. diem funcio. n. 1. ff. de offic. aſſeſſor. Martus Salomon in l. Gallus in pr. n. 2. [illegible]*

Qvinto dehinc obiectionis, de perſona extrinſecus non ſubaudienda, præmiſſa, veritatem [illegible]

Vt enim [illegible] tranſigendum erat, veluti in præſentia, noſtrates M. in V. [illegible] tentur. Nam cum perſona extrinſecus ſubaudienda non ſit, M. quoq; in D. in tranſactionem hanc, includi non poterunt.

Hi enim non [illegible] ſucceſſores, ſed [illegible] tantum [illegible] erant, ad quos nihil, extantibus M. in V. & L. ex ſucceſſione poſtumi, competebat. Quæ quoniam tranſactum eſſe, [illegible] manifeſtiſſima ſubaudiatione perſona extrinſeca [illegible] meretur. Cum ab eis periculum [illegible] extimiſcendum eſſet? Contra quam tranſactum eſt, tranſactum [illegible] tentionem inchoauerant: aut paulo poſt manum in iure recte [illegible] videret. *[illegible] n. 39. argd. l. ff. de tranſact.* 138

Nec obſtat, quod attamen M. in D. iſdem quoq; detentoribus, quibus reliqui M., aduerſus viduam, vtuntur.

Nam vt [illegible] tertii tantum [illegible] exciperebant. Quare in [illegible] eorum [illegible] poterant. Nec [illegible] quis exceptione de [illegible] tertij, recte [illegible] tentatur; tutatur *[illegible] de præſcript. 30. annor. gl. in Lanaetum. §. fel et ſi nummi [illegible] tam in addit. Neguzant. in tr. de pignorib. in 3. membr. 2 p. p. n. 68. Tiraqu. in l. ſi vnquam in v. reuertatur. n. 356. C. de reuoc. donat.*

Quapropter non id inſpiciendum, an exceptio-

exceptionibus vsi sint, sed num iure vti potuerint. Etenim non id, quod fit, sed quod fieri debebat, inspiciatur oportet. *l. penult. ff. de iudi. Cæsar Zoccham. var. q. 2. n. 1. & 2. ff. cod. tit. Herculan. in tr. de attent. c. 28. n. 21. Medic. in tr. de l. 3. q. 1. n. 3. Menoch. Cæsar. consultat. Iur. lib. 1. c. 1. n. 5.*

139 Non dicam nunc iura expressim admittere, personæ subauditionem extrinsecam, quoties hinc, stipulatio, transactio, aut alius eius generis actus, non subuertitur. *Vt in specie decidit Iaf. in d. l. pactus stipulatus. 6. Clar. quæst. 40. n. 42. vers. quæ omnia fuse vide legat. mag. l. Cum. C. quando dies legis ex. matr.*

Cum attamen per subauditionem extrinsecam, de M. in V. & L. Transactio nostra, potius stabiliatur, atq; confirmetur, tantum abest, vt destruatur. Nisi enim, vt sapius admonuimus, cum his transactum fuerit, pondus aliquod Transactio hæc haudquaquam habebit.

In Sexta obiectione fallacia non causæ, vt cautæ latet. Habet enim obiectio, ideo conuentum Ephorid. institutum fuisse, vt aliqua ex parte leuior fieret. M. in D. obligatio, qua altrici, à vidua, filiabusq; B. à M. tenebantur.

Ponitur itaq; pro causa, id, quod causa reuera non erat. Quippe propria, vnicaque conuentus huius indicendi causa fuit, vt lites inter heredes, feudiq; B. à M. & postumi eius successores, componerentur, atque sopirentur.

Consistere itaque nequit, Sexta hæc obiectio.

Adducebatur præterea, sub Sexta hac obiectione, id: quod tota vis, & substantia Transactionis in eo consistat, vt aliquo dato, vel retento, vel promisso, aut a lite, quæ iam mota erat, aut quam motum iri, haud vano timore verebatur, discederetur.

Verum id facile admissuri sunt M. in V. & L. Nam vt a lite vtrinq; discederetur, vtrinq; quoq;, tam ex parte viduæ. quàm M. in V. & L. aliquid datum, atq; retentum est.

Adiunt itaq; omnia, quæ pro substantia transactionum requirerantur.

Vtamur deinde quoq; aduersus allegatum hoc, inuentione.

Nam cum opus non erat, intuitu M. in D. vtpote eum nudi, simplicesq; erant debitores, quiq; litem nullam nisi frustratoriam, excitare poterant, sed solutione, obligationum literis satisfacere, easq; luere obstringebantur, aliquid dare, vel retinere: Cum his quoq. transactum esse, ipsi natura, & efficiæ transactionis repugnabat.

140 Etenim ipsa natura transactionum impatiens est: Vt de rebus claris, atq; perspicuis transigatur. *arg. d. l. transactio. C. de transact. Iaf. in l. 1. n. 1. ff. cod. tit. Cæsalup. in tr. de transact. q. 9. n. 10. Lotter. in tr. de part. & transact. axiom. 97. Decian. lib. 2. C. de transact. Cravet. cons. 93. n. 2. & cons. 707. n. 17. Angel. cons. 213. n. 1. vers. quarto. Dec. cons. 251. n. 3. & cons. 379. n. 12. Tiber. Decian. cons. 20. n. 3. vol. 2. cons. 103. n. 4. & cons. 117. n. 43. vol. 3.*

Vnde nec de re iudicata quidem, vt puta qua iam transacta, finitaq; lis est, transactio mini potest. *Elegantes super hac re extant. Cæsalup. d. q. 9. n. 1. Lotter. d. axiom. 97. Curt. in l. si causa cognita. n. 8. per ill. text. ibi Iaf. n. 1. C. de transact. Myrsing. obs. 47. cent. 4. Cephal. cons. 518. nu. 56.* 141

Hec ita, vt dolo etiam extorta creda- 142
tur transactio, quæ de re liquida celebratur. *Vtin specie decidit Cravet. cons. 717. nu. 37. & cons. 1011. ibi cons. 12. n. 3. vers. tertio. Rodio. & cons. 550. n. 1. vers. præterea. vel 2. Angel. cons. 64. n. 6. Decian. Tholosan. cons. 512. n. 15. Horat. Mandos. in addit. ad Ludouic. Roman. cons. 371. addit. 1. Mandell. cons. 89. n. 1. & 2.*

Deniq; nec valida efficietur transactio, rei liquidæ, atq; certæ, etiamsi vtraque pars, hanc transactionem valere debere, conuenerint. *Vt post accuratam multarum partium disputationem, tandem in specie decidit Iaf. in d. l. 1. nu. 5. & seqq. ff. de transact.*

Deniq. leuiusculum quoque illud est, 143
quod in calce sextæ huius obiectionis adducebatur, M. in V. & L. tanquam personas nouas, ad obligationem M. in D. accessisse, eorundemq; obligationem aggrauare.

Nam fundamentum nullum habet. Cum potius dicendum sit, hos ab initio, in obligatione M. in D. comprehensos fuisse.

Nam si argumento, a communiter ac- 144
cidentibus, quod probabile, frequens, & vtile est, vsi fuerimus, quo id, quod communiter fieri solet, factum esse præsumitur. *c. 1. de Panorm. n. 4. ext. de Cleric. non resid. l. cum quæ labem. C. de Epis. & Cleric. l. cui dens ff. de adult. edict. Iaf. in l. vnum. n. 19. ff. si cert. pet. Lup. in c. per vestras. n. etab. 1. 6. 1. n. 2. ext. de donat. inter vir. & vxor. Lucer. in rep. in loca communia accid. n. 1. Flor. in tr. de inst. tut. §. 6. n. 29. Strach. in tr. de mercatur. p. 2. n. 29. Cacher. dec. 44. n. 4. dec. 108. n. 10.*

Dubium amplius non erit, quin in obligationum literis, B. à M. à M. in D. stipulatus sit, tum sibi, tum heredibus, successoribusq; suis. hanc [illegible] summam. dimolui.

Inconueniens itaq; est dicere: M. in V. & L. ex interuallo demum ad obligationem hanc accessisse.

Porro Septima obiectio, suis caret præmissis. Subsistere itaq; nequit: Nam minime replicationibus M. in D. acquieuerunt M. in V. & L. sed eos subinde, missis in id literis, interpellarunt: sed & rem tandem ad Iudicem adduxerunt: & ab eodem etiam interlocutionem impetrarunt, qua ad docendum impedimenta legitima, ex stylo fori

Saxoni-

Savonici, M. in D. condemnati fuere.

Promulgata vero hac interlocutoria, M in D. iuri suo, vt videtur diffidentes, litera[illegible]

145 [illegible] accessari possunt? An non iusta est verecundia eorum, qui lites execrantur? *Luem si rei. §. fin ff. de alienat. iudic. mutand. causa fact. Iaf. in l. filio pater. n. 1. ff. de leg. 1. Sanzan. in sylua nupt. lib. 6. n. 12. Ti[illegible] p. 2. n. 4 5. C. de bon. matern. Monta. in tr. de inuent.*

[illegible] quod M[illegible] quibus [illegible] habitem hactenus non fecerint?

An non potius, ex improbitate aduer[illegible] facere causam?

146 At illo, tacuerant hactenus M. in V. & L., quid attamen apti, ad exclusionem eorum iacere pelles, non video. Siue enim ad [illegible] centum demum annorum meta, finiri, incerti iuris non est. *Huer. ibi Gr. Alex. n. 1. vbi hanc esse communem opinionem attestatur. Iaf. n. 1. qui hanc ti[illegible] p. 2. n. 1. vbi & hanc opinionem communem [illegible] C. de reuocation. Dideil. in tr. de act. ad fund. int[illegible] centen. c. 4 n. 7. vers. in eam. Hartm. Pistor. q. 8. n. 4. lib. 2. Mentic. in tr. de inuent. hered. c. 7. nu. 4.*

[illegible] cum transactionis agendi non præster, sed tan[illegible] tor, sed non vi transactionis: sed vi stipula[illegible] *possum nu. 1. C. de transact. Prael. Pap. nud. vers.*

[illegible] *nel. [illegible] c.*

147 Hæc vero [illegible] *Innsius in commentar. de diuisionib. action. Rubr. ex [illegible]*

De pe[illegible] 150 [illegible] generalu, & Rubr. condictio certi ex certa cau. Iohan. [illegible] & n. 136. arg. 6 appellamus, Inst. de action.

Per tempus longissimum, triginta nem- 151 [illegible]

[illegible] 41. n. 4. Exca. in tr. de pact. nu. 31. Kemni. in l. vt [illegible] obs. 144. nu. 5. lib. 2. Lanall. Conrad. in tr. de ess. [illegible] Consult. Imol. 21. nu. 18. Gaff. in tr. de expens. [illegible]

Consequatur necesse est, qualemcunq; præsumtionem, per confessionem partis [illegible]

Quocirca si id, quod minus iuste vi- 153 [illegible]

[illegible] propria partis confessione constat, præsumtionem [illegible] *donat. ant. nupt. lit. in l. absentem. nu. 4. ff. de pan. ff. de remitt. Iaf. in l. pupil. 9. & si præfatam. nu. 2. Marant. in tr. de ord. iudic. 2. p. 6. p. pract. 5. n. 22.*

Alex. vers. de præsumt. n. 2. vers. hinc nota. Mol. d. verbo [illegible] n. 1. vers. [illegible] Epist. 4 lib. decret. p. 1. c. 3. §. 1. nu. 3. Anton. Rub. ml. [illegible] Menoch. in tr. de præsumt. lib. 1. q. 61. nu. 5. Mascard. in tr. de probat. q. 10. n. 51. Seraph. de Seraph. in tr. de [illegible]

Atenim hic, ipsorum M. in D. confessionem [illegible]

Nam [illegible] quoque optimam necessitatem [illegible]

[illegible] ad OCTAVIANI [illegible] vulgari: verba in dubio contra eum, qui legem [illegible] interpretanda fore: confuebatur.

255 Verum hoc primò Inuersione diluitur, [illegible]

Nam cum M. in D. magis etiam, quàm ipsi in V. & L. M[illegible] spem suam in Translatione [illegible]

Magis etiam illis incumbebat, curare, quo verba [illegible], vt ab omni ambiguitate essent vacua: & vi consequens [illegible] interpretationis [illegible]

[illegible] ex omnibus [illegible] partem, ad de vet[illegible]

Nihilum transigentes, in illa dispositione, qua de redditione cautionis est, solos M. in D. nomine expressérint: in illa verò, [illegible] sed verba ita habeant: Die Witwe habe gegen [illegible] non video, qui dubitare conueniat, an ne hæc verba, ad M in V. & L. quoque pertinent.

[illegible] Translationis illa verba, adiecto M. in D. [illegible] exprimerent [illegible] iurisimaximam; quæ in omnibus ferè dispositionibus [illegible] nunquam voluisse censeri, quod non expressérint.

256 Si enim voluissent exprimere *l. verba de Bonis 4 qui cum tegi consuetudo vsus. Si sen-*

tentia [illegible] fixerint. C. de caduc. toll. c. inter corporalia vers. vnde si circa. ext. de transact. Episcop. c. ad audientiam. ext. [illegible] Cuc. [illegible] lertiù. nu. 3. C. de reuoc. donat. Alex. conf. 5. nu. 5. lib. 3. Paul. de Castr. conf. 105. nu. 1. vers. nec etiam obstat. & conf. 324. n. 1. vers. vnde non est ve-[illegible] & conf. 956. n. 16.

Deinde illa quoque maxima, in cera 257
cepta etiam nouitate [illegible] certæ declarationis, contra proferentem interpretanda esse, in dubio tantum procedit. *[illegible] ex quibus ista maxima extruitur, iura, idem vol. n. [illegible] Mascard. [illegible] legem, quam maximæ, aut dicta in tantam [illegible] ceptissima Bartoli assertione. nil nec plus. §. si liberationis. nu. 7. ff. de liberat. l. gar. quem refert [illegible] Mynsing. obs. 61. n. 6. cent. 6. Ign. n. 1. necessarie. §. non altus p. 4. n. 118. ff. ad S.C. Syllan. Tiraq. in tr. [illegible] poss. adip. remed. 4. n. 870. Didac. Scuar. in tr. de luter. mater. & vxor. n. 104. Corac. in tr. de commun. [illegible] iur. patron. lib. 2. p. 1. q. 9. artic. 18. n. 7.*

[illegible] quæ [illegible]

Adeoque [illegible] ista traditio [illegible]

Tertiò: in hunc quoque modum illa 258
ipsa [illegible] neque vera non sit, minimeq; procedat, quoties verò similius est, verba ambigua, incertaque interpretationis proferentis, declaranda, exponenda [illegible] Veram [illegible] axioma declarant. *gl. in d. l. veteribus in v. legum [illegible] tio ista habere iuste. §. in stipulationibus. nu. 4. ff. de verb. oblig. Dec. in l. in contrahenda. nu. 3. ff. de reg. [illegible] 195. n. 3. vers. nec obstat l. seq. per. vol. 1.*

Quæ [illegible] ratione prædictus negare ausus fuerit, vero similius longe esse, remissionem hanc, in gratiam [illegible] rum, [illegible]

Quæ [illegible] lud: non ipsos M. in V. & L., hæc verba de quibus in præsentia agitur, protulisse, [illegible]

159 Quocirca rursus axioma hoc, præsenti

enim, quibus innititur, de proferente verba ambigua, loquuntur, inq; eius præiudicium

de tertio scribente, nulla ibi fit mentio: tanto; minus verba Scribentis, in tertij damnum, atq; præiudicium exponenda esse, ibi-

Casus itaq; noster, à themate istarum legum, separatus, atque diuersus est: Qua-

160

aliisq; dispositionibus diuisim censeatur, qui

Alciat. tal. 1. n. 2. fide versic. fignificat Tiraq. de retr.

161

Qui igitur teret, quod illos obscurita-

Quod deinde ad NONAM obiectionem

162

tionis exceptionem proponunt, si

ditorius, Procurator, vel actor fecerit, debitor

Vide ad Infra quæ, rationes, q. 2. versic. Quia non in omnibus quæ sunt per procuratorem.

quæ creditor non erat, redditionem faciebat. Etenim ius creditj, penes M. in V. & L.,

veluti postumi agnatos proximiores, & succes-

ne, producatur.

ablq; alicuius conditionis adiectione, qua

gatio, nihilominus constitat, palam fecerit.

mo. tit. de pactis n. 2. Alde. ad finem n. 6. fed & quod

de legib. p. 2. q. 10. n. 2. Gail. lib. 2. obs. 130. vel. 150.

bat, si prius nouum obligationis initium ca-

petet.

stitutione cautionis, nihil omnino debebat,

mo. de merc. p. 2. declar. 10. n. 2. & Mor. tom. 2.

tur, atq; repellatur, omni casu, cum pacto

Hic itaq;, ouri neutiquam, pactum de non petendo potuit. Etenim M. in V. & L.,

nis redditionem, instare desierunt, quæ-

167 Quartò, aduersus nonam hanc obiectionem, succurrit quoq; illud: quod semper [illegible] restitutione originem trahens, quoties aliam [illegible] capimus. *Transfigie de dub. Br. in d.l. 2. n. 3. ibi Iaf. n. 1. Instit. [illegible] d. l. 2. n. 13. ext. vt lit. pendent. Menoch. d. præsumt.*

Atenim hic aliam, quam remissionis coniecturam, recte capimus. Literæ obligationis [illegible] bantur: ne olim à viduæ, filiarumq; heredibus, [illegible]

168 [illegible] *de valgar. & pupill. l. fin. in l. luct. In per. n. 2 ff. de le-* [illegible] *117. C. de reuoc. donat. Mantic. in tr. de coniect. vlt. vo-* [illegible] *legat. 1. Seb. ff. Sapian. in l. Lucius Titius. n. 2. C. de im-* [illegible] *22 & plur. alij. n. 4. Iob. Oldendorp. int. cons. auersa-* [illegible]

169 [illegible] *uisionem legis. Bar. in l. fin. nu. 2. per tit. text. C. de* [illegible] *n. 50. C. de iur. del. 21. n. 11. Menoch. in l. qui se patru. n.* [illegible] *tatorem in v. lxxiv. n. 144. C. de rei. stit. in integ. Mantic.* [illegible]

flores tam quæ [illegible] V. & L., vt suum consequerentur, M. in D. interpellarunt: quibusq; vicissim M. in D., se [illegible] prouisioq; partium, pactum tacitum, & Legis [illegible] quod attamen promissiones hæ M. in D., effectus [illegible]

170 Superest nam; ad mentis declarationem colligendam, rem nondum peractam fuisse, sed intra metas nudorum tractatuum, perstitisse. Non enim dubitare conuenit, quin exactu imperfecto quoq;, voluntas agentium [illegible] *uers. quinto facit. & lib. 2. n. 14. n. 16. Menoch. in tr. de* [illegible] *22. Rub. in l. venum. n. 164. ff. si cert. petat. Crott. in l.* [illegible] *196. ff. de vsucap. Hannib. in l. post. autem. Ium. n. 206. ff. de donat. Crott. in l. non solum § morte n. 43. ff. de* [illegible]

Non [illegible] obiectio.

At nunc postrema, eademq; DECIMA resoluenda est obiectio: quæ habet ob [illegible] actionem Irphoroianam, ius M. in V. & L. [illegible] propterea: quod M. in V. & L., in nihil laderet, Irrationi [illegible]

171 Iterum præscriptionis [illegible] ad cautelam [illegible] uantinibus, & præiudicijs: ad competentis [illegible] *fat. strati. Constant. Rogger. de protestat. n. 2. Constant.* [illegible] *§ morte. n. 38. & ibi Anton. Rub. n. 168. Crott. n. 27.* [illegible]

Et præterea, etiamsi M. in V. & L., ius eorum intactum, non manifiet: opus attamen [illegible] satis fuisset, in tranactionem hanc, expresse [illegible]

172 [illegible] ditur. *I penult. ff. de pact. dot. l. 2. C. de acquir. poss. ff.* [illegible] *in l. si Creditores. n. 34. & 39. C. de pact. Corset. in suo* [illegible] *80. & cons. 144. n. 38. vol. 1. Natt. cons. 131. n. 4. Cephal. cons. 255. nu. 29. Tiber. Decian. cons. 177. n.* [illegible]

Quemadmodum [illegible] M. in V. & L., præmeditatio [illegible] te labefactaretur, nullaque esse interposse Translatio Irphoriana.

Nam in

Nam in id, arbitratores constituti erant, vt litem inter heredes, successoresque fundare componerent.

Simile, Quando testator filiam suam proximiorem, & remotiorem patruum prodelle, eorum illis fuit: iam potestatem illis datam evanescere.

Illud denique ad omnia id, quod hac in parte petitum

173 Non certum est, quod recte ducantur argumenta ab Abbate, & Archidiacono, in

174 Sed & non minus certum illud est:

Et sunt vnde delegatorum n. 1 ext. de offic. deleg. Secus

175 Quid? quod M. in V. & L., reductio

Nec nocet, quod attamen, ab illo tempore

176

177

Non id quidem, ad litem

ne volt glant sed & si in seruum. & si quis iudex in v. si quis iudex. vers. sed si contra ff. de recept. arbitr.

Non hic igitur de modico quodam 178
& pauxillo, non autem de summa 9500. florenorum in

His itaque

quod M. in D. sub velamine Erphord. Trans-

RATIONES DVBI TANDI PRO VIVIS REPRAESENTATIONIS.

Vt certus

Id quod ab initio, re penitus non per-

Nam quemadmodum, 179
filius & pater, vna, atq; eadem censentur persona. Vt in specie decidit l. f. in l. final. n. 2. per

Vnde & vox filij, vox parentis: & e diverso

Cum igitur

do filios C. & M., postumo B. & M. succedentibus:

qui iam diem obierat, simul succedunt, non

Tiber. Decc cons. 9 n. 5. vol. 2. & cons. 11

182 Est namq; ius repræsentationis, iuris diuini: Traq

12. Tiber. Decian. d. cons. 9. n. 2. volum. 2. & d. cons. 11. n. 40. vol. 3.

183

Et in æquitate summa, semper & vbiq;

cons. 51. ex. n. 38.

Hac itaq; ius repræsentationis, de nostro casu, expressim non loqui, porrigi atta-

cons. 108. n. 65. vol. 1. Alex. cons. 58. n. 15. lib. 5.

185

Imol. q. 7. & in tr. de exemplar. pol. fit. n. 13. Gail. obs. 16. n.

Mont. in tr. de inuent. hered. q. n. 115. C. de in. i. curatorem q. 5. num. 1. vol. fin. n. 45. C. de rest. in integ. Matth. de Afflict. d. q. num. 2. n. 1. de pos. seru. corrupt. Crau. cons. 410. n. 24. Menoch. cons. 80. q. 6. pap. n. 20. Cephal. cons. 227. n. 12. cons. 256. n. n. 27. vol. 2. Rebuff. in pract. benef. quæst. 21. n. 3. vol.

tis fuerit affectum fatis euinit: affligerentur tamen adhuc acerbis, cum ob illam ipsius mortem parentis, carere etiam, cogerentur, successione fratris patruelis postumi.

tas atq; benignitas petitur, vt luctuosæ, tristitiæ, & obitum luorum ingebant, indeque

S. C. Tertullian. in pr. d. vltima. C. de infir. & pœnit. d.

recepta doctrina illud vult: quod ius repræcedit, in indecommissis locum habeat.

tit. 5. caut. 2. nn. 1. Anton. Gabriel. Tom. in tr. reg.

in tr. de fideicom. p. 2. q. 18. Vasq. in tr. de success.

glossa. C. de Carol. Molin. in addit. in

n. 6. cons. 7. n. 1. & cons. 170. n. 1. Tiber. Valle cons.

11. Tiber. Cardinal. Pamp. cons. 56. n. 1. vol. 2. Tiber. Decian. cons. 7. n. 9. vol. 1.

Valle cons. 1. n. 15. vol. 1.

189

concludatur: etiam in feudis, iuri repræten-

Affict. d. decis. 260. n. 2. & Alex. in l. transigere. n. 15. C.

Caldas. cons. 31. n. Menoch. in tract. retent. d. poss. remed.

11. Vasq. illustr. controuers. c. 35. n. 19. C.

tim. Tiber. Decian. n. 5. vol. 2. & cons. 55. n. 30. vol. 3.

feud. n. 1. Hippolyt. Marsil. de vsuequeq. n. 106. ff. de rei vind. Cæs. n. 11. d. tit. cons. c. 12. & 47. Alber. Brun. cons. 61. n. 4.

Nec

192 Nec obstat nonnullos Neapolitanos reperiri, qui censeant, haudquaquam ab Emp[illegible] ... feud.n.55. Molin. in consuet. Parisien. §. 12 n. 5. vers. [illegible]

Demonstrata veritate, videndum eorum opinio, si scilicet expressum aliud, & [illegible] statuta differentia, inter feuda, illudque ius, [illegible] tur, feudi omnino erit. Ita namq; sic fundata [illegible] 1 gl. 1. n. 1. C. § 13 gl. 13. n. 40 vers. nemineus.

193 [illegible] 63 Bartholomæ de Bel. uzer. in addit. ad Panorm. in c. 1. cit. de operation. nunciat. Prepositan. 1. n. 4. Quo [illegible] Felician. Consult. n. 21 ext. de mutat. Marantan. tr. [illegible]

194 Iam vero certum est, à iure quoq; Ca[illegible] batur, occupare: & una cum patruo succede[illegible] Ranzovius in v.& vxorem nomine Adelphan. n. 618. [illegible]

Quare rursus, hoc ius repræsentatio[illegible]

195 [illegible] mur, scripsum quoq; in libris feudorum ex[illegible] truum non excludatur, aut a successione bonorum feudalium arceatur, remoueatur. Vt [illegible] notæ de success. fratr. n. 1. & de fil. n. 9. de natur. success. feud. n. 18. si capitaneus de feud. Marth.

[illegible] brand. § nam filius n. 21. Angel. Aret. n. 6. Instit. de [illegible] feudal. m. 2. p. 2 p. n. 86. Berlich. in tr. feud. c. 7 p. 2. n. 46. Prail. Papiens. in cons. 1. bell. quo sg. ad verum. feud. [illegible] q. 4 1 n. 3. Covarr. Prail. quæst. 1. 38. n. 1. vers. hinc [illegible] Brun. cons. 70. n. 1. Cardinal. Perus. cons. 5 n. 31. cons. 10. n. 4 lib. 1. Dec. cons. 442. n. 2. Rol. a Valle cons. [illegible]

Quæ igitur hoc fundamentum, M. in D.,

OCTAVO: communem quoq; habemus iurisprudentiam, illud videlicet, quod prima inueniatur, ratio, & fundamentum omnium inueniatur in. Nam l. cum [illegible] C. [illegible] 17. Rol. a Valle. cons. 67. n. 7. lib. 1. Natt. cons. 505. n. [illegible] cons. 5 in fin. Cardin. Paris. cons. 2. n. 24. cons. 10. n. [illegible] 12. n. 1. C. cons. 153. n. 9. Mar. Antonin. Natt. cons. 20. [illegible] ius. cons. feudal. var. cons. 2. n. 25.

tura comprehenia, omnia eadem ratio [illegible] de Seraphan. de iur. antiq. privil. 4 q. n. 17. Hartm. Pistor. q. 1. n. 4. lib. 2. Graspan. de avit. gaud. v. libertus. [illegible] n. 19. Ioh. Gallus. cons. 2. n. 44. Rol. a Valle. cons. 97. [illegible] cons. 18. n. 10. cons. 39. n. 6. cons. 41. n. 6. & cons. 73 [illegible] Brun. cons. 114. n. 134. Quapropter etiam si alias, ius repræsentationis, a feudalibus succedentibus [illegible] locum habeat [illegible]

Nam in [illegible] literis expressa extenditur [illegible] successionem, & hoc ratione capiant.

[illegible] literis, postea scripeum legatur: illos qui huius sunt professiæ, secundum ordinis [illegible] gaudere. [illegible]

[illegible] periorem illam, de successione, in locum patris [illegible] 190 [illegible] claus[illegible] peculiarem, & definitionem, in illa ipsa dispo-

Laudo scripta n. 4. Idem autem n. 3. vers. Quæ autem. ubi Ias. n. 3. ff. de legat. 1. ubi Aul. 1. n. 5. C. de legat. he-

l. 1. n. 2. ubi Castr. n. 2. Ias. n. 8. vers. tertio. C. de lib. præ-

bon. possess. tab. Capyt. dec. 1. c. 8. n. 10. Zuchard. in Rubr. n. 4. ff. si certi petat. Crott. in Rubr. n. 43. ff.

ent. prof.

de successione in locum patris: cum hoc: de [illegible] minus habere: multoque minus ex cauti[illegible]

[illegible] tur, sive det per contractum nomen vel [illegible]

cund. sup. Dec. sup. in tract. prælegata. n. n. 22. & n.

l. ult. & ibi Rovit. n. 3. Alex. cons. 55. in pr. lib. 1. Cardon. Parisan. cons. 20. n. 23. vide Dec. cons. 70. n. 2.

201 [illegible] *vers. & in statuto.*

[illegible] per contractum, aut mediatum. [illegible]

[illegible] 203 [illegible] constat; quod tunc etiam, cum secundum [illegible] locum habeat, & nepos ex fratre defuncto, patrem suum repræsentet: proindeque una [illegible]

n. 25. Philip. Porc. cons. 14. n. 14. vbi bene omnes effectus nominat Socin. Iunior. & Carlen. Parisin. loc.

Quæritur hæc clausula potens esset, ius [illegible] 4

At [illegible], ex [illegible] secundum ius commune Cæsareum, ius re- [illegible] num formula, concepta fuerit. *Tum scire ce- Thom. Grammat. dec. 1. n. 2. Mantic. n. 17. de coniect.*

n. 12. Cranet. cons. 67. n. 5. Cardinal. Parisi. cons.

Non tamen, ne sic quidem, repellitur [illegible] 5

[illegible] ne contento est, in Marchionatu Laudæ [illegible]

[illegible] ex [illegible] scripto.

Clari namque, & indubitati iuris est: 206 [illegible] lita sunt. *Ioan. l. cunctos populos. n. 41. vers. fol. & fid. Catholic. abb. in c. quod clericus. n. 11. ext. de*

da. Major. in sua praxi tit. 33. n. 51. Medin. in tr. de

[illegible] in eo

... Alex. conf. 16. n. 1 & ibi Carol. Molin. in addit. & conf. 128. n. 2. lib. 1. & conf. 19. n. 6. & 7. ... vti hanc concordiæ consensu interpretum receptam testis cit. Cardin. Paris. conf. 54. n. 44. lib. 1. & conf. 12. n. 47. lib. 3. Natt. conf. 148. n. 4. Mandell. conf. 50. n. 3. Pol. a Valle. conf. 24. n. 14. vol. 3.

207 Incumbit probatio ... verò fit, Iuris Saxonici dispositio, volens: nihil posse clausulam: salua gradus prærogatiua, alia ... ius repræsentationis. *Vt in specie decidit Autor. differ. iur. Lubec. & Saxonic. diff. 29. lib. 1. ... Hunnius Schneidewin ...*

208 ... prærogatiuam, Ius Saxonicum feudale, in successione collateralium cognoscat: sed agnatos omnes a successione arceat, nisi simultanea inuestitura, a Domino feudi, donati fuerint. Quo casu, cum radix & fundamentum, successionis collateralium, inuestitura simultanea ... Cum Dominus succedens, nulla ... necessitudine ... conjunctus, ... *lib. 2.* vocatur quoniam, non solum in illis ... Saxonicum viget, in respondendo, iudican-

209 ... de ... autem in feudalibus verum est. *Vt obiectionis huic ...*

210 ... confessio plenam, & sufficientem probatio- ... *17. ibi Paul. de Castr. n. 9. Hyppol. de Marsil. n. 17. C. de ... prærogatiu. n. 196. Marc. Anton. Blancan tr. de indiz. n. 10. Simon de Prat. in tr. de vltimar. voluntat. in-*

te pret. lib. cant. ... Hunn. Schneidewin. Hieron. Schurff. int. conf. Amer. vol. conf. 35. n. 6. volum. 2. ... Lata Benevent. ... om. 31. Mant. ... rei ... 20. & nn. 25.

Atenamhæc ne confessio quidem, M. in V. & L. ... bus, iuri repræsentationis præclusum non esse, ... dendum arbitrentur.

Nam, in ingressu Tractationis Erphordiensis ... V. & L., illis tractatibus Erphordiacis, interfuerint, tum per se, tum ... Quorsum autem opus fuisset, nomine silentium ... crant a successione?

In quo ... & L., ius repræsentationis, hic, alienum non esse.

211 Decimò, iuris quoq; est indebitati ... æquis, vocati centeantur. *Specular. in tit. de locat. §. nunc aliqua. n. 175. Rauchgall in l. 1. cos §. cum ... 326. in fi.*

212 ... sed ... multanea inuestituræ appolita fuerint illa ... tis, in tata concedente, feudum ad superstites ... *... Cæterum ... Ita ... Cæterum ...*

213 Iam vero M. omnes, simultaneam inuestituram habent: sed nec in illorum inuestituris expressum est, ... dentium, ad superstites pertinere debere:

Hos ... non in capita, at in stirpes saltem, stat conclusio ... situm est, nepotes ex fratre, cum patruis, ... bona feudalia fuerint, in stirpes: non autem in capita succedere ... tates, ceu in re manifesta retentiere nō iubet) *in tr. feud. a. 7. p. 2. n. 81. ang. ... Cassius & l. le- ... 6. 1. §. strenuus. de feud. cognit.*

214 Tandem Vestra ... Interpretis traditaque ... promte repræsentationis ... *... 3. ... & Autoritates ib. ...*

Si itaq;

Sextæ, quæ hactenus enumeratæ rationes, rei nondum satisfacerent: pro-
Iuris repræsentationis, M. in D., admitten-

RATIONES DECI
DE [illegible] IVRIS
REPRÆSENTATIONIS

Sibi [illegible] potient: non dubito tamen, quin nubecula discussa, statim apparere incipiat, melius Ius, illos à M., qui citra M. in V. & L. sunt

215 Nam PRIMÒ: Iuris est peruulgaris: quod is, a quo fiat Iutis regula, habeat, vt loquuntur, intentionem fundatam. *Br. in l.*
gl. 9. nu. 211. Tiraq. in tr. de pan. in præfat. nu. 61.
Corras. var. 1. fol. lib. 2. c. 12. n. 4. Vasq. illustr. controu.
211. Mosiard in tr. de probat. cond. 5. n. 3. Dec. conf.

216 Iam vero partes M. in V. & L., tritissima [illegible] regulariter locum non habeat, tutatur. *Item*

217 [illegible] Autore differentiarum Vvesenbecio. &

Habent itaq; intentionem suam (vt Practici loquuntur) fundatam. Sed e diuerso M. [illegible] inueniat, condescendant.

218 [illegible] *Bl. in l. si tutor. n. 1. C. de fals. pign. dat. manumiss. Bl.*
nu. Cozad. in l. 2. n. 102. C. de pact. int. emptor. &

219 [illegible] impetrauit [illegible]) Iuris longe certissimum est, & vndiq; Doctores, atq; Interpretes, nemine in contrariam sententiam discedente, affirmant non repræsenta-

tionis in de[illegible] ceros, inter eos tamen nouissimo locum esse, nempe cum, vel ad successionem [illegible] patrui, amitæ, auunculi, vel materteræ, libe-
Inst. de hered. quæ ab intest. defer. §. fratrum. l. 1. §. nam n. 6.
vers. fœmulo limita. c. de inoffic. testam. Couarr. pract.
Paul. de Castr. cons. 116. n. 1. lib. 1. & cons. 58. n. 1.
vol. 2. Cardin. Parif. cons. 20. n. 26. cons. 56. nu. 2. &
3. & cons. 71. n. 1. Hieron. Schurf. int. cons. lib. Rom.

220 [illegible] sed cum diuersa vtriq; & allodio & feudo na-

221 [illegible] est: recte nempe. & quod e te fuerit, si tenuerit [illegible]
n. 24. Cantard in l. diffamari. 2. n. 136. C. de ingen. manumiss. Sylvan. in tr. feud. q. 1. n. 4. & q. 28. n. 6.
24. c. 16. n. 15. & c. 17. n. 5. Horcin. in tr. feud. p. 1.

222 [illegible] decernendi [illegible] dispicere.

223 [illegible] aliquanto [illegible] nem feudalem, semper, & vbiq; moderari, atq; restringi ad initar successionis, in bonis [illegible] tus per

ius, per consuetudines feudales introductum non facit [illegible] conf. 67. n. 14. vol. 1. Franc. Curtat. consil. 63. n. 13. [illegible] quæ recitat [illegible]

Quod cum ita sit, in feudalibus quoq; ius repræsentationis vetustis locum fecisse: eorum secundum ius commune temperamentum habuisse. Nec enim hactenus communi quoquam ratione discrepare reperimus.

223 Et deniq; ne nos hac in parte autoritas deficiat, in specie quod in feudis quoque, [illegible] quorum, qui in tertio gradu lineæ collateralis [illegible] testatur Hier. Schurff. in cons. Brun. d. cons. 145. n. 3.

Constare, itaque, obiectiuncula hæc, nequit.

224 Tertiò hoc quoq; iure quotidiè vtimur, [illegible] quo gradu fuerit proximior, nec distinguitur, an bona allodialia, an [illegible] §. si plures. C. de §. pleb. l. cum oportet. §. 1. ff. de acquirend. [illegible] fuer. Aurelius de succeff. c. 1. Franc. Duaren. in tr. feud. c. 11. n. 14. Wesenbec. in tr. feud. c. 6. n. 18. Berlich. [illegible] 32. n. 36. vol. 2. Scrin. Senior. conf. 86. col. final. vol. 3. Cran. conf. 827. n. 1. conf. 713. n. 9. conf. 83. n. 2. conf. 878. n. 7. Tiber. Decian. conf. 9. n. 67. volum. 2.

[illegible] ad successionem, [illegible] patruales exulant: feuda a postumo retenta meritò M. in V. & L. auunculabimus.

225 Nemo enim vnquam, vsq; adeò ignarus fuit, qui dubitaret patruos, fuisse patris fratrem in tertio. d. l. 1. §. tertio & d. l. vlt. §. tertio.

226 Fratrem patruelem autem, quem & fratruelem rectè dici, testis est Scipio Gentil. [illegible]

227 In quarto gradu [illegible] constitutum. [illegible] l. 6. quatuor. [illegible] l. vlt. §. vltimo ff. de [illegible]

Nec obstat, quod [illegible] M. in V. & L. [illegible] de vocatis, tum [illegible] qui illi, qui D. degunt, postumo fratres tantum patruales sint:

Nam hunc in [illegible] ad successionem admittendum censerit: in eodem gradu propinquitatis constitutos, pariter quoque, ad successionem vocandos esse, l. 2. §. hered. ff. de suis & legit. §. si [illegible] legit. agn. succeff. Cran. conf. 831. n. 10. vbi Castr. & [illegible] 228

Quæ [illegible] matella huius Regulæ [illegible] finiendo proximo, illud tantum tempus in considerationem veniat, quo moriturus, de cuius [illegible] Quocirca [illegible] proximum, qui tunc primum, proximumq; [illegible] adipiscitur. [illegible] d. l. literam in §. non tamen & in §. proximum. l. ff. de legat. [illegible] defer. hic in Lapsi patrum. n. 5. C. vnde liberi. Tiraq. de vt. retr. p. 1. §. 1. gl. 9. n. 100. Carlin. Parif. conf. 85. [illegible] 229

Iam verò illo tempore, quo moriebatur postumus, superstites adhuc, vt superius [illegible] M. [illegible] & L. [illegible] parentes, [illegible] patruales exulant: [illegible] habuimus.

Quare nunc omnes M. pariter. in quarto [illegible] ulteriori gradu constitutum excluderat, in [illegible]

Non [illegible] ad successionem, poterit is, qui [illegible] & l. si [illegible] ff. de rebdub. 230

Exemplo eius, quod de primogenito scriptum reliquerunt Interpretes: Hoc nempe mortuo, minime secundogenitum succedere: [illegible] ff. de sequr. hered. Tiraq. in tr. de nat. primogen. or. q. [illegible] 231

Qvarto & vltimò: vt tem pauci absoluamus, & acu quod aiunt tangamus: [illegible] 232

neporis ex fratre. Poſtumus namq; E. à M illorum in V. & L. parenti nepos ex fratre erat.

233 Nam & de ſucceſsione nepotum ex fratre, in feudalibus idipſum deciſum eſt: patruum nempè, excluſo, atq; repulſo patruele

4 mune, & inter ius feudale Saxonum, diffe-

Nam & ex iure feudali Saxonico, ſtatuendum omnino eſt: in ſucceſsione nepotum ex [illegible] præueniri: ideoq; excluſum iri. *Vt in ſpecie [illegible] num feudal. ſequens q. 25. n. 15 lib.*

RESOLVTIO CONTRARIORVM RATIONE IVRIS REPRÆSENTATIONIS allegatorum.

Obſtantibus, ius repræſentationis a caſu noſtro excludatur: qua in re, propterea quod ipſiſſimam interpretum deciſionem, traditionemq; receptam haberemus, prolixiores eſſe

235 Nemo enim eſt qui neſciat, hebitioris, imò lapidi plane eſſe ingenij, dubitare de [illegible] *v. quæſt. 6 C. de iurt. Nouizan. in ſylua ſpe lib. 3. n. 74. Neguzant. tract. de pignor. in 1. membr. 3 p. pr. nu. 25. [illegible] Ian. n. 10. Rondan. l. vlt. num. 6. ff. de teſt. & inſt. Tr[illegible] n. 2. Hartm. Piſtor. q. 33. nu. 35. lib. 1. Caballin. tr. de [illegible] & c. 14. n. 4. Mediol. in tr. de legib. p. 3. q. 1. n. 2.*

Acceptum eſt. Exaquata namq;, communis [illegible] *Lancill. Galiaud. in l. centuria n. 291. ff. de vulgar. & [illegible] iur. n. 30. Auguſtin. Berom. conſ. 91. n. 17. lib. 2.*

237 Sed &, legem ita ſcriptam eſſe ſufficit. *l. proſexat in fin. princ. ff. qui & à quib. manumiſſi liber. non ſunt. Capell. Caut. 227. n. 1. Hartm. Piſtor. q. 19. n. 8. lib. 2. Cacheran. deciſ. 31. n. 63. Rotz. deciſ. Lituan. 1. n. 251. Seraph. in tr. de iuram. prin. 2. q. n. 14.*

Reſtat itaq; illud tantum, vt nunc de reſolutione contrariorum ſedulo cogitemus. Hæc enim ſi rectè diluantur, doctrina, quam [illegible]

PRIMAM itaq; obiectionem ſic re- 238
ſoluimus: quod fictio omnis reſtrictioris naturæ ſit, minimeque ad caſus non expreſſos, [illegible] *l. final. ad fin. C. de impub.* & aliis ſublitis. [illegible] PLANE, quæ nota fictionis eſt, *arg. eorum quæ*

Ponderando deinde verbum EXTEN- 239
[illegible] *ſpecie deciſit Bar. in d. l. ſi is qui pro emtore. n. 14. &*

Et [illegible] pro- 240
[illegible] INTELLIGVNTVR ſimul hæc poſitæ oſtendantur: vnde conſequatur neceſſe eſt, non niſi [illegible] omnis traditio: duabus fictionum notis, ſimul iunctis, ſummam oſtendi improprietatem. [illegible] *verſ. legatarium autem. C. de iurt. Inſt. in l. ſi is, qui pro emtore. n. 92. in fin. ff. de vſu. per l. id tempus. §. 1. ff.*

Nec enim in vllis rebus, quæ ſub ſole 241
ſunt, effici poteſt, vt duo reuera vnum ſint: ſed ſolus DEVS hac prærogatiua fruitur, 242
[illegible] *Hieron. Cagnol. in l. 1. n. 15. ff. de origin. iur. Caccialupan. l. n. 15. C. de ſuum. Trinit. & fide Cathol.*

Et [illegible] 243
[illegible] tra caſus expreſſos diuagari non debere.

Vt [illegible] 244
[illegible]

Et [illegible] 245
[illegible] nimirum argumento a lege ceſſante, quod in [illegible]

At con-

246 At concedamus, semper & vbique illi maximæ locum esse: apte tamen, & apposite nihilo magis, hinc quicquam ad ius repræsentationis inferri potest. Cum de ipso repræsentationis iure, diserte scriptum sit, eius naturam, restrictiorem esse, nec vllibi locum habere, præterquam in casibus ijs, vbi id locum habere, iura expresse sanxerint. *Imo pat. ascendentibus ... Cole. legit. hered. Bl. in l. 4 fi. eum qui fil. legator. Fl. in c. 1. n. 12. Imperator Lotharius. Eugen. P. p. Alex. conf. 224. vol. 2.*

247 Sed & quod dicitur, vocem filij vocem patris esse, inde deriuatur filijs obesse, qui in bonis paternis sunt. *Imo pat. ... in illa vulg. ... Cole. ... Bl. in l. 1. C. de impub. & al. sub.*

248 Iam verò fieri nequit, vt cum de iure repræsentationis vel in genere etiam de successionibus agitur, bona materna paternæ necui, esse queant. Etenim mors tum omnia: *§ deinceps. Inst. de nupt. Nguzant. in tr. de ... Aurel. in tract. ... Nevizan. in sylv. ... Imol. ... Rard. in tr. de temp. vt & contr. ... Cald. ... C. qui admit. Gail. obs. 129. n. 4. obs. 152. n. 9. lib. 2. & lib. 1. de pac. publ. c. 20. n. 2. Mascorn. in tr. de ... Mascard. in tr. mors omnia solut. p. 1. n. 1.*

249 Tum in specie patriæ quoq; potestatis vinculum, dirimit, atq; dissoluit. *§. In verò Inst. quibus modis pat. pot. solv. Mascard. in tr. mors omnia solut. p. 2. n. 240.*

Consequitur itaq;, axioma illud, quod habet: filij vocem, vocem patris esse, huc trahendum non esse: verumq; & illud erit (vt rem vno verbo absoluamus) primùm, de quo hactenus vidimus argumentatum contrarium adductum, fulcire non posse.

250 In SECVNDO postea obiectione, quod scilicet, ius repræsentationis tantore dignum: ideoq; in alijs quoq; casibus, præter expressos locum inueniat, cum sit iuris diuini, atq; naturalis: admittendum tandem esse non quo innitatur, equitatem sui minimè habeat, &c. fallacia à dicto secundum quid inueret. Cum id verum tantumodo sit, in iure repræsentationis lineæ ascendentis. Ita loquuntur Doctores ij, quos ad tradition. tuam adduxisti partes ad luximus: *In maiorano vero ... Decian. d. cons. 9. n. 2. & seqq. vol. 2. & d. cons. 55. nu. 38. & seqq. vol. 3.*

Destituitur itaq; viribus, secunda quoq; hæc obiectio. Nam nec, non de iure repræsentationis in linea ascendenti: sed de iure repræsentationis in linea collaterali, agitur, atq; tractatur.

251 De quo, in linea collaterali, iure repræsentationis, illud communiter receptum est: quod ius repræsentationis in linea collateralis, iure quodam singulari, minimeq; diuino, aut naturali, & speciali priuilegio sit introductum. *... Text. in tr. de success. ab intest. §. huc igitur. n. ... Dec. ... Cald. ... Cole. ... Bl. ... Imol. ... Rard. in tr. de ... Cald. in tr. de expens. c. 4. n. 56. Cald. in l. si curatorem. in v. ... Rard. in tr. de num. test. p. 3. c. 3. n. 162. Bard. in tr. de temp. ... Mascard. in tr. mors omnia solut. p. 2. n. 10. Mascard. Varun. declar. 94. n. 2.*

252 Ratio differentiæ inter vtrum, quam hæc erit: quod in ratione naturalis iuris, palàm fiat, hereditates parentum, & ascendentium, liberis, & descendentibus deferendas esse. *... Pyrh. in consuet. Aurelianens. tit. de testam. c. 1. Asian. in tr. de part. ... Rard. in tr. de temp. ... Cald. in tr. de expens. c. 4. n. 56. Cald. in l. si curatorem. in v. ... C. qui admit. Gail. obs. 129. n. 4. obs. 152. n. 9. lib. 2. & lib. 1. de pac. publ. c. 20. n. 2. Rard. in tr. de num. test. p. 3. c. 3. n. 162. Bard. in tr. de temp. ... Mascard. in tr. mors omnia solut. p. 2. n. 10. Mascard. Varun. declar. 94. n. 2.*

254 Quod secus sese plane habere, in successionibus, & hereditatibus collateralium, respicit ostendit. Dicere namque, agnatis, & cognatis quoq;, ratione naturali, quasi tacita quadam lege, defunctorum proximorum hereditates adijci, rationis non est. Cum videamus, ne patribus, & liberis quidem, ex stoq; latere communis etiam, de inofficioso querelam, iure quo vtimur, dari, præterquam cum ad perbonas turpes hereditatem suam pertinere frater, noluerit. *l. fratres. ibi Dr. & Iaf. n. 1. C. de inoff. test. Lancel. Galat. ... Dec. ... Rard. ... Cald. ... Cole. ... Bl. ... Imol

255 Quis enim rationem animum inducat, ...
...rates esse? l. cum qui in provincia. vers. quoniam. ff. ...
...in tr. feudal. q. 1. n. 60. & q. 49. n. 4. Gaet. in tr. de ...
...vit. fin. tur. n. 52. Hermic. Bocer. in l. contractus. c. 5. ...
...Anton. Fabr. ... Carer. ...
...in tr. de locat. tit. de famulit. location. n. 6.

256 Sed ... dubitat, quod ... datur ...
...quia ... quod ...
...de ...

Nec ... mos locum ... ex textibus, in tertio argumento adductis: ...
...reditates, à personis, aliàs in luctu, squaloreque viuentibus, auferantur.

257 ... filij, qui matrem post se reliquerat, loquuntur. ...
...de ...
...intelligendi erunt.

258 Cum ... omne ... iuris theorema, à lege, in qua fundatur, inter- ...
...numerat. Cagnol. in l. dum fundo. nu. 21. ff. de offic. ...

259 Atque ... musam, & rationem autem specialitatis, siue ... refugium. gl. in l. filium quem habentem. C. famil. ...
...Zant. in tr. de pignorib. in 4. mem. b. 2. p. p. n. 11 & 4. ...

...

260 Hic quoq; omnino, ratio, cur ius tam ...
...reditas, quæ morte tuj obuenit, cum mater, ...
...7. Corsan. l. qui liberos. n. 135. ff. de ritu nupt.

261 ... habent. Hi enim ... veri, quam tacite concepta, nimi voluptatem tegunt.

... Exemplo eius, quod de mulierbastr... 262
...detur, ... et viua, eadem ... mas- ...
...culi ... excludantur. ...
...temp. vtil. & contin. s. 3. n. 7 vers. ratio. & c. 18. n. 14. ...
...tr. dotis. p. 2. princ. 11. n. 28. Seraph. in tract. de ...

Quamuis ... & idem plane, cum 263
...in tr. de alim. ...

Sed ... tamen ... eorum, & alia- 264
...posthac videant: partim alias ob causas, vi- ...
...mortes. lib. 8. n. 1. & Paul. de Cast. ff. de condit. & de- ...
...nupt. lib. 1. n. 10. Franch. d. in l. prælib. nu. 226. C. de ...

Videant ... 265
...

Quorum & illud referendum est, quod 266
...tabulas pupillares separatim fieri, à tabulis ...
...fabl. Fulcl. in tr. de act. testand. in. 3. aut. 8. n. 1.

Ita ... 267
...summatim rem dicam, heredis fletus, ut in ...
...

Quæ ... hereditates, alienare, rationis planè non est: ...
...

Sic quoq; QVARTA obiectio; quod feuda æquiparentur fideicommissis: quodq; 268
...habeant ... adimi ... patres, ... utrum in fideicommissis, locum, nec ne, re- ...
...tegatem- ...

repræsentationis in fideicommissis locum esse, plures remegent. Habet [illegible] *verorem opinionem testu cit. & ibi Dec. n. 5. & 6.* qui ita de hac re respondit: & Rotæ sententia confirmat hoc ex præcedenti tunc permbet. [illegible] *secund. nupt. Ang. Aretin. in §. cum filius. n. 5. Instit. de* [illegible] *lect in tr. de arr. testand. tit. 1. ant. 27. n. 1. vbi & n. hanc, crebriori calculo approbatam, refert. Anton. Ga-* [illegible] *concl. 3. n. 21. qui hanc opinionem relatores, præst* [illegible]

Nam filii, qui ab hoc patribus fiunt, atq; affirmant: nepotem in patris [illegible] hanc opinionem affirmantem, veram solum [illegible] fideicommissaria, ad collaterales, vltra cer- [illegible] *de feudis cond. 3. n. 11. Mantic. in tr. de coniect. vlt.* [illegible] *conf. 1 n. 4. & conf. 217. n. 1. Franchis. in tract. con-* [illegible] Atenim hæc [illegible] patruelium, & consequenter filium agnatorum, qui ex latere propinquiores, [illegible]

Ita hactenus, ab affirmando de successione, ius repræsentationis, etiamsi æquiparatio hæc, feudorum & fideicommissorum, contradicentem [illegible]

Fuit dem quoq; [illegible] obtento, quam ex [illegible] habere velint: *Ioan. [illegible] Alex. [illegible] vel [illegible]*

At cum iretum [illegible], contrariam huic opinionem, crebriori longe calculo approbatam [illegible] non admodum [illegible] ** [illegible] cebriori Doctorum calculo, receptæ opinioni, in consulendo, iudicandoq; inhærendum sit, intuper habita ea, quæ paucioribus placuit. [illegible] *Nouar. in filius nupt. lib. 5. n. 1. Lancellot. in tr. de offic. Pra-* [illegible]

Quod [illegible] in [illegible] contra, tantum procedat, in feudo vero & [illegible] rectum, minimeq; degenerans, delinquare videtur [illegible] *6. n. 32. Iohan. Thom. de Matt. in tr. de generibus, & quæst.* [illegible]

Iam vero in [illegible] feudo non [illegible] pleraq; [illegible] feuda non reliquit, sed tantum pecuniam, [illegible] adhuc natura feudorum verorum, imbuta [illegible] re mobili, constitui potest. *c. 1. §. secundum. in fi. El. Alunot. Prapos. n. 1. Hern. n. 1. Afflict. n. 1. Fruder.* [illegible] *rib. & qualitat. feud. tit. 18. n. 11. & Scabec. in tr. feud. 5. 7. n. 8. Borch. in tr. feud. 5. 1. n. 12. in fin. & c. 6. nu. 1.* Cessat itaq; hic, a feudo ad fideicommissum [illegible]

Dum [illegible] ad [illegible] repræsentationis locum habeat, cum de successione ascendentium, vel collateralium in [illegible] quæstio [illegible] mod. de repræsentat.

Quatenus [illegible] dant Consil. negativi de successione [illegible] de successione agnati vlterioris, res sit.

Porro SEXTO loco, adducebatur ab adversarijs [illegible] Canonici [illegible] quæ [illegible] mendis controuersijs [illegible] Quod

item iure Canonico ius repræsentationis explosum non sit: cum, verbi gratia, in iure patronatus Ecclesiæ, locum sibi vendicet.

274 [illegible] Juris Canonici admuentiones, in compo- [illegible] ex sola iuramenti fidelitatis præstatione, pro- [illegible] nes insuper habeantur. *Ita in specie decidit Curt. iun. tend. 1 p. q. 12. Seraph. de Seraph. inter. de [illegible] reliquorumes, quos ad con-*

275 Atenim hic nullum adhuc fidelitatis [illegible] & feuda nullam inter se habere cognatio- [illegible] *admonendi in repet. c. effectum. Prall. Papiens.* [illegible] *potest. c. 5. n. 55. Menoch. inter. de remed. poss. adip. re- med. 4 n. 185. Menoch. cons. 2 n. 13.*

277 Quid? quod ius patronatus Ecclesia- [illegible] ge propius, ad ius patronatus Ecclesiasticum

278 Etenim, etsi in iure patronatus Eccle- [illegible] *Fab. in § item plane n. 1. Inst. de hered. q. ab intest.* [illegible] *intest. conclus. 1. n. 5. a pari. l. filiorum præterito. § 1. ff. de* [illegible]

Deniq; hæc iterum, à iure Patronatus [illegible] cedere: indeq; certum esse, ius repræsenta- [illegible] quoq; locum sibi vendicare: non tamen hoc [illegible] *Vasq. illustr. controu. 45. n. 2. Mol. de iustit. tom. 1.*

Ad SEPTIMAM obiectionem, respon- demus per concessionem:

Fatemur enim, in feudis quoq; ius re- præsentationis non excludi: at interim ne- gamus (vti antea sæpius quoq; diximus) il- lud ius repræsentationis, [illegible] [illegible] tum exercere, & consequenter inducere, [illegible] Nam [illegible]

[illegible] obiectione OCTAVA habet: Facile enim con- cesserim, quod prima inuestitura, radix, & [illegible] Dummodo M. in D. vicissim concedant: [illegible] clausulæ, si preces veritate nitantur, vis, atq; energia est, vt ab omni dispositione, ius re- [illegible] gradu vocet. Vt specialis de denomina- tionem suam ante receptile, quam clausula [illegible] astruere conantur, edoceri nunquam pote- [illegible] Nam hoc cum ita sit, clausula hæc ad omnes omnino casus, in tota inuestitura [illegible] Cum dicto, omnis, omnis restrictio- [illegible]

Schenck. in c. 1. §. si quis de manso. n. 6. ff. de inuest. feud. controu. fuer. Garz. in tract. vtrum. bona mater. 2. q. 6. Cabreram dec. 23. n. 22. Strob. in tract. mater. feud. 31. n. 68. Borch in tr. feudal. c. 3. n. 13. Modest. Pistor. in quo consist. quod extra patriam? Brunn. 22. lib. 2. n. 10. Acad. Tetterberg. ütt. conf. varior. conf. 5. nu. 139. vol. 2. Oldendorp. inter. conf. Varior. conf. 4. n. 1. vol. 3.

Sic quoq; negocium vllum illud non exhibet, quod duæ illæ clausulæ, quæ vocantur proximiores, & clausula, quæ habet, salua manent gradus illa prærogatiua, eundem de quo præd. cantetenus.

Nam primum quando has hæc clausulas æquiparari, quod vel ipse vocum tenor indicet hactenus illa præstantem tore.

281 Vt taceam, decreta quæ eliceran, omnis expertem exæquationis, earum rerum, quæ diuersa [illegible] *de claus. Cornel. [illegible] rescript. Tiraq. de lib. & [illegible] gl. 2. n. 115. Boer. in t. cons. [illegible] conf.*

Nisi lex, exæquare scripta, quæ [illegible] inis diuersa iure, & effectus [illegible] hæc (quod in eam rem [illegible] [illegible] talem testamur [illegible] *fauorabiliter admodum.*

Secundo nec illud quidem [illegible] est, an nec ex contemplatione, [illegible] nationis, semper, & vbiq; locus sit, quoties proximiores vocantur.

282 Videamus primo, [illegible] interpretatu [illegible] tum, [illegible] quod semper, & indistinctim, excludatur ius repræsentationis eo casu [illegible] fuerit, hæc restringat, [illegible] ad successionem proximior [illegible] Ceterum secundum contractum [illegible] tum demum obtinet [illegible] vel consuetudo, [illegible] successionis secundum [illegible] *Ita nam. in tract. [illegible] man. in regular. [illegible] 1. n. 12. vbi [illegible] tur. Quam [illegible] intellectum [illegible] volunt dict. 8. nu. 9. n. 10. Castr. cons. 64. n. 5. vers. ad secundum. [illegible] 59. conf. 39. nn. 10. & conf. 40. nn. 10. & 17. dict. 8. fol. [illegible] fabbr. [illegible]*

Nihil [illegible] ad [illegible] reptæ [illegible] tionis, [illegible] de quibus hactenus egimus, scrupulo omni vacua esset.

283 Nam ineptam [illegible] casum, in quo proximiores, ad successionem vocantur, [illegible] nego, [illegible] tacito: sed ab homine a contrahente, & inaestimante. Feudum enim contractus, & quidem nominatus est. *Iason [illegible] decidunt Br. in l. iu-*

*ris gentium. §. quinimò n. 19. vers. feudum autem. ff. de pact. Ias. super vsu feudor. in proœm. n. 26. Schenck. c. 1. §. 1. n. 15. In quib. caus. feud. amitt. Claud. de Seyssel in [illegible] [illegible] q. vers. secun cius. Curt. in tr. feudal. p. 1. quæst. 3. n. 1. vbi hanc receptam [illegible] [illegible] [illegible]

Cdonat. l. si ita scr. cum alleg. ex ea re com. dd.

288 Cum ita bene[illegible] *Cornea cons. 93. n. 4. vol. 2. Mant. cons. 1. n. 3. de vsuap. tom. 1.*

Nec obstat, quod dominus feudi inuestiens (hæc namque ratio, & fundamentum vocem, contrariæ opinioni inexistens est) tanquam extraneus, quiq; inuestitis, vllo consanguinitatis vinculo, haud quaquam coniungitur, nullum erga eos[illegible]

289 Etenim satis est, Dominum id se velle expressisse, etsi nulla sanguinis necessitudine [illegible] quod erant proximi, extra etiam sanguinis vinculum, legem quemque rei suæ dicere, quam vult? *arg. l. inter mandata. C. mandat. l. etiam. §. luct. ff. solut. matrim. l. sed si lege. eodem §. respon. [illegible] C. de liber.*

290 [illegible] huic Dominiinuestientis voluntati, obsecundari, etiamsi nulla propinquitate inuestitos attingat? An non voluntas disponentium præsertim vbique locum obtinet? *l. an conditionibus primum locum. ff. de condit. & demonstrat. c. Marcio. 1. q. 1. Imol. [illegible] Trebell. l. cum filio familias. §. vltim. & l. penult. ff. de leg. 2. [illegible] stipulatum. §. si quis ita stipulatur. ff. de verbor. obligat. l. in conventionibus. ff. de verb. signif. l. sed Celsus. §. si fundum. ff. de contrab. emt.*

291 Atqui verum [illegible] cæteris, [illegible] *Bl. in l. 1. C. reprobatum primum. n. 1. per all. text. ff. de excus. tut. Bl. in l. mulier. tutum. §. patronum. n. 5. in fin. ff. de [illegible] mandatum n. 1. ext. de test. Bl. in c. bona. x. l. 2. nu. 3. cum [illegible].*

292 Atqui [illegible] *Bl. in l. 1. C. de [illegible] c. 10. ex n. 5. & post. n. 31. cum seqq.*

293 Nonne lingua, & scriptura, cordis est instrumentum? *vt dixit Bl. in d. l. inter gentium. §. [illegible] ff. eod.*

294 Quis deniq; ignarus est; non omnem ex sanguinis [illegible] *Tuscus. [illegible] per tot. Imaginem [illegible] esse.*

Mirum itaq; non erit, nec auditu nouum etiamsi Dominus in familia inter eorum plane alienus, ex aliqua affectione, gradibus, suam prærogatiuam saluam, atque illibatam constare: fratresque, filijs fratrum præterire, [illegible]

Item est planissimum, eum, qui per 295
stirem esse, sufficit. *§. affinitatis. inst. de nupt. Bru. in l. 2. in prin. nu. 37. ff. de vulg. & pupill. Curt. in tr. [illegible] nu. 8. Gail. obs. 95. n. 12. lib. 2. C. Loi. in l. si curatorem in v. hunc contrahunt. n. 6. C. de infirm. in integr. Tiraq. in tr. cessante causa. limit. 22. nu. 1. cum seqq. Tiraq. in l. si vnquam in præfat. nu. 91. C. de reuoc. donat.*

[illegible] consideremus quoque [illegible] consequendum id, quod vbi M. in D. decedat.

Nam [illegible] nostræ, etiamsi vera omnino, & omnium [illegible] receptæ, contendamus, quæ cuiuis [illegible] prærogatiua, nullius momenti sit, ratione, & intuitu consuetudinum feudalium, quibus Saxones regunter.

Nam cum iura, & actiones, proprie loquendo, nec mobilibus, nec immobilibus accenseri queant, sed tertiam quandam bonorum [illegible] 296

Bru. in l. 1. n. 4. C. si aduers. ir. iudic. Bru. in l. pupill. n. 1. ff. de auctor. tutor. Bru. in l. mouentium. n. 1. ff. de verb. signif. Alex. de Imola. in l. a Duo. 1to. §. in venditione. [illegible] Bald. in l. 1. C. de [illegible] Mynsing. cent. 2. obs. 1. Negusant. in tr. de pignor. in 2. mem. 2. p. p. n. 9. Guid. Pap. decis. 291. n. 1. Boreh. in tr. feud. c. 6. n. 16. Crau. in Rubr. n. 98. ff. [illegible] consuet. Aurelian. in tr. de societ. int. Ver. & Vxor. n. 8. Tiraq. de vt. vxor. p. 1. §. 1. gl. 7. n. 9. vbi insignitus alios id [illegible] Bald. in l. 11. n. 11. & p. 2. ad fin. tit. n. 19. & n. 116. Prætl. Vsp. in jor. libel. in act. real. in V. verus ac legitimus fundus. n. 57. ibi Zilett. & Masuer. in addit. Gomez. var. resol. lib. 2. c. 10. n. 2. Art. Pisell. in Rubr. p. 1. n. 24. C. de bon. mater. Dilect. in tr. de art. test. tit. 5. cant. 11. n. 2. & tit. [illegible] Rubr. Subdiff. pignor. n. 4. Hartm. Pistor. q. 26. n. 1. & per tot. lib. 1. Gail. obs. 11. n. 10. lib. 2. Cald. in l. si curatorem. [illegible] Coler. in tr. de proceff. execut. p. 1. §. n. 236. & seqq. [illegible] ponderando verba: res mobiles, & seq: hoc amplius nomina debitorum ff. de pecul.

Et præ-

297 Et præterea iura & actiones nulli locorum insint, nullo item loco circumscribantur *text. in l. cum quidam. ff. de legat. 2. & ibi Bart. l. si tutor. §. tutam. si. de reg. iur. l. 1. & 4. ff. de stat. hom. Ias. in l. 1. n. 3. de iust. & iur. Alex. in l. 2. n. 6. ff. de verb. obl. Cæp. cons. 1. n. 2. & 3. Ias. in l. 1. n. 1. ff. de stat. hom. Rol. à Val. vol. 1. cons. 12. n. 2. & 3. Ias. in l. 1. n. 1. ff. de stat. hom. Ias. in l. 1. n. 1. ff. de stat. hom. Ias. in l. 1. n. 1. ff. de stat. hom

n. 2. Sylvan. in tr. feud. q. 18. Pistor. q. 1. n. 3. lib. 2. & q. 21. n. 1. cod. lib. Schenck. c. 1. de feud. sequent. & c. 1. n. 8. c. 8. n. 18. Tuaq. in l. si vnquam in v. libertis. n. 9. vbi Cagnol. Cagheran. decis. 23. n. 3. & n. 20. Sonsbec. in tr. feud. p. 9. n. 26. Rorch. in tr. feud. c. 1. n. 25. & c. 7. p. 2. n. 6. c. Hartm. Pistor. 20. lib. 2. n. 6. Consil. Ingolstad. quod cit

Quæ interpretatio etsi non mihi tantum redditur accepta, peregrina, emendanda esse.

Verum esto, confessionem partis ipsius in [illegible] non tamen ideo ipsam declarationem [illegible] eandem stabiliri poterit ius repræsentationis, nec quicquam inde elici, quod ellet, M. in D. [illegible]

302 [illegible] *sprese decidit Salyc. in l. non nudum. n. 1. vers. nota quod [illegible] in tr. de vlt. volunt. interpret. lib. 2. interpret. 1. dubit. 2. solut. 3. n. 59.*

303 Iam verò, verba hæc M. in V. & I., ita declarata, porrigerentur ad illud, quod in [illegible] M. in V. & I. [illegible] pacto, non tollum immutarentur, sed & euerterentur [illegible] Quorum si non mutatio, tanto minus euersio, atq; interitus, pœnes vasallum erit: nisi & Domini feudi, reliquorumq; omnium, quorum interest, [illegible] *Castrens. 462. ad fin. t. rè. volum. 1. Alex. cons. 15. n. [illegible]*

304 Quorsum & illud pertinet: nihil agere Dominum [illegible] & transformantem: sed Dominum tenere hoc aggressum, errore deceptum, credendum [illegible]

305 [illegible] detrimenti, vasallum capere debere. *El. in c. 1. §. fin. n. 2. vers. & si per impressionem. de feud. Guaid. [illegible] sprese decidit Pistor. q. 21. n. 1. & seq. lib. 1. Hartm. Pistor. 20. lib. 2. n. 6. Consil. Ingolstad. quod cit. Consil. 185. n. 3. vers. primo. cons. 193. n. 4. cons. 263. n. 3. &*

Magis itaq; est, vt dicamus confessionem talem, nullam, & inualidam plane esse.

Ad DECIMAM postea quod attinet obiectionem argumentatam in ea ex natura immutrancæ inuestituræ, concludebaturque proinde [illegible] ad omnes M. & quidem in capita pertinere.

Quod potissimum [illegible] vium: verum est [illegible] inuestitura primogenitos [illegible] & diuerso quotquot fuerint inuestiti, & ex his [illegible] *q. 21. per tot. lib. 2. vbi complurium prædictus ipsum [illegible]*

306

Verum ad id respondeo [illegible] de [illegible]

Non pecuniarie [illegible] negamus: licet ad successores feudi pertineat, [illegible]

[illegible] naturam [illegible]

307 [illegible] *c. 1. in pr. quid sit inuestit. Vasall. Pap. in for. lib. quo agit ad venc. feud. in v. inuestitur. n. 2. Sonsb. in tr. feud. p. 9. n. 2. Zasius in tr. feud. a. 8. n. 11. Myns. obs. 61. in pract. 4. Rorebois in tr. feud. c. 7. p. 1. n. 5. Me- [illegible] n. 52. vol. 3.*

308 [illegible]

309 [illegible] eiusmodi re, neq; pedes neq; sedes poni possunt. *A pedum autem. l. 1. in pr. ff. de acquir. poss.*

310 *Gail. obs. 129. n. 4. & obs. 152. n. 9. lib. 2. Alc. parerg. [illegible] alq; recentes legis contendunt, a sedium positione, ducta [illegible] Alc. cessandi. lib. 1. c. 1. Alc. parerg. lib. 1. c. 1. [illegible] n. 2. Tuaq. in le [illegible] 32. num. 4. Bellon. sappul. lib. 4. c. 15. n. 3. Connan. lib. 3. c. 8. n. 1. Coras. in Lucium. diuer. §. nihil commune. num. 12. ff. de [illegible]*

Inuestitura itaque eiusmodi rei, nulla quoque est.

311 Deinde, etiamsi hic simultaneam inuestituram intercessisse liquido appareret: non tamen propterea generaliter verum esset, simultaneæ inuestituras simul quoq; & ex æquo [illegible] sed secundum quid tantum pertinet [illegible] simultanea inuestituræ, clausula: salua gradus prærogatiua, [illegible] Nec tamen [illegible] *Hartm. Pistor. 20. lib. 2. n. 6. Consil. Ingolstad. quod cit*

Magis itaq; est, vt dicamus confessionem talem, nullam, & inualidam plane esse.

Ad DECIMAM postea quod attinet obiectionem argumentatam in ea ex natura immutrancæ inuestituræ, concludebaturque proinde [illegible] ad omnes M. & quidem in capita pertinere.

312 Quod non tantum iure communi feudorum, sed & iure feudali, & moribus Saxonum, probe procedit, atq; obtinet. *Hartm. Pistor.*

[illegible] ex praxi quæ in [illegible] anteriori. videre est

An verò clausula tanta gradus prærogatiua, huc inuestituris M, inserebatur.

Sic quoq; vitiosa Vestra obiectio, in dubio nemini, procure repræsentationi interponendam fore tuto contendum non est.

313 **Nam primò: secundum quid tantum** allata maxima, & quæ ex ista necessitate accendentium, quæ ex prædicta est, an per iuris repræsentationis posteros admittendi, nec ne? nil, præcedit: Hæc eterum cautatius est, **iure repræsentationis mediante, posteros** simo admittere. *Iason. Decius [illegible] c. [illegible] Veram.*

Veruntamen causæ huius non pertinet. Nam cautarine de successione ascendentium restet?

Secundò inficiamur, nos in ambiguo vel [illegible] **non tueri** [illegible] rum, vel ascendentibus, vel collateralibus, in [illegible] successione.

Quod [illegible] præterant fratri pat.

Quibus hæc [illegible] non solum [illegible] vel [illegible] etiam in [illegible] ascendentibus [illegible] quos nota [illegible] **collitur: inq; ijs feudis, quorum controuersiæ, ad iuris Saxonici normam, & præcipi** [illegible] Veluti [illegible] **tionibus euidentissime ostendimus.**

Cæterum Resp. Vestra etiam quoq; **obiecti** [illegible] **nescit.**

[illegible] tandem, aut [illegible] aliquos, [illegible] **nec a iure repræsentationis, M. in D., expectandum est.**

SECVNDA QVÆSTIO.

DE PROBATIONE M. IN V. & L.

EVicimus hactenus, M. in V. & L. postumo B. a M. solos, succesturos. Iam verò ipse, mentis, quod, opus, quemadmodum, ipse hoc nomen defendat. Ostendimus enim latior. & [illegible] **vires successionis, huius indicantia, pœnes M. in D. sunt.**

Quæritur itaq; nunc: possint ne M. in V. & L. veluti cauent iure Cæsarea, aduersus patruales suos M. in D., in litem iurare, vel alio quouis remedio compellere, vt editionem documentorum, Vt iuris & moris est, faciant?

An verò ex beneficio Saxonici [illegible] queant, ante [illegible] omnia, conscientiæ partis aduersæ, defensorumque eiusdem committere? & an pars aduersa cogatur, sicubi hoc conscientiæ eius commissum fuerit, conscientiam suam [illegible] religiose aperire?

RATIONES DVBITANDI.

ET ab initio quidem dicendum videbatur: cessare hæc omnia iuris remedia.

Nam [illegible] quod [illegible] non sit. *Bruns. tract. pr. per tit. text. tit. 1 a f. n. 1. Iohan. de [illegible] p. [illegible] Nouell. in tr. de lex. p. 4 princ. 11. n. 3. Costa in me- [illegible] præ causæ. prin. 155. Emanu. Soar. communis est sum* 314 *

[illegible] 315 *promtu [illegible] perfecta [illegible] n.*

Itaq; ex dictis præmissis, [illegible] 316 *de Pleonexat. in l. 1. n. 3. per tit. text. C. ac cæna. Carpan. [illegible]*

Id autem verum esse videtur, partem di- 317 *uersam [illegible] [illegible] [illegible]

319 TERTIÒ illud quoq; certò constat,

Atenim hæc M. in D. nunquam adhuc,

320 QVARTÒ dubio omni caret illud,

321

autori eorum, postumo B. à M. debebatur,

322

nè condictionibus, perpetuò verum sit, eas

323

arbitrariæ sint, in litem iuratam nemo præstari potest. *l. in actionibus & ibi DD. communiter ff. de iudic. & ad. Ex. inl. qui vocat nam. § fi*

Iam numero octo à M. in V. & L. propo-

324

quoq; competat. *Everard. in top. in loc. a diffimt.*

Iam vero de mere arbitraria actio- 325
nis natura non est dubium. Ea quæ-
arbitraria actio, in qua iudex propter ali-
quod extrinsecus accedens, incipit habere
arbitrium, quæ ante non habebat, prout
in mala fide possessoris naturam actio-
mal.
lu fol. 26. in pr.

Seu actio arbitraria est, in qua exerce- 326

pront. Ang. Aretin. n. 6 praterea n. 1. de ius. n. 1. Inst.

quod non nisi dolum iuratum in litem pol- 327

mat. cauffinat. Ias. in l. si quando n. 35. C. rnd. vt Angel. Aretin. § fraud. n. 4 Inst. de verb. obligat. Christophor. Porcin. § praterea n. 7. Inst. quib. mod. re. cu-

conf. 109 n. 3. Odum. 2. Cardinal. Tusc. conf. 74. n. 7.

Quo iure eatenus quidem vtimur, vt 328
nec oblatam culpam: *ff. d. l. in actionibus n. 1. ibi Ias. n. 25. Dec. n. 17. ff. de milit. tut. Prad. Pap. in for. lib. in atrocibus n. 6. in florentina n. 28. Flor. mut. de*
nem amplectuntur. Seraph. de Seraph. in tr. de turam. priuil. 31. n. 58. Vbi. in oppenen. similiter. Inter-
n. 516. C. de fort. qua prout quod int. profect. Dec. conf. 54. n. 3. vers. tertio. Natta conf. 54. n. 4.

quidem
tor. Dec. in d. l. in actionibus n. 28. ff. de milit. tut. Cas-
de turam priuil. 31. n. 27. Cran. conf. 287. nu. 5. Al-
conf. 4. n. 9. Volum. 7.

Iam vero nullus dolus, M. in D. imputa- 330
ri potest. Propterea quod in nullis
fatum.

... Tiraq. in tr. de nobilit. c. 20. n. 29. Roxz. decis. 4. n. 50.

331 Quorum & illud referendum est: posse nobilem, contra retentum, cæteris loco assignari: cum omnis suspicio doli, fraudisq;, & fugæ, à nobili sit quam remotissima, quamuis ex eodem delicto, plebeius in vinculis & compedibus detineri, inq; carcerem includi debuisset. *Ita in specie alios antiquiores secutus, decernit ... Tiraq. in tr. de pœn. cauſ. 31. nn. 10. & ſeqq. & ...*

332 Sed & causa quælibet, etiamsi iniusta, stulta, & fatua sit, à dolo immunem quem præstat *gl. in l. plagi. C. ad l. Fab. de plag. Iaſ. in l. ſi id quod. n. 35. ff. de iurisd. om. iudic. Iaſ. in l. ſi ita quis promiſerit. §. Seia. n. 20. ff. de verb. obligat. Iaſ. in l. ſi quis. maior. n. 3. C. de tranſact. Peregr. deciſ. 181. n. 11. Tiraq. in tr. de pœn. cauſ. 43. n. 1. & 2. Anton. Gabr. Romanus in tr. regular. lib. 7. tit. de maleficio concl. 8. n. 1. ... c. final. in pr. n. 35. ext. de conſuet. Lancel. in tr. de offic. Prætor Rubr. de falſar. n. 6. Nouell. in tr. ad deciſ. Fel. ... maſcell. lib. 2. c. 8. n. 8. & lib. 4. c. 2. n. 10. Zoarett. in l. vt vim p. 2. n. 81. ff. de iuſt. & iur. Cacher deciſ. 71. n. 1. ... conſult. in tr. de paſſa 6. n. 14. Dec. conſ. 170. n. 2. ...*

Accedere itaque, ad iuramentum in litem, M. in V. & L. interclusis ... rium M. in V. & L; qui nunc agunt, literaria hæc instrumenta, consecuti fuere. Id ... in litem, a dolo exemunt pœnæ præstat.

333 Septimò: nemo est qui nesciat: quod præter doli interuentum, probatione ... minus certa, ... iuramentum in litem præstationem necessario ... *Iaſ. n. 17. ff. de in lit. iur. Alb. in c. vlt. n. 5. ext. de iu. ... veal. in v. & in florenes n. 27. Plot. in tr. de in lit. iur. ... Etores opinionem esse effatur. Coler. in ſuo proceſſ. in ...*

Iam verò omnes hi M. in D. quibus ... hic cessat. Etenim quid, quale, quantumue fuerit, quod postumus B. a M. reliquerat, constare poterit, liquidem mater eius, vidua B. à M. tutoresq; matris, & sororum pollumni ... litem, ...

Sic quoque Octavo, sentiunt iura: 334 quod nunquam contra heredes bonorum habet iusiurandi in litem præstatio, nisi cum autore contraxit, vt ad iuramentum in litem præstationem perueniretur, ansam præbuerat, lite ... *... 38. ff. de in lit. iurand. Iaſ. in l. ſi quis ao. n. 54. C. vn. ...*

Iam verò omnes hi M. in D. quibus ... ne contestarentur M. in V. & L.

Nonum ... ctum iuramenti in litem, præpediens, obstaculum.

Nono ... 335 ... iuisse ... ...

338 DVODECIMÒ ad ius Saxonicum [illegible] iuramentum deferri, ratione facti, quod defunctus perpetrarat, possit: quodq; heres [illegible]

339 Cui, ceu Regulo, & Duci, Practicæ Saxonicæ cuiusq; verbis, quo ad formam procedendi, maxime in iudicijs cautarum ordinarijs, vt [illegible] monium perhibuit Coler. in Epistola dedicatoria [illegible] Vt [illegible] deferentur heredes, illorum M. in D., qui primo documenta illa, de quibus res est, acceperant, de facto [illegible]

340 DECIMOTERTIÒ: cauent præterea Saxones [illegible] actor detulerat sacramentum, actori referre. *Id namq; rursus in specie voluit gl. last. lit. H. & Gerr* [illegible]

Inutilis itaq; foret, in præsentia, omnis iuramenti delatio, quantumuis iure ad eam progredi possemus. Cum nihil sit certius, quam M. in D; iuramentum, sibi à M. in V. & L. [illegible]

341 [illegible] cauerent: tum cautæ M. in V. & L. [illegible] Cum ne habitabundus quidem, tanteq; minus rei, & negocij. de quo agitur, prorsus ignarus, iusiurandum, aut delatum, vel relatum, vt anceps euitetur periurium, etiam vt habent [illegible] *vt specie dicebat gl. German. 2 artic. 3. verf.* Das erste [illegible]

Iuramento quidem delatum amare non potest, aut vult, in eo sit, vt pari cum [illegible]

342 Habet namq; iuramentum, siue id delatum, siue relatum fuerit, vim & efficacitatem [illegible]

343 Vnde vtroq; casu non iurans, & iudicatus & condemnatus æstimabitur. Idque [illegible] *stram & postea. §. si quis qui n. 4. ff. de iureiurand. Bl. in l.* [illegible] *for §. si cum de hereditate n. 1. per tit. text. ff. eod. tit.*

[illegible] nes viuunt, *Chil. Cond. 1. 66. n. 2.*

DECIMOQVARTÒ & vltimò: hoc 345 [illegible] *priuil. 15. n. 19. Carber. decis. 51. n. 45. Schenck. in c.* [illegible] *vetr. p. 1. §. 1. gl. 9. n. 121. Dec. cons. 589. n. 10. Rol. à* [illegible]

Hac itaq;, vnum alterumue iuris remedium, ad impetrandum additionem, M. in V. & L. olim competijsse: conticescent attamen nunc illhæc omnia, postquam illis videntibus & volentibus, M. in D; instrumenta, de quibus res est, recognita facere.

RATIONES DECIDENDI.

SEd hæc hactenus. Cum longè sit certissimum, perplura adhiberi remedia, quibus freti, M. in V. & L; a patruelibus suis M. in D. iuste, editionem fieri, & postulent & impetrent.

Nam [illegible] quam nequit, velle iura, quod reus obstrictus sit, ad edendum instrumenta actu, quo Actor id petit, non ad fundandum: sed saltem ad iu- [illegible] *quadam in pr. n. 3 ff. de edend Br. in l. 1. cod. 2. n. 4. C. eod. tit Br. in l final. in 2 lib Bl. n. 8. Curt. nu. 21. quæ hanc sententiam communibus DD. sic sic ego sanctam attestatur. Iaf. in fin. & Alc. n. 14. C. eod. tit. Zaf. in l. 1. §. editiones. n. 59 ff. eod. tit. Alc. in l. 1. n. 29. ibi Rip. n. 18 C. eod. tit. Prael. Papan for. lib. quo pet. cap. instrum. in v. cum anno incipe, & die n. 2. Decian. l. certi condictio. §. quoniam n. 7. verf. & hoc idem. ff. si cert. pet. et. Cravet. cons. 411. n. 13.*

Atenim ad eo[illegible] tantum actionem editionem pertinet.

Quamobrem hanc facere, M. in D. iure non denegant.

SECVNDO: [illegible] communis Interpretum sententia: quoties actor, non vt principalem actionem stabiliret, id quod [illegible] aliquam, cui ad accessit aliquid ipsi [illegible] comprobaret, a reo editionem instrumentorum petijt: iniuria facere reum, si editionem Instrumentorum, seu [illegible]

[illegible] 348 [illegible] & compa-

& comparitionis erga aliquid scribas. Eo quod de re ipsa constet, de qualitate autem adhuc disceptetur. *Ita rursus in specie decidunt Bl.in l.final.n.8.C.de edend.Ripa in d.l.1.n.18. vers. similiter.C.de edend.Zas.in d.l.1.§. editionem n.59. ff.eod.tit.*

349 Sed & hoc in loco illud omitti non debet:quod ibidem traditum est: Titio censum minuta pecunia redimere volente: negante id minuta pecunia neri posse Meuio:ceterum precium redemtionis,Anglicos Nobiles,aut Angelotos (vt cum Connano loquar) aut aliud id genus numisma fore, affirmante: Iudicis fore partes,vt iubeat, quo Meuius instrumenta contractus censualis,proferat. Etenim negocij tantum qualitatem,& accidens, in medio posita esse, Iudicisq; cognitioni subiacere *Ita nam rursus in mihi simili scriptum reliquit.Bl.in d.l.final.n.8.C.de edend.Zas.in d.l.1.§. editionem n.59. ff.eod.tit.*

Enimuero,in nostro casu, alio fine, documenta ab aduersarijs exhiberi, non petimus, quam vt hinc certi iuuemus de quantitate,quam reliquerat postumus: id quod adiacens tantum actionis propositæ, non autem caput ipsius actionis est. Recte itaq; concluditur,frustrà exhibitioni huic, resistere M. in D. Nec obstat, à diuersis quantitatis attamen edocendæ causa, editionem efflagitari. Quare nec pertinere axioma illud,quod loco fundamenti secundi in medium proferebatur, Vtpote cum illud de qualitate actionis loquatur, nobis verò de quantitate in actione expressa,comprobanda res sit.

350 Nam quod hac in parte, discrimen inter quantitatem,& qualitatem, statuendum
* non sit, apparet vel ex eo: quod inter Interpretes receptum sit:posse cogi reum,si petierim fundum iugerum sedecim, quem tot iugera latum recte, reus negat, vt edat instrumenta, fundi latitudinem ostendentia. *Ita in specie decidit Bal.in l.si quis ita scripserit.n.24.ext. de pact.dot. Ias.in l.si quis in testamento.n.4.ff.de condit. & demonst. Paul.de Castr.in l.1.n.2.C.de edend.*

Ecce, de quantitate, & numero, ibi res erat,nihilominus vt edat, cogitur reus.

351 Sic quoq; traditur: editionem libri rationum, aut aliorum ad rem pertinentium [illegible] rationum, tunc quoq; per reum faciendam fieri,cui species actionis centum libras Imperiales petierit: reus verò de Imperialibus conuentum esse negarit. *Ita in specie decidit Ripa in d.l.1.n.18.C.de edend.*

Ecce rursus de valore & quantitate erat contentio: at per reum edantur instrumenta ea propria. Inemeax itaq; elicitur hæc.

352 Verum tolluntur omnes: quod instrumentorum communium editio, per reum actoritem deberi *Ita in specie decidit Bal. in l.final. n.2.vers. limita C.de edend. Bl.in d.l.1.n.11.vers. de præd. Ias.in l.procurator.n.2.vers. his præmissis.C.de edend.*

Iam vero hic documenta,de quibus controuersia est, non solum communia inter se sunt M.in D.verùm etiam propria sunt M in V.& L.vtpote ad quos solos postumi successio, eò quod in gradu primi essent, deuoluebatur.

Vt itaq; iure, editionem facere, M. in D, recusarent?

Quarto. Iure petitur instrumento- 353
rum editio, quoties instrumenta, tanquam corpora hereditaria, non autem ceu instrumenta aduersarij, petuntur. *Ita in specie decidit Bal.in l.vltimate n.1.vers. nec obstat. C.de edend. Ita est text.ad literam in l.penult.§.vltimo de inoff.test. n.3. ff.add. Bald.*

Atenim in præsentia,non aliter,quàm vt quid hereditarium, & ad successionem postumi B.à M.pertinens, documenta hæc literaria petuntur.

Quintò:indubitati iuris est illud: quod 354
in litem iurare possimus contra omnem,pœnes quem res nostræ fuerunt, si ad exhibendum eas,iure cogi poterat. Nec excusat, etiamsi eas se amisisse,asseruerit. *Vt in specie decidit Platea tract. [illegible] Com. Fl. & Carol. Rum ad ipsum quoq; voluisse testis est.*

Iam verò certo illud constat,primò:quòd hæc documenta omnino ad M in V & L,ceu successores postumi B à M; spectent.

Si enim hereditas est successio in vni- 355
uersum Ius, quod defunctus habuit. Vti superius demonstratum est.

Consequatur necesse est, fore quoque successionem in nomina, & instrumenta nominum hereditariorum. Recte enim argumentum ducitur,à genere,ad speciem, affirmatiuè,respectu eius, quod species continetur sub suo genere. Verbi gratia, nomina debitorum,continentur sub iure vniuerso totius hereditatis. *Ita in specie decidit Euerar. loc.à general.ad spec.n.2.versic. illud etiam.arg. datum legato.§. item interest.ff. de legat.3.*

Si item successione rerum dominia no- 356
bis acquirantur, eiusq; res ad nos transeant, cui heredes facti sumus. *§. hactenus. Inst. per quas personas nobis acquir.*

Adeò quidem, vt postquam semel adi- 357
ta est hereditas, nomen hereditatis amittat, heredisq; ex eo tempore patrimonium nuncupetur. *Ias.in l. eius qui in prouincia. §. quod stipulatus.n.8. ff. de verbor. Ias.in Euerar. n.1. ff. de acquir. hered. Ias.in l.si quis filium.§. in omnibus.n.20.ff. eod. tit. Ias.in l.1. ff. vtrubi.n.2. Rom. in Legat. patrui n.11. C. vnde liberi. Cons.in l. frater à fratre.n.85.ff. de condict. indeb.*

Dubitari recte non poterit, quin vt ses res in præsentia habent,instrumenta,quorum editio petitur: quorum item gratia iuramenti in litem delatio flagitatur, ad M.in V. & L. pertinuerint, eorundemque propria fuerint.

Restat itaq; vt dicamus, patere iam ad iuramentum in litem aditum.

358 Sextò: certi quoq; iuris est: quod contra eum, qui me præpedit, quò minus probem: vel contra eum quoq;, qui faciliores [illegible] precationis vias excludit, atq; circumscribit, in litem recte iurem. *Iacinus tract. [illegible] vers. de mat. in fin. [illegible] Dec. lib. 6. Consil. [illegible].*

Cum itaq;, si editio instrumentorum non fiat, M. in V. & L. tam facilè, vt aliàs, litis [illegible] admittatur:

Consequatur oportet, contra non edentes, iuramentum in litem iam succedere.

359 Sic quoq; Septimò iuris obscuri non est: quod ratione instrumentorum quoq;, quæ quis non exhibet, seu celat, actori permittatur in litem iurare, quanti sua interest, ea præstiti quodque iuramento ab actore præstito [illegible] consentiant reus. *Ioan. And. [illegible] Salyc. Raphael Fulgos. n. 1. Castr. & DD. ff. de in lit. [illegible].*

Iam verò hîc M. in D; illa instrumenta, quæ exhibere M. in V. & L. permagni refert, occultant. Quid itaq; obstat, quò minus M. in V. & L. ad iurandum in litem admittantur, in viceversa?

360 Obstat quidem primùm illud: quod actio ad exhibendum, detur ratione edendo [illegible] *l. [illegible] ff. de edend. Plot. in tr. de in lit. iur. §. 23. n. 3. arg. l. 3. §. [illegible].*

361 Dummodo ceterat nobis, ratione dominij, & proprietatis (de quo in casu nostro ampliùs dubitandum non est) libros exhiberi. *d. l. 3. interdum. [illegible] Bart. d. l. [illegible] Socin. d. l. [illegible] n. 50. ff. edend. Suchard. in l. non ignorabit ad fin. C. ad exhib. Carbet. [illegible].*

362 Quod cum ita sit, iterum quoq; in litem iurandum omnino reperiet. Non enim ignorabit Iudex, iurisiurandi in litem facultatem deferri tractatione ad exhibendum. *l. non ignorabit ubi Suchard. n. 2. C. ad exhib. Plot. in tr. de in lit. iur. [illegible].*

363 Nec obstat, quod traditur: quod ratione eorum tantum, quæ in mea carta scripta sunt, ad exhibendum actionem proponere possim. Etenim cum carta mea sit, & quod in ea scriptum est, meum sit, sed carta mea non fuit: quia vendicare non possum, nec ad exhibendum experiri potero. *d. l. 3. §. interdum. ff. ad exhibend.*

364 Nam primò respondemus ad id, per concessionem. Sed interim negamus sublata actione ad exhibendum, omnes ceteras reliquas vias, quibus ad iurandum in litem itur, præclusas esse. Propterea, quod [illegible] pluribus causis efficientibus concurrentibus, vna, vel pluribus cessantibus, non cesset effectus, si vel vnica adhuc causa superstes fuerit. Cuius rei superuacuum exempla facta est.

Deinde hunc modum resoluimus etiam 365
per id. *quod text. l. 3. §. interdum. ff. ad exhibendum* similesq; leges, literas cartæ cedere debere, præcipientes, mortuus, quibus hæc vtimur, non obtineant. *Vt in specie decidit gl. l. in rem. §. fed & id. v. sed necesse est. ff. de rei. vendic. gl. in l. qua ratione. §. litera in v. directam ad fin. ff. de acquir. rer. dom. Cornelius Tacitus [illegible] vers. duuf.* vbi hanc glossæ sententiam, communi Doctorum suffragio receptam, is tetigi.

Etenim ecquis ignorat nunc, cartas lon- 366
gè viliori precio comparari, maiori autem studio, labore, & sumtibus literas exarari, quamuis apud vetustiores, summa cartarum erat caritas. *[illegible] c. 30. videre est.*

Quapropter mirum nó erit, si ad casum 367
occurrentium varietatem, ipsa quoq; variaretur, immutareturq; Constitutionis sententia. *[illegible] Socin. in pluribus [illegible] Ioan. Nevis in plu. [illegible].*

Non itaque, *supra l. 3. ff. ad exhib.* si quic- 368
quam extrema mihus p. teit. Cum legem vla contrario obsoletam, seu quæ in desuetudinem iam abierat, in causarum decisionibus, neutiquam attendere oporteat. *§. in personam. Imol. [illegible] C. de curat. furios. Tib. Decianus. 55. n. 36. vol. 2.*

Deinde respondeo quoq; id, haud per- 369
peram petetur quod eo casu cum certum ea mea esse, ad exhibendum agere prohiberi, in factum actio prædicta, si aliquo modo id quod scriptum est, ad me pertinuerit. Quæ idipsum, quod ad exhibendum actione persequebar, consequor. *d. l. 3. §. interdum. ff. ad exhibend. gl. in §. litera Inst. de rer. diuis. Cacheran. d. decis. 16. n. 3.*

A qua actione in factum, rursus in litem 370
sacramentum exclusum non erit. *per text. in l. in actionib. n. 9. ff. de in lit. iur. & Plot. in tr. de in lit. iur. c. 26. n. 1. Sed d. l. 3. §. interdum. [illegible] d. l. non ignorabit. Cacheran. decis. 5. numerum. [illegible] qui ait.*

Leuis ecla itaq; est hæc obiectio.

Nonò: iuris est euidentissimi: quod in- 371
strumenta, seu documenta propria recte vindicem. *d. l. 3. §. interdum. ff. ad exhib. Abb. in c. 1. n. 11. ext. de probat.* Iam verò talium documentorum, quæ illorum propria sunt, M. in V. & L. [illegible] Nec enim du- 372
bium est, quin ad nos transeant, nomina instrumentaq; nominum, eius, cuius heredes facti sumus: nobisq; iure dominij acquirantur. *[illegible] Ioan. Andr. in addit. ad Spec. tit. de instrum. edit. §. [illegible].*

Actionem itaq; ad edendum, iure non refragante, hic institutam, obtinuimus non est.

373 DECIMOTERTIO: iure quoque cautum esse scimus, quod familiæ herciscundæ actione, contra heredem, qui instrumenta communia edere recusat, recte experiamur *l. procurator. vnic. §. in vsum fisci. C. de edend. l. si quæ sunt cautiones. § nonne bonæ. Inst. de d. quædam in pr. ff. de edend.*

Iam verò M. in D. coheredes non sunt. Quantò magis itaq;, iure ad edendum compelluntur.

374 VNDECIMÒ: expressum quoq; in iure est: quod in actione familiæ herciscundæ iuretur in litem. *Vt in specie decidit Flor. in tr. de in lit. iur. §. 15. n. 1.*

375 Est etenim actio familiæ herciscundæ bonæ fidei [illegible] *non est dubium. Cæp. de Mant. in tr. de term. ult. n. 153. Adamant. Dionys. in tr. de diuis. agrorum, pro tamen vide.*

376 In quibus in litem iurari, incogniti iuris non est, d. l. in actionibus ff. de in lit. iur.

Fac itaq; coheredes esse M. in D. Non tamen ob id facultas iurandi in litem M. in V. & L. adiudicata erit.

Etenim ad editionem faciendam, familiæ [illegible], coheredes quoq; astringuntur.

377 [illegible] *eamus iudicias, [illegible] quando is, [illegible] in [illegible] præstat petitor iurando in litem. Nec enim iudex moderatio* præcellerit, & secundum iudicis moderationem, iuratum fuerit, recte in litem juratur. *Vt in specie decidunt Alb. in fin. n. 3 ext. de his quæ vi [illegible] de re lit. iurand. §. 2. n. 9. Menoch. in tr. de arbit. iud. quæst. §. 12.*

Hæc autem ex Longobardiana Transactione, tum ex Epistolis, quas M. in D; ad M. in V. & L. dederunt, certum est ad minimum 9000. florenorum, M. in V. & L. deberi. Intra itaque hanc summam, iudex rem moderari non poterit. Nec enim iudex modum iuramento in litem præscribet cum, qui quantitatem, de qua [illegible] constitutam non [illegible] probatæ, & iuramento [illegible] *Menoch. in tr. de arbit. iud. quæst. §. 13.*

378 DECIMOQVARTO: hoc iure quotidie [illegible] *coheredes [illegible] iuramento in litem [illegible] Iason. cum quibusdam. 2. n. 41 ff. si cert. pet. Claus. n. [illegible] 37. ad fin. cent. 4. Tiraq. in tr. de priuileg. in præfat. n. 176. Tiraq. in tr. de [illegible] Cald. Imbert. in tr. de iur. patron. 2 p. 2 lib. 4. q. 10. artic. 4. nn. 12. circa med. & lib. 3. q. 4. artic. 5. n. 2. Alex. cons. 4. n. 4. vol. 4. Natta [illegible].*

Iam verò, horum in V. & L. M. parentes, qui proximi erant, cum moreretur postumus, erant seniores M. in D.

Id quod vel ex eo apparet, quod hoc 379 die videamus patruos fratrumve patruelibus, seu fratrum filijs ætate anteire, *vt in minuuo [illegible] Tiraq. in tr. de priuileg. præfat.*

Ad M. itaq; in V. & L. etiamsi ad exhibendum actio, item rei vindicatio, actio familiæ herciscundæ & similes cessarent, horũ documentorum custodia pertineret, eoq; nomine recte in breui exhiberi petetur.

DECIMOQVARTO: ipsi M. in notula Transactionis, [illegible] responsi huius apposita est, sponte enunciant, se patruelium [illegible]

Tradere [illegible] ex hoc [illegible]

Etenim [illegible] 380 instrumenta [illegible] repellere. Cum hæc [illegible] cuerit [illegible]

DECIMOQVINTÒ aperuisse quoq; 381 adsunt Iuris Saxonici Constitutiones, quæ volunt: quod actori etiamsi nihil plane probari [illegible] super vniuerso negocio, & lite: vel parte eiusdem deferre, quando [illegible] ecta, reus aut iurare, aut liti cedere, necesse [illegible]

Cum itaq; negocium hoc, ratione loci [illegible] scripto, dari nec [illegible] ius, remedium, quo ad iurandum in litem, patebit aditus, [illegible]

DECIMOSEXTO, & vltimo, iuris est 382 [illegible] qui re [illegible] torum omnem, reliquum adhuc actori illud sit, vt petat, quo [illegible] ta, quorum exhibitionem [illegible] cen tur reus iurato respondeat. Nec enim iudex tunc facere poterit, quin id fieri iubeat: reus vero quin sub sacramenti religione respondeat *Vt enim [illegible] verborum, n. 5. Inst. de inutilib. stipulation. Felin. in c. 1. n. 9. ext. de probat.*

Si itaq; ita, actiones omnes prorsus hic silere dicamus: superest tamen id remedii, quo iurato respondere M. in D. petitionibus patruelium [illegible]

Quare secundam hanc quæstionem ita resolvo: magnam ubique legi, præberi

copiam remediorum, quibus ad editionem rectâ contendere queamus.

RESOLVTIO CONTRARIORVM.

CEterum his ea, quæ veluti contraria, adducebantur, non retragantur.

Nam contrario PRIMO à dicto secundum quid, fallacia inest. Nam quod dicitur actorem rei instrumentis, minimè non debere, falsum. 1. Quoties actor non vt fundamenta petitionis suæ ex rei instrumentis eliceret: sed vt fundatam iam actionem, stabiliret, editionem flagitat.

2. Nec obtinet, quoties de ipsa actionis iustitia iam constat: probatio autem perfecta, atq; integra, qualitatis alicuius, aut quantitatis detur. De qua ex rei instrumentis constare oportet. Hoc etenim casu, iure, reus suorum instrumentorum editionem, haudquaquam recusabit.

3. Locum non habet, quoties instrumenta, quæ penes rem sunt, vtriq; & actori & reo communia: tantoq; minus, si instrumenta, quæ immutare reus detinet (vti in præsenti casu agitur) ipsius actoris propria fuerint.

4. Locum non vtimur, quoties editionem instrumentorum, vt corporum hereditariorum, non autem ceu rei instrumentorum exigimus.

Hi quod planum fecimus sub 1. 2. 3. & 4. decidendi rationibus.

Axioma itaq;, quod loco fundamenti huius primi profertur, totum, ob limitationes, quas patitur, quæq; præsenti casui rectè adaptari potuit, concidit.

383 Incertæ enim opinionis non est: regulam per casus, ius singulare constituentes, labefactari: seu vt aliâs dici solet: Exceptionem in casibus exceptis regulam vitiare *l. 1. ff. de reg. Iur. l. in hac quod verò & l. ius singulare. ff. de ll. Euer. in top. in locab. except. ad reg. n. 1. Cran. cons. 685. nu. 8. Cephal. cons. 400. nu. 12. Tiber. Decian. cons. 35. n. 96. volum. 1.*

384 Vnde in illis casibus, qui sese regulæ incidi non ferunt, non regula, seu ius commune: sed exceptio, seu illud ius, quod regulæ aduersum est, custodiri, obseruariq; oportet. *Vtrum. Specie decidit Carram. Parif. cons. 47. nu. 79. volum. 1.*

SECVNDVM deindè fundamentum præsuppositis, quibus superextructum est, destituitur. Negamus enim & meritò, M. in V. & L. etiamsi editionem fieri impetrare non possint, omni propterea probatione carere.

Probat enim satis Transactio Erphordiana, quæ testium legaliorum, & omni exceptione maiorum, subscriptione communita est.

Etsi enim sub illam classem scripturarum, quas priuatas practici nostri dicunt, transactio Erphordiana redigenda sit: amplius tamen dubitandum non est, quin plenam fidem atq; probationem faciat: cum ad eam testium legaliorum subscriptio accesserit. *l. scripturæ. C. qui pot. in pign. hab. Hipp. de Marsil. in Rubr. n. 267. Cote probat. Masc. in tr. de probat. q. 6. n. 31.* 385

Idq; non solum in alius generis scripturis: sed etiam in ijs scripturis, quæ ne transactionum probatio pereat, conficiuntur, verum est, atq; procedit *d. l. scripturæ ponderando verbum: transigendi. C. qui pot. in pign. hab.* 386

Enumero Transactio Erphordiana, expressim loquitur aliquot millia florenorum, viduam B.æ M; in gratiam M; remisisse.

Sed & illud exprimit. M. in L; parentis sui obligationes esse restitutas.

Nec obstat, etiamsi negetis mihi, hanc attamen Transactionis Erphordianæ scripturam, vtpote cum a duobus tantùm testibus, subscripta sit, plenæ probationis fidem non commereri. Eò quod tres omnino testes sint necessarij, minorq; testium numerus non sufficiat, hi ritè, recteq; subscriptio celebrari debeat. *d. l. scripturæ, ponderando verba: tria vel amplius virorum. & auth. si quis vult cautè: ibi: non pauciores tribus. C. qui pot. in pign. hab.* 387

Quinimo, si rem exactius aliquantò examinauerimus, ne probationem quidem vllam, instrumentum Transactionis Erphordianæ, facier. Forma enim hic, quæ in tribus testium subscriptione consistebat, obtinuit.

Formæ autem omissionem, atq; defectum, totum euertere actum, nemo est, qui neciat. *Tiber. in eum dicebat. 9. Vossa gesta contra formam ext. de refer. Turaq. d. vt. retr. p. 1. §. 1. gl. 11. n. 9. & post Hetan. tr. de indiqu. §. 9. n. 6. Caball. in tr. de exit. §. 2. n. 29. Strachan. tr. de mort. test. mandat. n. 9. Seraph. in tr. de iuram. privil. 30. n. 21. & privil. 130. n. 1. Bornb. in tr. de pall. c. 5. n. 62. Borcholt. in tr. feud. c. 3. n. 9.* 388

Porrò numerum formæ indicium esse, *ex l. si vnus. ponderando verba: iure defecit. C. de testam.* certum est. 389

Quorsum & illud referendum est quod traditur: numerum septem testium, in testamentis formam substantialem designare. *Vti in specie decidit Iaf. in L. nemo potest. dec. 1. n. 13. & lect. 2. n. 21. ff. de legat. 1. Iaf. in l. 1. n. 3. ff. de vendit. inde. l. 1. in l. cum quis. 10. C. de iur. & fact. ignor. Natta in l. hac consultissima. §. ex imperfecto. n. 149. C. de testam. Couarr. in c. cum esses. n. 8. ext. cod. Iul. Clar. recept. sent. §. testamentum q. 56. n. 2. Capyc. in tr. de num. test. p. 1. c. 4. n. 11.* 390

Sed & clausula decreti annullatiua quam vocant, formæ signum est. *Fran. Mal. cons. Illustrissimi 6. vers. quantum ergo ad ext. de refer. Caball. in tr. de exit. §. 3. n. 64. Seraph. in tr. de iuram. priv. 30. n. 40.* 391

At clau-

At clausula illhæc adest in præsentia. Ita enim in adducta auth. si quis. legitur, ferant scripturam non sufficere ad probationem, si quis pauciores, quàm tres, in subscriptione testes adhibuerit.

Quapropter consequitur rursus hr, numero hoc actui formam dari.

Consequatur itaque necesse est, scripturam, quæ conficiebatur, vt Transactio Erphordiana probari posset, nihil penitus probare: cum ne limitatere quidem eò tormæ detectionem posset.

392 Nam hic responsio in promtu est: quod paria scilicet sint vt scriptura, ita & testium, testes tales fuisse scripturæ, aut saltem interesse, cum actus, cuius ratione & intuitu, scripturæ tabulæ confciuntur, celebraretur, atq; perficeretur, sufficitq; hos testes, nomine in scriptura designatos esse. *Paul. de Castr. cons. 314. n. 2. vers. præterea. lib. 2. Alex. cons. 185. n. 14. lib. 6. Anton. de Butr. in c. quoniam. 4. de fid. instr. Franc. de Aret. in §. quia autem. Inst. de act.*

393 *Hic autem, etsi duo tantum testes tales subscripserint, veluti D. D. A. & H. à B. plures tamen in instrumento Transactionis, nominati fuere. Veluti F. a H. commendator in G. ordinis Teutonici, C. a M; D. A. S; & D. V. VV.*

Non igitur ob defectum numeri testium, Transactionem Erphordianam expugnabimus.

394 Inluper iuris quoq; est pertissimi, quod tunc omni etiam omnia fuerint prorsus neglecta, scriptura plenè probet, quando ad eius præscriptum partes sese conformarunt: eaq; obseruarunt, quæ eiusmodi scriptura iusserat, atq; præceperat. *Imo ipsum docuit Ant. Crauetta de antiq. temp. part. 3. verbo n. 22. & Iosep. Mascard. de probat. conclus. 1221. num. 1. Paul. de Castr. cons. 314. n. 2. versic. præterea. lib. 2. Alex. cons. 185. n. 14. lib. 6. Anton. de Butr. in c. quoniam. citat. & consequenter si partes scripturam ita adimplerint, ipsa scriptura plenè probat.*

Atenim hoc M. ipsemet, retetenit se. in notis illis, quas ad Transactionem, quam sub litera G. in fine apposuimus, ad Transactionem Erphordianam: omnia item adimplerunt, quæ eos adimplesse iuxta Transactionem hanc oportebat.

Consequitur itaq; firmam esse, transactionem hanc, etsi omni prorsus subscriptione careret.

395 Deinde hanc quoq; resolutionem SECVNDO huic fundamento recte applicabimus: quod nempe axioma illud, quod habet: actore non probante reum absoluendum esse, declarandum sit: Vt scilicet verum sit tum demum, si actor nec ex proprijs, nec ex rei instrumentis, quæ vel ad iuuandam actionem: vel ad qualitatem eiusdem actionis tam in se probatæ edocendam: vel ecu communia actori & reo: vel denique eu corpora hereditaria ediderat præstare.

Nam quod hic axiomatis hujus sensus, verus sit, vel ex eo liquet, quod alias totum euerteretur, atq; detrueretur ius, quicquam de editione instrumentorum adueniat præcipiens.

Quorsum enim editio instrumentorum? nisi tum demum actorem non probante dixerimus: cum nec editis quidem rei instrumentis, vllam de ijs, quæ petierat, fidem fecerit. Iquidem leges hoc præcipiendo loquentes, nullam respexerint commoditatem, sed vt veluti nescio quæ captabantur, de vento seruirent; contrà quam cautum & dispositum legum mentes non verbis sed rebus impositas esse, censeri debere. *Ita communiter Doctores post Bart. in l. 17. volum. 1. Hipp. Rimaldi in l. si emancipatus. n. 26. Ioannes Semeca decis. 100. vers. Ioannes Petrus Surd. decis. 17. interp. lib. 2. dubit. 1. interpr. 1. salut. 10. n. 44. Mar. de Pariano in tract. de [illegible] Paul. in l. [illegible].*

Apage itaq; lis, in præsenti casu, cum axiomate hoc. Nam [illegible] editio. Hic enim tacet [illegible], & actum actor nihil probarit, absoluendus reus erit.

Eodem [illegible]

TERTIA. Quod enim dicitur: non cogendum esse reum, vt edat illa documenta, siue instrumenta, quorum in [illegible] est: verum non erit eo casu, cum vel ad coadiuuandam actionem, vel ad qualitatem, seu quantitatem actionis probandam, actor instrumentorum editionem [illegible]: vel cum petit actor instrumenta [illegible] edi, vel cum communia: vel quia corpora hereditaria sunt: tantum, minus hoc tertij fundamenti theorema obtinebit, cum instrumenta, quæ apud reum sunt, ipsius actoris propria fuerint. *Ita præterea docuit Abb. [illegible] probat.*

Sed ambæ hæ rationes restrictionis, in præsenti casu militant.

Obtinebit itaque, huius theorematis quoq; restrictio, & non ipsum theorema.

QVARTVM, QVINTVMQVE deinceps contrarium, eandem meretur resolutionem. Carere nempe ea præsuppositis, quibus fulciantur.

Negamus enim, hic condictione certi ex mutuo, M. in V. & L. experiri: & e diuerso constanter affirmamus, petionem hereditatis propositam esse.

Cum itaque iuris sit indubitati, quod actio petitionis hereditatis, sit bonæ fidei. *§. actionum. inst. de act. n. 24. Zasius [illegible] vt in suo [illegible] tenet, hæred* 398

Conticescent hico obiectiones hæ, quarta, & quinta.

Nec obstat quod petitionis hæred[itatis] 399

expers sit feudum *Br. in l. rem videndum. 6. vlt. n. 1. ff. de petit. hered. Alexan. l. si patroni n. 9. ff. ad S.C. Trebell. Iaſ. in pr. aliud. feud. n. 43. & ſeqq. Tiraq. in tr. le mort. p. 4. declar. 5. n. 19. Cacheran. deciſ. 26. n. 4. Hartm. Piſtor. q. 3. n. 4. lib. 2.*

Nam ne hinc quidem, inferetur, inep- tam eſſe, Mutui & Depoſiti petitionem.

400 Nam etſi verum ſit pecuniam, de qua res eſt, ex feudo redactam: nec non in feuda conuertendam eſſe: proindeq; eodem iure pecuniam hanc vti quæ pro feudo tenendum. Cum ſurrogatum naturam ſurrogati ſequatur. *l. ſi eum. 6. qui iniuriarum. ff. ſi quis cautionib. Curt. in tr. feud. 2. p. q. 4. Feuard. vbi. n. 34. ff. de leg. 1. Cacheran. in addit. ad Gomez. var. cap. 38. cond. 18. Cald. in l. ſi curatorem. in v. laſſis. n. 68. Ioſephus Mo. Ludolph. Scrad. aut conſ. diuerſ. conſ. 27. n. 3. vol. 1. Ludolph. Scrad. aut conſ. diuerſ. conſ. 27. n. 3. vol. 1.*

401 Sed & in feudis precium loco rei ſucce- dat *Tiraq. de feud. n. 1. Ioſephus Mo.*

402 Regerimus tamen illud, hoc, quod di- citur: petitionem hereditatis inepte propo- ni, vt feudum nanciſcamur, minime obtine- re, cum hereditatis petitione, feudum here- ditarium poſcimus. *Vti in ſpecie decidit Br. in l. Titio autem. 6. ſi quis ex operis. Caſ. de Ludouicis. de feud. q. 12. n. 8. lib. 2. Iſ. Thom. de Marin. de feud. tit. 1. n. 2. Hartm. Piſtor

ditatis actionem, haud quaquam hic perpetram propositam.

Ceterum non facesit quoq; negocium illud: quod attamen M in D; documenta ab aequitate per M in V & L. petuntur, titulo pro herede quodcunque quae proximos, ac M. in V. & L. esse contenderent, acquisiuerint. Nam ne hic unde petitio hereditatis eliditur.

401 Nam etsi non eamus inficias, quod contra titulo possidentem, actio petitionis hereditatis inefficax sit *text. in l. hereditatem. C. in quibus causis pignus tacite contrahi. n. 1. C. de petit. hered. l. si in §. actionum n. 195. vers. regulariter. vers. Zasius. vers. hoc quadrabit. Iul. de actionib. Affl. decis. 228. & decis. 374. n. 2. Menoch. in tr. de remed. poss. adip. remed. 1. n. 61. Pistor. q. 39. n. 8. Cabedo tom. 3. p. 1. Couarr. pract. quaest. c. 2. n. 6. Gabriel. in tract. communium n. 114. lit. Z. n. 4. Mascard. D. Hannibal. Marc. Ant. Natta. conf. 14. n. 1.*

402 Proindeq; dicendum videatur; M in D. petitione hereditatis non teneri. Cum possidere pro herede perinde sit, ac habere titulum. *text. in l. pro herede.*

403 Cogitandum attamen illud quoq; erit: quod illud, quod de titulo asserebatur, verum tantum sit, de titulo vero, & iusto, Vti sunt praedicta, praescriptio, praelatio, reliquaeq; eius generis tituli. *l. hereditatem. C. de rei vind. l. bona fide. C. pro emptore. l. si quis. C. de usucap. transf.*

404 Enimuero hoc iure non vtimur, in hisce mendis quae mutat legitimam titulorum non habent: nec enim hi, petitione hereditatis impetentem repellunt: proindeq; cum ex eorum numero, & classe, hac in parte, titulus quoq; pro herede sit: pro herede possidens, petitionis hereditatis vim, aduersus se expe- *l. si de petitione. C. de petit. hered. l. bonorum. C. communia de legat. l. si quis. C. de rei vind. l. si ab hostibus. C. de postlim. reuers. l. si ab hostibus. §. de captiuis. Inst. de rer. diuis. Bart. in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Bald. in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Iason in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Decian. tr. crim. l. 6. c. 20. n. 6. Mascard. de probat. conclus. 1. n. 6. Menoch. de arbitr. cas. 2. n. 6. Gabriel. tom. communium. lit. P. n. 4. Mascard. D. Hannibal. Marc. Ant. Natta. conf. 14. n. 1. Cabedo tom. 3. p. 1. Couarr. pract. quaest. c. 2. n. 6. Gabriel. in tract. communium n. 114. lit. Z. n. 4. Mascard. D. Hannibal. Marc. Ant. Natta. conf. 14. n. 1.*

405 Quando; contingens est, cum alio titulo quàm pro herede, M. in D. documenta, quorum edicto petitur, non detineant: pro herede enim possidet, qui sese heredem putat. *l. pro herede. §. petitur. hered.* Haud incepte aduertimus, actio petitionis hereditatis, in iudicio proponetur. Quinimò, cum nunc longè sit certi, tamen M in D. documenta hereditatis ne non possidentem quidem tantum, sed etiam *l. si de petitione. C. de petit. hered. l. bonorum. C. communia de legat. l. si quis. C. de rei vind. l. si ab hostibus. C. de postlim. reuers. l. si ab hostibus. §. de captiuis. Inst. de rer. diuis. Bart. in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Bald. in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Iason in l. 1. C. de usucap. transf. n. 1. & 2. Decian. tr. crim. l. 6. c. 20. n. 6. Mascard. de probat. conclus. 1. n. 6. Menoch. de arbitr. cas. 2. n. 6. Gabriel. tom. communium. lit. P. n. 4. Mascard. D. Hannibal. Marc. Ant. Natta. conf. 14. n. 1. Cabedo tom. 3. p. 1. Couarr. pract. quaest. c. 2. n. 6. Gabriel. in tract. communium n. 114. lit. Z. n. 4. Mascard. D. Hannibal. Marc. Ant. Natta. conf. 14. n. 1.* non possidentem quidem tantum, sed etiam tum quoq; illis pariter esse, vsum tituli pro herede, cuiq; possessori tituli pro possessore

406 tantum adsegetare ponè interrogari etiam, priusquam documenta adhuc possideant, vel quo veris ea detineant, vix aliam ob rem, quàm ut causam detentionis causam, in medium proferre possint, quo pacto, quo iure possideant, & quomodo detineant. Quod propriè pro possessore possidere dicit. *l. quamuis interrogata. ff. de petit. haered.*

Et quando quidem hic pro possessore titulus, illo pro herede, longè adhuc sit imbecillior, cum & fur, & raptor, hoc vti possint. *l. nec vllâ. & l. quod si in diem. §. sed & cum. ff. eod. tit.*

Rectè concludemus: cessare tanto minus actionem petitionis hereditatis. Veluti quod contra pro possessore possidentem, petitio hereditatis, locum haec omnino vendicet: in specie decidit, *in d. l. regular. & d. l. hereditatem. tradunt [illegible] impetitor [illegible]*

Nec obstat, quod dicendum videatur, interrogatum per ill. *text. ff. eod. tit.* an & is, qui scit se heredem non esse pro herede possideat. Hadrian. respondit. se hoc quo pacto teneri. *d. l. pro herede. in fin. vers. sed.*

Nam teneri nunc quoniam recte diximus, scientem se pro herede, & pro possessore possidere. *l. [illegible] interrogatus per ill. text. ff. eod. tit.*

Sequitur, quod [illegible] cessante petitione hereditatis, remanere attamen adhuc materiam, tamen hereditatis actionem, & reliqua remedia, proindeq; quod aliquod obiectionem hanc, non habere. Porro consideremus hoc in loco praeterquam, quod iuramento tam nostro quam competere deberet, etiam ex mutuo, consequeretur, illi iuris, actio esset instituta.

Omnis enim actio, quae *[illegible]* mundo erit, a rei seu motoris nostri naturam mutat: & actionis agentium naturam indut, quotes Iudicis praeceptum, de eundo, exhibendo, vel etiam [illegible] petitam accetlerit, eiq; praecepto paritum non fuerit. *Vt in specie decidit Bart. in l. in actionib. n. 9. vbi Iaf. n. 2. vers. hoc praeterea. Decian. [illegible] de rescindenda. Iaf. n. 9. Tiraquell. [illegible] Plot. in tr. de in lit. iurand. §. 22. n. 6. Affl. decis. 169. n. 6. Franc. Turcan. [illegible] Menoch. n. 11. de arbitr. Iud. quod q. cas. 1. & per tot.*

Iam verò hic Iudicis praeceptum, de edendo exhibendoq; omnino petitum fuerit, accedere oportet. Quandoquidem comprobari, facili negocio, etiam [illegible] Aduersario, cum contestatione potest M in D. documenta haec, sub praetextu successionis possumi, arripuisse. Quam nunc afferentem, cuandam esse comitat.

Quare cum secundum acta, & probata Index pronunciare teneatur *l. [illegible] ff. de [illegible] Cott. in memorab. verb. [illegible] ac veteres. p. 1. §. [illegible] n. 1. Cabed. tom. 1. d. 1. n. 2. vers. tertio. Castr. dec. 1. n. 30. cum seqq. & [illegible] n. 44. Iaf. [illegible] tr. de iuram. praud. 2. in pr.* Consequatur oportet, actionem hic ex mutuo, breui arbitrariam futuram, liquidem huic praecepto, vel interlocutori Iudicis, parituram non fuerit.

420 Exceptione in actione ex mutuo etiam, [illegible] non aliàs deferendum recte in litem iurari, *in specie decidit Flot. in tr. de in lit. iu-* [illegible]

421 Quod quidem secundum Iuris Canonici constitutionem, omnis contractus: *Vti in spe-* [illegible]

422 [illegible] Iulio Cæsari agnoscat actio ex contractu deuntem, matrem agnoscat actio ex contractu [illegible] *ff. de pecunat. gl. 1. Rubr. Inst. de verb. oblig. gl. in l. in v Iuliana. ibi Tom. Diaz. n. 33. ff. de inst. & iur. Spe-* [illegible] *Bard. in tr. de rem. vt & centum. c. 12. n. 1.*

423 [illegible] talisq; esse, qualis mater esse, soleat. *Vt dum gl. in l. si quis in venetiarum 6. q. 1. Speculator. tit. de feud.* [illegible]

Recte itaq; rursus interemus, in omnibus [illegible] non competere, [illegible] in litem petat.

Ceterum hoc iure meritò in omnibus, qui [illegible] petere, [illegible] Vt [illegible] tutoribus, [illegible] curatoribus, communitatibus.

Sexto deinde M in D. argumento, [illegible] Consentaneus [illegible], modum excedam, in litem iurari

[illegible] ne à machinationibus omnibus, vacuos esse.

424 Nam primò certum est: quod dolus [illegible] *tiand. l. in bona fide ff. de pecul. l. 1. in fin. ff. depos. Lud.* [illegible] *n. 84. Cardin Paris. cons. 40. n. 34. volum. 1.*

425 [illegible] *tur. ff. de edend. l. ult. de Penna. d. l. quetadmodum præsumit. 27.*

426 Sed & magis est, vt dicamus, eius quoq;, qui partem aliquam edendi [illegible] cum [illegible] *vbi. nu. 2. vers. in gl. ff. de edend. Luc. de Penna in l. 11. Mascard. in tr. de probat. concl. 531. n. 89. text. in* [illegible]

427 Iudemq; dolus committi [illegible] quis [illegible] [illegible] de [illegible] *tur. ad l. [illegible] Cardin. Paris. [illegible]*

Iam verò apud omnes [illegible] est M. in D. non solum non teneri, M. in V &

L. documenta, ad illos, ceu postumi successores pertinentia: verùm etiam, editionem horum [illegible] recitare, quàm [illegible] quam in [illegible] est occultare.

[illegible] ne [illegible] deferemur requisito illo, iuramenti in litem principaliori, quod [illegible] dolus est.

Secundo censemus etiam, Iudicem obstrictum esse, M. in D. præcipere, atq; demandare, quo editionem patruelibus suis faciant.

Sin tales [illegible] monet in huic Iudicis, M. in D; tunc res bene fele habet: Sin minus nouæ rursus prodituræ sunt, actiones [illegible]

428 Nam [illegible] malitiæ [illegible] machinatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (quod contumacia maius est. *tiffe Robert. An-* 429 *tiel sentent. lib. 4. c. 2.*) recte dicitur, qui quod extremum in Iurisdictione est non fecit, ve- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tionem præstat M. in D; illud: quod pro nobilibus (*Irrenum propterea loquitur gl. d. c. illud 40. dist. quæ huius enunciatæ fundamentum est*) præsumatur.

Quod item ob fidem summam, qua nobiles pollent, tutò curiæ ciuitatis concredi possint: cum alterius ordinis hominibus, carcer loco mansionis obsignandus foret.

435 Nam præsumtio hæc obtinet, secundum quid tantum, & quatenus id, de quo agitur, ad nobilitatem pertinuerit. Vt ipsam declarat gl. d. c. illud dist. 40.

436 Iam verò, nobilitas, & editio instrumentorum, longe sunt separatissima.

Consequitur itaque, præsumtionem, quam indicabamus, huc non pertinere.

437 Quorsum illud quoq; referendum est, aduersus principem etiam, in litem recte iurari, tunc etiam, cum nulla probationis difficultas apparuerit. *Vtimpece decis. Seraph. in tr. de iuram. princ. 31. n. 97.*

438 Quod si in litem sacramento, aduersus Principem locus est: consequenterq; principes quoq; quandoq; in dolo constituantur: quæ heret, vt locus huic aduersus nobiles non foret, propter præsumtionem istam, quam modò recensuimus.

439 Accedat adhæc, quod plærique nostrarium tradunt: Superbiam & fastum, perpetuas quasi nobilitatis esse pedissequas. *Vtim ff. de acquir. hær. per adopt. fact. l. 1. n. 2. ff. de adopt. l. ne de Penia in l. militaribus in pr. vers. a natura quippe. C. de decurs. li. 10. Tiraq. in tr. de nobilit. c. 23. n. 2. & seqq. vbi Guidlm. Bened. Host. Ioh. And. Cap. & Alsi. idipsum quoq; velasse testantur.*

440 Quare haud perperam, de nobilibus præsumetur, quod iudicis dicta non obtemperantes futuri sint, præ reliquis inferiorum ordinum hominibus: sed quod in contumaciam futuri sint propensiores, insuper habita ius dicentis maiestate. Cum à superbia, & fastu, facilior ad contumaciam pateat aditus.

441 Et præterea hanc præsumtionem nobilitatis, etiamsi indiscriminatim in omnibus casibus procederet, vinceret attamen, vel præsumtio fortior, vel ipsa veritas. Vt sæpius iam admonuimus.

Cum itaq; fortiores hæ præsumtiones in præsentia non desint, ex enunciatis etenim, quæ superius stabilita, atq; confirmata sunt, res ipsa loquitur, dolum, ni mature, iudicis nutui obtemperando anticipetur, in præsentia interuenire.

442 Nil aliud restat, quàm vt concludamus, præsumtionem à nobilitate stantem, hic succumbere. Cum eam ita declarari oporteat, vt locum reperiat si nobilis restituerit ea, quæ restituere decreti si ediderit quæ edere debet: si rationes, & alia eius generis documenta non cœlarit: si denique iussis obtemperarit ei, qui aduersus ius dicentem, non præsumerit. Tunc enim demum pro nobilitate præsumtio stat, quæ euanescit, si in his omnibus, quicquam secus factum fuerit.

Sic quoq; diluitur alterum illud, quod sub hac SEXTA obiectione proferebatur: curiam nempe loco carceris nobili ob abundantem in eo fidem, assignari posse: cum alius generis, & conditionis homines, iuste, in carcerem detruderentur.

Nam præter id, quod axioma hoc, ab 443
omnibus receptum non sit: quod item pluribus modis oppugnari, & tantum non expugnari possit: sed & plærasq; historiæ attestentur, quod sæpius nobiles quoq; à carceribus insuper habita isthac præsumtione, quæ à partibus nobilium stabat, aufugerint. Testatur namq; ipse Angelus (cuius commentati primus autor atq; Inuentor) Guelphum de Bratis. Bononiæ præceptorem, iam non vtcunq; periculum adijsse, parumq; abfuisse, quin vltimo supplicio afficeretur: quod huic præsumtioni confidens, curiam cuidam nobili carcerem denunciaret, qui inde recta, post deinde aufugisset: *Vt in scriptis ex nostratibus immutasse testatur. Felin. cum contingat n. 3. ext. de except. Ias. in auth. Iubemus. n. 12. versi. sexto. C. de indu. Tiraq. in tr. de pœn. caus. 31. n. 13. vbi Cetram. Ala. Hipp. de Marsil. Ioh. Lup. & Petr. Ger. idipsum referentes adducit. Tiraq. in tr. de nobilitate c. 20. n. 28. Roy. z. decis. Pisan. 4. nu. 49.*

Fallit etiam, si in contrarium effulserit veritas. Hanc autem rem aliter fore habere, ex ijs, quæ paulò antè adducta sunt, præclare patet.

Eodem quoq; loco habebimus illud: causam quamlibet, stultam etiam & fatuam a dolo excusare.

Nam ne fatuam, & stultam denegatæ editionis quidem, hic subtile caulam, fatemur.

Nam etsi vidua B à M; vt habet transactio Erphordiana, documenta hæc M. in D. tradiderit, cum noua illi obligatio afferretur. Hinc tamen animaduersionem, non faciendæ editionis, arripere licitum non est. Nec enim eo fine, aut intentione, M. in D. instrumentorum traditionem consequebantur.

Quare vt & sextum hoc Aduersariorum 444
fundamentum, tandem absoluamus, latet in eo fallacia secundum non causam vt causam. Cuius generis argumentationes vitiosæ sunt. *Verum ex Logicis alijs, tum ex Dn. Philipp. Melanchth. in sua Dialectica lib. 4. tit. fallacia secund. non caus. vt caus. addiscere licet.*

SEPTIMA dehinc obiectio illud vult: vltra dolum difficultatem quoq; probationis adesse oportere, Vt ad iuramentum in litem peruenire possit.

Verum

446 Verum ad id respondetur primò: quod enunciatum hoc, locum tantummodò sibi vindicet, in stricti Iuris actionibus: in ijs namq; , quæ bonæ fidei sunt, ob solum dolum, in litem iusiurandum defertur, etiamsi [illegible] *l. [illegible] Ingoss. n. 2. ff. eod. tit. Alex. de Imola. in l. in actionibus. n. 17. [illegible] in act. red. in v & in fiorent. n. 31. Plot. in tr. de in lit. [illegible] 31. nu. 90.*

[illegible] de actionibus [illegible] tatem [illegible] ad [illegible] pertinuimus.

Deindè, allegatio quoque hæc frigida [illegible] B. d. Muturesque eiusdem, facile latis, quid, quale, quan- [illegible] M. reliquetur, com- [illegible]

Nam præter id, quod incertum sit, an vidua, tutoresq; , inter viuos adhuc agant, [illegible] aliquid licet, tra- [illegible] dum obtinuisse.

446 [illegible] *gland. licet in v. tempora. C. de acquir. poss. gl. in l. 1. ibi [illegible] 32. n. 3. Paris. de Put. in tr. Synd. §. syndicatur etiam [illegible] communem opinionem ass. attestatur Tiraq. in tr. de iur. conf. limit. 21. n. 4. Mosc. in tr. de probat. concl. [illegible] conf. 9. n. 35. Burfat. conf. 47. n. 19. Hipp. de Marsil. conf. 20. n. 22 & conf. 14 n. 9.*

447 [illegible] ob sexus trac- [illegible] tarum, [illegible] 26. n. 3. Mascard. d. concl. 1122. n. 11. Burfat. d. conf. 47. n. 19.

448 Sed & biennij spacio, præsumatur. *Vtrum [illegible] Gramm. [illegible]*

Quid [illegible] fuisse, tutoresque [illegible] fides, [illegible] tenere, [illegible] quæ ante viginti plus minus annos contigerunt?

Ideo itaq; , versari nos in tali casu, dicamus, vt [illegible] probationis, cum dol- [illegible] attamen habebimus probationem, Vltra, &

449 [illegible] respondetur iuris [illegible] apertissimi: & præterea receptam inter omnes traditionem: quod toties probatio difficilis esse, rectè dicatur: quoties res, quarum nomine iusiurandum in litem perhibetur, subijci sub aspectum nequeunt *[illegible] d. l. in actionibus. n. 22. ff. de in lit. iurand. Ias. in l. si [illegible] Rapha. in tr. de iuram. prim. n. 15. n. 4. vbi Bartol. se- [illegible] Mascard. de probat. [illegible] lib. [illegible] autem Mascard. de [illegible] Paris. conf. 74. n. 7. vol. 1.* *

Iam vero documenta hæc, non edantur, [illegible] nequeunt.

Consequitur itaq; rursus, difficultatem hic adesse probationis: proindeq; obiectionem SEPTIMAN amplius curare non posse.

Porro vt & OCTAVÆ quoq; obiectioni, contra [illegible] iurari non posse, satisfiat: sciendum est: M. in V. & L; negare hic, quod aduersus M. in D; ceu [illegible] quod [illegible] restituendis ijs, quæ edi: in occultandis documentis [illegible] esse, debuerant, [illegible]

Quoties enim heres conuenitur, propterea, quod ea, quæ in hereditate defuncti repererat, non exhibuerat, vel relata erat: non edidit, nec retulit, sed ob dolum proprium, conuenitur. [illegible] *C. in l. ult. vbi [illegible] text. est notatus.* 450

Non [illegible] hac; OCTAVA quoq; hæc obiecit. Quoties enim contra heredem, non ob dolum defuncti: sed ob dolum proprium, postulatur à iudice iusiurandi in litem delatio: petitis obiecundari oportet: Nec [illegible] heres cum inventario: an vero [illegible] inventario hereditatem adierit *[illegible] & d. l. alio iure. C. de in lit. iurand. Bar. in l. 1. C. eod. tit. Plot. in tr. de in lit. iur. §. 42. n. 21. vers fallit secundo Bergun. Canal. in tr. de tut. & curat. n. 61.* 451

Non [illegible] an actione arbitraria: an verò bonæ fidei, contra heredem [illegible] *Plot. d. § 42. n.* 452

Ad NONAM postea obiectionem, replicamus, in contesto esse: quod opinio, quæ habet: interesse petentis edi [illegible] instrumentorum, alio, quam iureiurando, modo probandam esse, communis [illegible] reiecta, atq; explosa: è diuerso verò recepta sententia tenuit: interesse petentis [illegible] instrumentorum editionem, nullo modo [illegible] probari: [illegible] *Bar. in l. vlt. n. 9. ff. eod. tit. Bar. in l. 1. in pr. n. 5. ff. [illegible] Mascard. [illegible]* 453 *

Vrgent.

in ad hæc ad præf. Bap. in fin. ibi quo petit. cap. vlti. v. cum anno, menſe & die. & in v. cuius intereſt. Seraph. in ſuis deciſion. priuil. [illegible] Bonan. cons. 84. n. 2.

454 Conſequitur itaq;, hanc in conſulendo, iudicandoq; te quendam illam vero inuper habendam eſſe: cum non minus recepta ſententia, ſed receptior in hiſce caſibus attendi debeat Vti ſæpius nam comprobatu, memini.

455 Et præterea etiamſi communi ſuffragio recepta eſſet, prior illa opinio: non tamen rursus recepta obſtaret. Loquitur enim eo tantummodo caſu, cum adhuc incertum eſt, an editionem fieri petentis interſit: nec ne: Hoc q; cum interrete, ablq; alijs adminiculis, ſolo iuramento probari negat. Vt ex accuratiori inſpectione eorum, qui has partes tuentur, antiquior facili negotio videre poterit.

Atenim hæc ratio in præſenti caſu omninò ceſſat.

456 In Decima obiectione, fallacia à dicto ſecundum quid, ineſt: quod enim dicitur, quod facultas iurandi in litem, ad heredes eius, qui in litem iurare equidem poterat, non pertingat, certo tantum reſpectu verum eſt: & quatenus heres, minus cognita, exploratáq; habuerit ea, quorum ratione in litem iurare vult quam ipſe defunctus. Quod ſi totius negocij ſeriem, non minus perſpectam habuerit heres, quam olim defunctus habebat: nihil plane diſcriminis inter heredem, defunctumq; conſtituendum erit: ſed & heres quoq; ad iurandum in litem, tunc admittendus erit. *Ioan. de ete decis. Pedem. cons. 2. Mant. cons. 8. n. 8. Vaſal. in ord. Alam. in [illegible] antem. 1. vel. in tract. de content. int. dom. & vaſal. de mueſt tit. 1. laſ. in l. ſi quando. n. 51. & ſeqq. C. vnde vi. laſ. in l. admonendi. lect. 1. n. 119. ff. de furtis. laſ. in l. penult. §. hoc autem iudicium. n. 2. ff. [illegible] Cort. in memorabil. in verb. facultas. Plot. in tr. de in lit. iur. §. 29. n. [illegible] quæ hæc ſint poſt conſil. Modeſt. Piſt. 27. n. 83. vol. 1.*

Apage itaque tis, cum obiectione quoque hac Decima.

Nam hîc, M. in V. & L; rem totam cognitam, perſpectamque habere, ex Tranſactione Erphordiana; ex literis item Reuerſalibus, à vidua B. a M; M. ipſis datis; ex nouæ item tranſactionis formula, inter ipſos M. conſcripta: & deniq; ex tranſactione Lipienſi: poſſunt.

457 Quare dubium non eſt, quin Iudex petitionem hanc, magni æſtimare poſsit: quod item de quantitate magna M. in V. & L. in litem iurare poſsint. Eo ipſo enim quod traditur: Iudicis taxationem, ſeu moderationem, duplum verè, & communis æſtimationis, ſuperare non poſſe: *[illegible] Bonif. cons. 2. vol. C. de contin. quæ eo quod int. profert. laſ. in l. videamus. §. deferre. n. 4. ff. de in lit. iur. Plot. in tr. de in lit. iur. §. 49. n. 83. vbi hoc commune [illegible] Quod item [illegible] Maſ. in [illegible]*

Intelligitur, Iudicem ſuas partes recte tuiturum, vtq; eo, moderationem taxationem ſuam inſtituerit: quodq; conſequens eſt, vtq; eò quoq;, pars recte in litem iurabit.

Quid? quod partes M. in V. & L. propugnet illa iuris præſumtio qua heres qui ex numero liberorum, aſcendentium, collateralium, atq; proximiorum eſt, omnia eorum habere, quæ defunctus gerebat, creditur. Quapropter eorundem ratione, recte iurare poterit. *Bl. in d. c. 1. §. vlt. n. 2. verſ. nota filios per ill. text. ibi Guaſcon. Matth. de Afflict. [illegible] ad dom. & vaſal. [illegible] Tiraq. de retr. [illegible] Bonac. [illegible]* 458

Sed & heredi extraneo nihil obſtabit, quo minus tale iuramentum præſtet, dummodo commune, cum ſuo auctore defuncto, domicilio vtus fuerit. Hæc enim cum ignarum non tote, communem ad defunctum pertinebant, præſumtio oritur. *Vti in ſpecie docet Plot. in d. tr. de in lit. iurand. §. 29. n. 4. verſ. item quando* 459

Et in ſumma, quoties heres, ſe plenè de negocij veritate inſtructum, iuraturum, taſſus fuerit: meo ei gerendus erit: niſi aduerſarius rei veritatem heredi latere, Iudicem edocuerit. *Vt eo quo in ſpecie docet Plot. d. n. 4. verſic. ſed vbi non conſtat.* 460

Euaneſcit itaq;, Decima quoq; hæc obiectio.

Ceterum vt ad Vndecimam quoq; obiectionem, ſeri nempe ne poſſe, vt actor, qui nihil probarat, reum ad iurandum præſtationem compellat, deſcendamus: reſoluitur hæc reſponſione duplici.

Et primò quidem, negando M. in V. & L; nihil hîc probaſſe.

Nam ex tranſactione Erphordiana idem iam fecerunt, quod documenta quæ iure ſuccelſorio ipſorum erant, ad manus M. in D. peruenerint. Id enim ſyllabatim in tranſactione Erphordiana, expreſſum eſt.

Cum itaque, ipſam rei ſubſtantiam iam habeamus aduerſam haud iniuria compelluntur, vel documentorum horum editionem facere: vel iurato aſſerere, quot, qualiaq; illa fuerint, & de qua re ſub illa locuta ſint.

Nam ſi actor, qui nihil probarat, compellere reum, vt iuret, nequibit: is me hercle actor, qui de fundamento intentionis ſuæ, legitime idem fecerat, compellere reum, vt quantitatem, quam acceſſorio inſtrumentorum occultatione, a reo commiſſam, ignorat, iurato aperiat, omnimodo poterit. Sumto nimirum argumento à contrario ſenſu, quod in iure vt frequentiſſimum, ita quoq; tritiſſimum eſt. *l. qui totam. §. mulier. ff. de teſtam. l. ex eo ff. de reſtib.* 461